

InfoMil > Externe veiligheid >

Handleiding Besluit externe veiligheid inrichtingen

en Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen

in opdracht van

INHOUDSOPGAVE

A. Algemeen

1. Inleiding	5
1.1 Externe veiligheidsbeleid voor inrichtingen	5
1.2 Externe veiligheidsbeleid voor transport gevaarlijke stoffen	6
1.3 Risico's binnen het externe veiligheidsbeleid	6
1.4 Doel en doelgroep	7
1.5 Leeswijzer	8
2. Begrippenkader	9

B. Besluit externe veiligheid inrichtingen

I. Inleiding	15
II. Leeswijzer handleiding	16
III. Beleidskader externe veiligheid	17
1. Reikwijdte Besluit externe veiligheid inrichtingen	18
1.1 Wie is verantwoordelijk voor de naleving van het besluit?	18
1.2 Op welke gevoelige objecten is het besluit van toepassing?	18
1.3 Op welke bedrijven is het besluit van toepassing?	20
1.4 Welke bedrijven vallen niet onder het besluit?	22
1.5 Wanneer moet aan welke eisen worden voldaan?	22
1.6 Hoe moet worden omgegaan met richtwaarden en gewichtige redenen?	25
1.7 Als niet aan de grenswaarden kan worden voldaan?	26
1.8 Relatie met andere wet- en regelgeving	26
2. Stappenplan	29
2.1 Doel	29
2.2 Werkwijze stappenplan	29
2.3 Algemene stappen	31
2.4 PR-Stappen	35
3. Standaardsituaties	43
3.1 Uitgangspunten en leeswijzer	43
3.2 Beschrijving en toetsing van situaties	48
4. Risiconormen in bestemmingsplannen en milieuvergunningen en de toepassing van veiligheidscontouren	72
4.1 Samenhang ruimtelijke ordening en milieu	72
4.2 Verankering in het bestemmingsplan	72
4.3 Vastleggen in de milieuvergunning	75
4.4 Toepassing van veiligheidscontouren	76
5. Praktijkvoorbeelden	78
5.1 Bedrijfsuitbreiding in de buurt van een risicovolle inrichting	78
5.2 Uitbreiding van een bestaand risicovol bedrijf met gemengde activiteiten	82
5.3 Plaatsing van een nieuw beperkt kwetsbaar object nabij een risicovol bedrijf	86
Korte omschrijving van de artikelen uit het besluit	90

C. Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen

1. Inleiding	93
2. Reikwijdte Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen	94
2.1 Wie is verantwoordelijk voor de naleving van de circulaire?	94
2.2 Op welke objecten is de circulaire van toepassing?	94
2.3 Op welke infrastructuur is de circulaire van toepassing?	98
2.3.1 Tunnels, overkappingen en overbouwingen	98
2.3.2 Buisleidingen	99
2.4 Aan welke eisen moet worden voldaan?	99
2.4.1 Plaatsgebonden risico	100
2.4.2 Groepsrisico	102
2.5 Als niet aan de grenswaarden kan worden voldaan?	103
2.6 Circulaire in relatie tot wet- en regelgeving	104
2.6.1 Circulaire en ruimtelijke ordening	104
2.6.2 Circulaire en de Wet milieubeheer (externe veiligheid)	106
2.6.3 Circulaire en de Wet vervoer gevaarlijke stoffen	106
3. Stappenplan vervoer gevaarlijke stoffen	109
3.1 Stap 1: Is er sprake van een transportroute die valt onder de circulaire?	109
3.2 Stap 2: Is er sprake van een 'relevante transportroute' bij de huidige vervoersomvang en huidige RO situatie?	110
3.3 Stap 3: Wat is de RO-situatie rondom de transportroute in de huidige situatie?	113
3.4 Stap 4: Zijn er (beperkt) kwetsbare objecten binnen de berekende afstanden van de veiligheidsnormen?	113
3.5 Stap 5: Zijn er plannen bekend over de transportroute of ruimtelijke ordening?	114
3.5.1 Stap 5a: Is er sprake van een relevante transportroute bij de huidige vervoersomvang en een in de toekomst veranderde RO situatie?	114
3.5.2 Stap 5b: Is er sprake van een relevante transportroute bij een geprognoseerde vervoersomvang (anders dan de huidige) en de huidige RO situatie?	114
3.5.3 Stap 5c: Is er sprake van een relevante transportroute bij een geprognoseerde vervoersomvang (anders dan de huidige) en toekomstige RO situatie, anders dan de huidige?	115
4. Standaardsituaties	116
5. Een praktijkvoorbeeld	138

A. Algemeen

1. Inleiding

Het algemene rijksbeleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving voor:

- a. het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- b. het transport van gevaarlijke stoffen (openbare wegen, water- en spoorwegen, buisleidingen);
- c. het gebruik van luchthavens.

Externe veiligheid heeft betrekking op de veiligheid van iedereen die niet bij de risicovolle activiteit zelf betrokken zijn, maar als gevolg van die activiteit wel risico's kunnen lopen, zoals omwonenden. Het beleid voor externe veiligheid is een onderdeel van het integraal veiligheidsbeleid. Dit beleid valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van BZK. Het integraal veiligheidsbeleid omvat pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. De minister van VROM is belast met de interdepartementale coördinatie van het externe veiligheidsbeleid. De minister van VenW is primair verantwoordelijk voor de veiligheid van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

In het *vierde Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4)* heeft het kabinet de lijnen uitgezet voor de vernieuwing van het externe veiligheidsbeleid. De uitgangspunten van het nieuwe beleid kunnen als volgt worden samengevat:

- Burgers mogen voor de veiligheid en hun woonomgeving rekenen op een minimum beschermingsniveau (plaatsgebonden risico).
- De kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers moet expliciet worden afgewogen en verantwoord (groepsrisico).
- Daarbij spelen de maatschappelijke baten van,

en de beschikbare alternatieven voor de betreffende activiteit een belangrijke rol.

Deze handleiding betreft het EV beleid van inrichtingen en het transport van gevaarlijke stoffen. Beiden worden hieronder toegelicht. Het beleid ten aanzien van het gebruik van luchthavens en het beleid ten aanzien van overstromingsrisico's vormt geen onderdeel van deze handleiding, omdat wetgeving hiervoor nog in ontwikkeling is.

1.1 Externe veiligheidsbeleid voor inrichtingen

Het beleid voor externe veiligheid voor inrichtingen was voorheen vastgelegd in verschillende nota's, richtlijnen, besluiten en circulaire's die gebaseerd zijn op de notitie '*Omgaan met risico's*'. Deze notitie maakt deel uit van het *eerste nationale milieubeleidsplan (NMP1, 1989)*. Dit beleid was echter nog niet wettelijk verankerd.

De informatievoorziening rondom dit onderwerp was versnipperd en de doorwerking van risiconormen op het gebied van de ruimtelijke ordening bleek gebrekkig. De vuurwerkramp in Enschede gaf een nieuwe impuls aan het streven naar de wettelijke verankering van (onderdelen van) de normen op het gebied van externe veiligheid. Uiteindelijk heeft dit alles geresulteerd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna te noemen het besluit). Het besluit is op 28 oktober 2004 in werking getreden en legt de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vast. Het besluit garandeert zowel individuele als groepen burgers een minimum beschermingsniveau tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het besluit de uit hoofde van de Wet milieubeheer (*Wm*) en Wet op de ruimtelijke ordening (*WRO*) bevoegde gezagen – in deze de gemeenten en provincies – afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Tevens beperkt het besluit het totale aantal aanwezige personen in de directe omgeving van een risicovol bedrijf. Gemeenten en provincies moeten de normen uit het besluit naleven bij het opstellen

en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van milieuvergunningen. Tevens moet de brandweer om advies worden gevraagd. In het kader van dit besluit is tevens een ministeriële regeling van kracht geworden. Deze Regeling externe veiligheid inrichtingen geeft de referentiepunten en de afstandstabellen voor categoriale inrichtingen weer.

1.2 Externe veiligheidsbeleid voor transport gevaarlijke stoffen

Op 4 augustus 2004 is de *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen* (hierna te noemen de circulaire) in de Staatscourant gepubliceerd. Deze circulaire beschrijft het beleid van de overheid over de afweging van veiligheidsbelangen die een rol spelen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De overheid vraagt gemeenten, provincies en infrabeheerders om medewerking aan dit beleid te verlenen door bij de besluitvorming die onder hun verantwoordelijkheid valt, de veiligheidsbelangen overeenkomstig deze circulaire, af te wegen.

Hierbij gaat het om diverse besluiten gerelateerd aan vervoer van gevaarlijke stoffen, milieu en ruimtelijke ordening. De circulaire operationaliseert en verduidelijkt de Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen.

Het Vierde Nationaal Milieu Beleidsplan (NMP-4) kondigde een wettelijke verankering van de risiconormen voor het vervoer aan. Het ministerie van VenW verricht onderzoek naar de wenselijkheid en haalbaarheid van deze voornemens. Inmiddels heeft het ministerie van VenW de *Nota Vervoer*

Gevaarlijke Stoffen afgerond. Hierin staat de mogelijkheid beschreven om, mede op basis van het reguleren van het vervoer van gevaarlijke stoffen in Nederland, te komen tot een meer duurzame ruimtescheiding tussen risicovolle transportstromen en kwetsbare objecten. Deze nota is een agenderende nota. De verschillende beleidsvoornemens worden de komende jaren uitgewerkt. Een wettelijke verankering maakt hiervan deel uit. De circulaire is daarmee een voorbode van een eventuele wettelijke verankering van de risiconormen. Met de realisatie van deze wettelijke verankering zal de circulaire komen te vervallen. Er wordt naar gestreefd deze wettelijke verankering binnen vier jaar te realiseren. Als dat niet lukt, dan zal de werkingsduur van deze circulaire worden verlengd.

1.3 Risico's binnen het externe veiligheidsbeleid

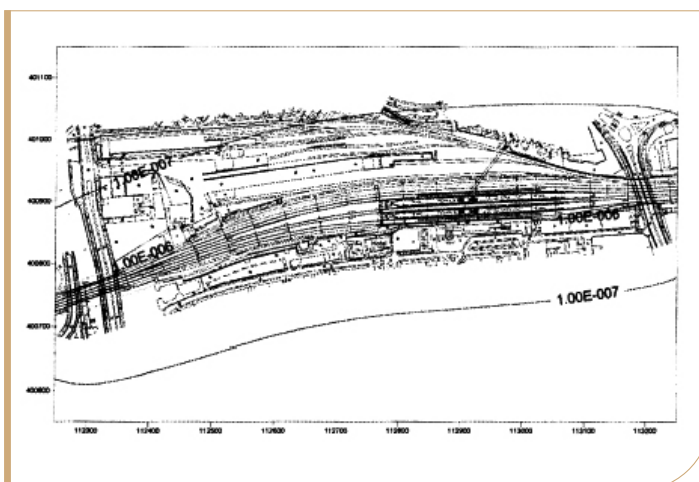
Plaatsgebonden risico (PR)

Het risico op een plaats buiten een inrichting of langs een transportroute, uitgedrukt als een kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting of langs die transportroute waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Weergave PR:

De omvang van het risico is een functie van de afstand waarbij meestal geldt: hoe groter de afstand, hoe kleiner het risico. De diverse niveaus van het plaatsgebonden risico worden geografisch weergegeven door zogenaamde iso-risicocontouren (lijnen) om de activiteit (inrichting, transportroute). Iedere lijn verbindt plaatsen in de omgeving van een risicovol object of een transportas met een even hoog plaatsgebonden risico. In de figuur 1 (spoorweg) is de iso-contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} en de iso-contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-7} weergegeven.

figuur 1

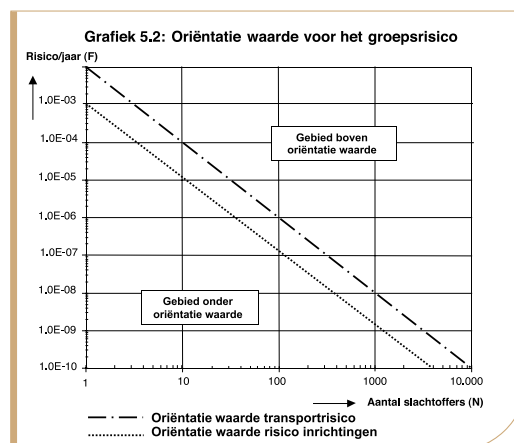
Groepsrisico (GR)

De kans per jaar dat in één keer een groep van een bepaalde grootte dodelijk slachtoffer wordt van een ongeval. Bij dit risico wordt dus ook rekening gehouden met personen die zich rond de inrichting of transportroute bevinden: hoe meer mensen in de omgeving van de inrichting, des te groter het GR.

Weergave groepsrisico

Het GR is een toetsingswaarde waarin de kans op groepen slachtoffers is verwerkt. Het is gekoppeld aan personendichtheid binnen het invloedsgebied van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het resultaat van een groepsrisicoberekening is een grafiek (F/N-curve). In de grafiek staat op de logaritmische x-as het aantal slachtoffers. Op de logaritmische y-as staat de cumulatieve kans op een groep slachtoffers. De onderstaande figuur illustreert dit.

In grafiek 5.2 zijn twee oriëntatiewaarden opgenomen. De waarde voor inrichtingen en de waarde voor transportrisico. De oriëntatiewaarde voor transportrisico lijkt ruimer. De oriëntatiewaarden zijn echter niet zondermeer vergelijkbaar, omdat bij het transport het risico per strekkende kilometer getoetst, terwijl bij een inrichting het risico per inrichting wordt beschouwd (ongeacht overigens de grootte van de inrichting). Voor toetsing aan de oriënterende waarde moet bij transport het groepsrisico berekend worden voor het kilometer baanvlak dat het hoogste groepsrisico oplevert. *RBMI* geeft in de presentatie van het resultaat aan waar dit optreedt.

Oriëntatiewaarde voor groepsrisico

In het besluit en de circulaire is geen harde norm voor het groepsrisico vastgelegd. Er is voor gekozen om de norm voor het groepsrisico als oriëntatiewaarde te handhaven, zij het met een nadrukkelijke verantwoordingsplicht. In het besluit is een voorschrift opgenomen op grond waarvan inzicht moet worden gegeven in de actuele hoogte van het groepsrisico en de bijdrage aan het groepsrisico van ruimtelijke ontwikkelingen of risicovolle activiteiten.

Verantwoording groepsrisico

Het groepsrisico komt in deze handleiding slechts beperkt aan de orde. Over dit onderwerp is de *Handreiking verantwoording groepsrisico* opgesteld (zie www.groepsrisico.nl). Deze handreiking is zowel voor het besluit als de circulaire van toepassing. De handreiking beschrijft de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico en hoe de dichtheden voor het groepsrisico in bestemmingsplannen worden vastgelegd.

1.4 Doel en doelgroep

In juni 2004 heeft InfoMil de *Handleiding externe veiligheid inrichtingen* opgesteld en digitaal op haar website ter beschikking gesteld. Kort daarna is de *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen* uitgebracht. Door het ministerie van VROM en VenW, IPO en VNG is de wens uitgesproken om te komen tot één gezamenlijke handleiding. Dit betekent concreet dat de *handleiding Besluit externe veiligheid inrichtingen* uitgebreid zal worden met de *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen*.

Het besluit en de circulaire hebben grote gevolgen voor de ruimtelijke ordening en het milieubeleid rondom risicovolle bedrijven en transport(routes). Afstemming tussen de taakvelden ruimtelijke ordening, milieu, rampenbestrijding en vervoer van gevaarlijke stoffen is daarom noodzakelijk.

Doel

Het doel van deze handleiding is om op een praktische, begrijpelijke manier uitleg te geven over het besluit en de circulaire.

Doelgroep

Deze handleiding is bedoeld voor ambtenaren bij gemeenten en provincies en infrabeheerders die belast zijn met de taken op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en externe veiligheid, vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarnaast behoren medewerkers van de brandweer en adviesbureaus tot de doelgroep, om hen over de werking en de gevolgen van het besluit en de circulaire te informeren. Bij de totstandkoming van deze handleiding is gebruik gemaakt van de deskundigheid uit de disciplines milieu, ruimtelijke ordening en vervoer.

1.5 Leeswijzer

Deze handleiding bestaat uit drie delen: A, B en C. Onderdeel A (algemeen deel) beschrijft met name het beleidskader externe veiligheid voor inrichtingen en transport. Deel B en C gaan specifiek in op respectievelijk het besluit en de circulaire.

De handleiding is zo opgebouwd dat de onderdelen B en C in principe onafhankelijk van elkaar gebruikt kunnen worden.

2. Begrippenkader

De begrippen die in deze handleiding gebruikt worden, worden uitgelegd in het begrippenkader. Dit begrippenkader kunt u naast de verschillende hoofdstukken gebruiken of apart doornemen.

ALARA-beginsel

As Low as Reasonably Achievable

Artikel 8.11 van de Wet milieubeheer bepaalt dat aan een vergunning voorschriften worden verbonden die nodig zijn ter bescherming van het milieu. Het bevoegd gezag moet in de eerste plaats kijken of het mogelijk is om aan de vergunning voorschriften te verbinden die de nadelige gevolgen voor het milieu kunnen voorkomen. Als dat niet mogelijk is, worden aan de vergunning de voorschriften verbonden die de grootst mogelijke bescherming van het milieu bieden, tenzij dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd. Dit wordt het ALARA-beginsel genoemd.

Inmiddels is het ALARA-beginsel vervangen door Beste beschikbare technieken zoals opgenomen in de Regeling aanwijzing BBT-documenten (Stc. 28 november 2005).

Artikel 8.40 Wm Amvb's (8.40 Wm inrichtingen; meldingsplichtige inrichtingen)

Op grond van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer wordt voor bepaalde inrichtingen de vergunningplicht vervangen door de meldingsplicht. Deze meldingsplichtige inrichtingen vallen onder een Algemene maatregel van bestuur (amvb). Enkele voorbeelden zijn de amvb's Horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer, Opslag- en transportbedrijven milieubeheer, Inrichtingen voor motorvoertuigen milieubeheer.

Beste Beschikbare Technieken/Best Available Techniques (BBT/BAT)

Om een hoog beschermingsniveau van het milieu te bereiken, moeten de meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, ingezet worden. Als dat niet mogelijk is, moeten de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu zoveel mogelijk beperkt worden. De techniek moet economisch en technisch redelijkerwijs haalbaar zijn in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort. Bovendien moet de techniek voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

Bedrijfswoning

Een woning die onderdeel uitmaakt van een inrichting. Bij de beoordeling hiervan is op grond van de Wet milieubeheer de technische, organisatorische of functionele binding doorslaggevend, niet de bestemming zoals dit in het geldend bestemmingsplan is vastgelegd. Bij de ruimtelijke ordening is doorslaggevend of de woning noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf.

Beperkt kwetsbaar object

Het besluit maakt onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De norm voor het Plaatsgebonden Risico (zie verderop in begrippenkader) is voor kwetsbare objecten een grenswaarde en voor beperkt kwetsbare objecten een richtwaarde. Dit geldt ook als deze objecten geprojecteerd zijn. (Artikel 1, lid 1 onderdeel a, onder a t/m i van het besluit).

'Betrekken bij'

Dit begrip houdt in dat het bevoegd gezag bij de beoordeling van de vergunningaanvraag aandacht moet besteden aan de genoemde elementen. Het is echter geen absolute weigeringsgrond.

Bevoegd gezag

De beslissingbevoegde instantie. Zie doelgroep.

Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo '99)

Het Brzo '99 is een implementatie van het grootste deel van de Europese Seveso II-richtlijn en heeft tot doel om het risico van grote ongevallen met gevaarlijke stoffen bij bedrijven zo klein mogelijk te maken. Indien een bedrijf met gevaarlijke stoffen onder het Brzo '99 valt, dient het bedrijf een beleid te ontwikkelen om zware ongevallen te voorkomen en/of dient een veiligheidsrapport te worden opgesteld.

Conserverend bestemmingsplan

Een bestemmingsplan dat de bestaande ruimtelijke situatie vastlegt.

Categoriale inrichting (activiteit)

Inrichting waarvoor door de aard van de activiteit of de aard van de aanwezige gevaarlijke stof(fen), een standaardbenadering kan worden gevolgd. Voor een dergelijke inrichting wordt uitgegaan van vaste afstanden en hoeft geen QRA te worden uitgevoerd.

Uitsluitend voor categoriale inrichtingen die door de minister van VROM zijn aangewezen (op grond van artikel 4, zesde lid van het besluit) mag van de vaste afstanden worden afgeweken. Voor deze inrichtingen mag op grond van een risicoberekening een kleinere afstand worden aangehouden. Daarbij moet het bevoegd gezag letten op de aard van de gevaarlijke stoffen in de inrichting en de toegepaste maatregelen. De Minister heeft voor die categorieën wel een minimum aan te houden afstand vastgesteld.

Cumulatie

Er is sprake van cumulatie (van risico) als een (beperkt) kwetsbaar object is gelegen binnen de invloedssfeer van twee of meer risicovolle bedrijven. Dit is niet van toepassing voor beleidsterrein transportrisico's.

Domino-effect

Er is sprake van een domino-effect als een ongeval binnen één bedrijf of transportmiddel, een ongeval bij een ander bedrijf of transportmiddel veroorzaakt.

Emplacement

De plaats waar spoorwagons worden 'behandeld' (gerangeerd, locwisselen, kopmaken etc.). Een emplacement heeft zowel fysieke als procesmatige grenzen binnen het spoorstelsel.

Functionele binding

Als verschillende inrichtingen gebruik wordt gemaakt van goederen, diensten, personeel of bedrijfsmiddelen kan er sprake zijn van een functionele binding.

Geprojecteerd object

Een niet aanwezig object dat op grond van het voor het betrokken gebied geldende bestemmingsplan toelaatbaar is. Het besluit vertaalt het plaatsgebonden risico (PR) naar een vaste afstand vanaf een referentiepunt (de risicobron). Binnen deze afstand worden eisen gesteld aan de aanwezigheid van bebouwing. Het betreft hier zowel reeds aanwezige bebouwing als nog geplande bebouwing die volgens het geldende bestemmingsplan is toegestaan. (Artikel 1, lid 1 onderdeel f en g van het besluit.)

Gevaarlijke stof (Besluit externe veiligheid)

Een stof of preparaat dat bij of krachtens het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten is ingedeeld in een categorie als bedoeld in artikel 34, tweede lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Wms) of een gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (ADR art. 1, lid 1 onderdeel i van het besluit).

Een stof die op grond van de ADR niet en op grond van de Wms wel als een gevaarlijke stof wordt beschouwd, valt dus onder de werking van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Gevaarlijke stof (Circulaire risico-normering vervoer gevaarlijke stoffen)

Stoffen die in het kader van artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 1 tot en met 9, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (verder te noemen: WVG) als gevaarlijk moeten worden beschouwd. Meer in het bijzonder zijn dit de stoffen, preparaten en voorwerpen die krachtens artikel 3 van de WVG zijn aangewezen. Dit geldt niet voor het vervoer door buisleidingen. De lijst van stoffen is te vinden in de bijlagen bij de verdragen die zijn gesloten voor de verschillende vervoermodaliteiten: AD (wegvervoer), ADNR (binnenvaart) en RID (spoorvervoer). Deze bijlagen zijn ook opgenomen als bijlage 1 bij de verschillende Nederlandse regelingen, zoals de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (VLG), de Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen (VBG) en de Regeling vervoer over de spoorweg van gevaarlijke stoffen (VSG). Er bestaan aanvullende lijsten voor zeevaart en luchtvaart.

Bij het vervoer door buisleidingen worden onder 'gevaarlijke stoffen' die stoffen verstaan die op grond van artikel 34, tweede lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen moeten worden beschouwd als ontplofbaar, oxiderend, zeer licht ontvlambaar, licht ontvlambaar, zeer giftig of giftig. In het kader van de risicobenadering zijn steeds die stoffen bepalend die een risico van een zwaar ongeval opleveren. Dit risico wordt in belangrijke mate bepaald door de schadelijke eigenschappen van de desbetreffende stof, de omvang van het transport en de kwetsbaarheid van de omgeving. Voorbeelden van schadelijke eigenschappen zijn giftigheid, brandbaarheid of explosiviteit. Veel voorkomende stoffen die deze eigenschappen bezitten zijn brandbare gassen (zoals propaan), brandbare vloeistoffen (zoals benzine) en giftige gassen (zoals ammoniak).

Grenswaarde

Grenswaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico. Een grenswaarde geeft de

kwaliteit aan die op het aangegeven tijdstip moet zijn bereikt en die, waar zij aanwezig is, ten minste moet worden instandgehouden.

Bij het begrip grenswaarde hoort de term 'in acht nemen'. Dit betekent dat die waarde niet mag worden overschreden.

Groepsrisico (GR)

Omschreven in artikel 1, lid 1 onderdeel k van het besluit. Cumulatieve kansen per jaar dat een aantal personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongevoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het GR is een toetsingswaarde waarin de kans op groepen slachtoffers is verwerkt. Het is gekoppeld aan personendichtheid binnen het invloedsgebied van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het resultaat van een groepsrisicoberekening is een grafiek (Fn-curve). In de grafiek staat op de logaritmische x-as het aantal slachtoffers. Op de logaritmische y-as staat de kans op een groep slachtoffers. De toetsingswaarde voor het groepsrisico is een oriëntatiewaarde.

Infrastructuur

Een openbare weg, een openbaar binnenwater, een buisleiding of een spoorweg gelegen buiten het terrein van een inrichting. Als het gaat om een spoorweg op een emplacement dat onderdeel is van het landelijke spoornet, dan valt een doorgaand transport eveneens onder deze definitie.

Inrichting

Omschreven in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer. Elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een bepaalde begrenzing moet worden verricht.

In de praktijk wordt in plaats van 'inrichting' vaak gesproken van 'bedrijf'.

Invloedsgebied

Het gebied waarin volgens de Regeling externe veiligheid inrichtingen personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico (Art. 1, lid 1 onderdeel l van het besluit).

Het invloedsgebied voor het groepsrisico is het gebied gelegen tussen de risicovolle inrichting of transportroute en de 1% letaliteitsgrens.

Kwetsbaar object

Het besluit maakt onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De norm voor plaatsgebonden risico is voor kwetsbare objecten een grenswaarde en voor beperkt kwetsbare objecten een richtwaarde. Dit geldt ook als deze objecten geprojecteerd zijn.

Als een object niet met name genoemd wordt, maar qua aard en functie gelijkgesteld kan worden aan de genoemde categorieën dan is het mogelijk om deze objecten als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object te beschouwen. Het bevoegd gezag heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid (Art. 1 onderdeel m, onder a t/m d van het besluit).

Niet-categoriale inrichting (QRA-inrichtingen)

Een inrichting met zodanig specifieke kenmerken dat voor de vaststelling van de door de inrichting veroorzaakte risico's een specifieke risicoanalyse moet worden uitgevoerd.

Oriëntatiewaarde

Voor het *groepsrisico* geldt een oriëntatiewaarde. Het bevoegd gezag mag hiervan afwijken als daar gewichtige redenen (verantwoordingsplicht) voor zijn. In de argumentatie moet duidelijk gemaakt worden waarom wel of niet afgeweken kan worden.

Overbouwen

Bouwen over een (spoor)weg zonder bescherming tussen (spoor)weg en de bebouwing.

Overkapping

Een gesloten systeem, meestal over een (spoor)weg, van beton met als doel hinder in de omgeving te voorkomen en soms ook om boven de (spoor)weg te kunnen bouwen.

Plaatsgebonden risico (PR)

Omschreven in artikel 1, lid 1 onder q van het besluit. Risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als een kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Op een kaart kunnen plaatsen met een gelijke plaatsgebonden risico door een lijn verbonden worden. Hierdoor ontstaat een risicocontour. Deze PR-contour is geheel onafhankelijk van het al dan niet feitelijk aanwezig zijn van personen rond de inrichting. Binnen de PR-contouren 10-5 en 10-6 worden door het besluit eisen gesteld aan de aanwezigheid van bebouwing. Het besluit gebruikt het plaatsgebonden risico (PR) voor categoriale inrichtingen als een vaste afstand vanaf een referentiepunt (de risicobron) waarbinnen eisen gesteld worden aan aanwezigheid van bebouwing. De norm voor PR is voor kwetsbare objecten een grenswaarde en voor beperkt kwetsbare objecten een richtwaarde. Dit geldt ook als deze objecten geprojecteerd zijn. Bij het vaststellen van het plaatsgebonden risico gaat het om de kans op falen van een (onderdeel van een) installatie (faalkans). Bij dat falen moet een hoeveelheid van een gevaarlijke stof vrijkomen die een grote brand, een explosie of een grote giftige wolk vormt. Het gaat immers om de kans op slachtoffers buiten de inrichting. Beveiligingen reduceren de faalkans.

Referentiepunten

Artikel 2 van het besluit bepaalt dat de in het besluit gestelde afstanden voor categoriale inrichtingen gelden van en tot de bij de Regeling externe veiligheid inrichtingen vastgestelde referentiepunten (bij risicovolle inrichtingen en (beperkt) kwetsbare objecten).

Richtwaarde

Richtwaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer voor het niveau van het plaatsgebonden risico. Een richtwaarde geeft de kwaliteit aan die op het aangegeven tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk moet worden standgehouden.

Bij het begrip richtwaarde hoort de term 'rekening houden met' (motivatiebeginsel). Dit betekent dat slechts om gewichtige redenen van die waarde mag worden afgeweken.

Richtwaarde is een wettelijk begrip en heeft – in tegenstelling tot een oriëntatiewaarde – een juridische status.

Risicobenadering

Volgens de circulaire bestaat de risicobenadering uit vier onderdelen:

1. identificatie van de risico's;
2. risicoanalyse;
3. toetsing van de risico's aan normen;
4. risicoreductie en aspecten van zelfredzaamheid en hulpverlening.

Stand still-beginsel

Artikel 5.2, derde lid van de Wet milieubeheer bepaalt, dat waar een betere milieukwaliteit aanwezig is dan de milieukwaliteitseis aangeeft, deze betere milieukwaliteit in de plaats treedt van de eis. In een maatregel kan worden bepaald dat de eerste volzin ten aanzien van de daarbij gestelde milieukwaliteitseis niet van toepassing is.

In het besluit (artikel 9) is bepaald dat het standstillbeginsel niet van toepassing is. Zie voor een verder toelichting paragraaf 7 van de Nota van toelichting. Dit betekent dat daar waar ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarde van 10-6 (voor het plaatsgebonden risico), de 10-6 norm als grenswaarde wordt gehanteerd. Het is echter nadrukkelijk niet de bedoeling om alle normen tot de grens op te vullen. Het bevoegd gezag heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid.

Tunnel

Tunnel of overkapping waarvan het langst omsloten gedeelte langer is dan 250 m.

Veiligheidsafstand

Afstand die de 10-6 contour weergeeft voor categorische inrichtingen.

Quantitative Risk Analysis (QRA)

In het Nederlands ook wel bekend als Kwantitatieve Risico Analyse (QRA). Een QRA is een risicoberekening voor activiteiten met gevaarlijke stoffen. Ook voor andere activiteiten zoals windturbines of luchthavens kunnen risicoberekeningen worden uitgevoerd. Een QRA geeft onder andere PR en GR resultaten weer.

Vervoersinrichtingen

Inrichtingen (stuwadoorsbedrijven, emplacements etc.) gerelateerd aan het vervoeren van goederen met daarbij mogelijkheden voor tijdelijke opslag (goederen worden niet uit de verpakking gehaald).

B. Besluit externe veiligheid inrichtingen

1. Inleiding

In oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen in werking getreden. Hiermee zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het besluit heeft als doel zowel individuele als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden te garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het besluit de bevoegd gezagen Wet milieubeheer (Wm) en Wet op de ruimtelijke ordening (WRO) – in deze de gemeenten en provincies – afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Tevens beperkt het besluit het totale aantal aanwezige personen in de directe omgeving van een risicovolle bedrijf. Gemeenten en provincies moeten de normen uit het besluit naleven bij het opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van milieuvergunningen. Tevens moet de brandweer om advies worden gevraagd. Afstemming tussen de drie taakvelden ruimtelijke ordening, milieu en rampenbestrijding is zodoende van groot belang.

De normen in het besluit zijn niet effectgericht maar gebaseerd op een kansbenadering. Tevens geven de risiconormen alleen de kans weer om als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen te overlijden; gezondheidsschade en de kans op verwonding of materiële schade zijn daarin niet meegenomen.

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen is geen harde norm voor het groepsrisico vastgelegd. Er is voor gekozen om de norm voor het groepsrisico als oriëntatiewaarde te handhaven, zij het met een nadrukkelijke verantwoordingsplicht. In het besluit is een voorschrift opgenomen op grond

waarvan inzicht moet worden gegeven in de actuele hoogte van het groepsrisico en de bijdrage aan het groepsrisico van ruimtelijke ontwikkelingen of risicovolle activiteiten.

Deze handleiding wil primair de ambtenaren bij gemeenten en provincies die belast zijn met de taken op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en externe veiligheid, en secundair de brandweer over de werking en de gevolgen van het besluit informeren. Bij de totstandkoming van deze handleiding is gebruik gemaakt van de deskundigheid uit de disciplines milieu en ruimtelijke ordening.

II. Leeswijzer handleiding

Voor wie?

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen heeft grote gevolgen voor de ruimtelijke ordening en het milieubeleid rondom risicovolle bedrijven. Deze handleiding is daarom primair bestemd voor ambtenaren van gemeenten en provincies die belast zijn met de taken op de gebieden milieu, ruimtelijke ordening en externe veiligheid. Secundair is de handleiding bestemd voor de brandweer, bij wie verplicht advies moet worden gevraagd.

Waarover?

Deze handleiding geeft op een praktische, begrijpbare en bondige wijze uitleg over het besluit. Let wel deze handleiding behandelt de wijze waarop volgens het besluit met het plaatsgebonden risico moet worden omgegaan. Het groepsrisico komt hier slechts beperkt aan de orde.

Samenhang met andere publicaties

Twee handleidingen en één handreiking helpen u op weg om het Besluit externe veiligheid inrichtingen juist uit te voeren. Naast deze handleiding publiceren de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) en Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) nog een handreiking en een handleiding die betrekking hebben op het besluit, te weten *Handreiking verantwoording groepsrisico* en *Handleiding Saneringsprogramma*.

De *Handreiking verantwoording groepsrisico* beschrijft de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico evenals hoe de dichtheden voor het groepsrisico in bestemmingsplannen worden vastgelegd.

Het besluit verplicht het bevoegd gezag Wet milieubeheer (gemeente of provincie) in samenwerking met het bevoegd gezag Wet op de Ruimtelijke ordening (gemeente) een saneringsprogramma op te stellen. Het bevoegd gezag geeft

in het saneringsprogramma aan hoe zij denkt te bewerkstelligen dat in 2010 aan de in het besluit genoemde grenswaarden voor kwetsbare objecten in het kader van het plaatsgebonden risico wordt voldaan. In de *Handleiding Saneringsprogramma* wordt behandeld hoe een dergelijk programma moet worden opgezet.

In het kader van dit besluit is tevens een ministeriële regeling van kracht geworden. In deze *Regeling externe veiligheid inrichtingen* worden de referentiepunten, de afstandstabellen en de wijze van berekenen verder uitgewerkt.

Leeswijzer

De begrippen, gebruikt in hoofdstuk 1 en verder, zowel op het gebied van externe veiligheid als specifiek op het gebied van dit besluit worden in de desbetreffende hoofdstukken behandeld dan wel in een apart begrippenkader gedefinieerd en nader uitgelegd. Dit begrippenkader kunt u naast de verschillende hoofdstukken gebruiken of apart doornemen. In de tekst zijn de begrippen die u kunt terugvinden in het begrippenkader onderstreept.

De trefwoordenlijst leidt u op een snelle manier naar de juiste passage in de handleiding waar het gezochte onderwerp wordt behandeld.

Hoofdstuk 1 'Reikwijdte van het Besluit externe veiligheid inrichtingen' gaat in op de strekking van het besluit. Dit hoofdstuk behandelt de volgende aspecten: reikwijdte besluit, gestelde grens- en richtwaarden, termijnen, verantwoordelijkheid voor de naleving van de normen, relatie met andere wetgeving, samenwerking milieu – ruimtelijke ordening. Het is de bedoeling dat u inzicht krijgt in het besluit en weet op welke manier het besluit moet worden toegepast.

Hoofdstuk 2 'Stappenplan' behandelt stap voor stap op welke wijze u voor een specifieke inrichting

ting dan wel voor een specifiek gebied bepaalt of de werkelijke situatie in strijd is met de gestelde normen uit het besluit. Tijdens het doorlopen van bovengenoemde stappen, worden bepaalde begrippen en werkwijzen in aparte kaders nader uitgelegd. Het hoofdstuk eindigt met een situatiebeschrijving van het risicovolle bedrijf en de gevoelige objecten in relatie tot de normen uit het besluit.

Een situatie uit de praktijk, bekeken vanuit één inrichting en één object, (eventueel volgend uit de stappen van hoofdstuk 2) kunt u vergelijken met één van de standaard situatiebeschrijvingen in hoofdstuk 3 'Standardsituaties'. Elke situatie die u in de praktijk kan tegenkomen, komt overeen met één van de standardsituaties. Voor iedere standardsituatie is de situatie beschreven evenals de probleemstelling en de bijbehorende oplossing.

Als u reeds meer kennis heeft over de inhoud en de werking van het besluit, kunt u de hoofdstukken 1 en 2 eventueel overslaan en beginnen met hoofdstuk 3.

Hoofdstuk 4 werkt bepaalde oplossingen uit hoofdstuk 3 verder uit, te weten het vertalen van de normen met betrekking tot het plaatsgebonden risico in het bestemmingsplan, de toepassing van die normen bij beslissingen op een aanvraag voor een milieuvergunning evenals het vastleggen van een veiligheidscontour rondom een specifiek gebied.

De praktijkvoorbeelden uit hoofdstuk 5 verduidelijken tot slot de werking van het besluit.

III. Beleidskader externe veiligheidsbeleid

Het beleid betreffende externe veiligheid in Nederland is onderdeel van het integraal veiligheidsbeleid dat de totale breedte van de veiligheidsketen omvat: pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) coördineert het integraal veiligheidsbeleid. Het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) is verantwoordelijk voor de coördinatie over een onderdeel hiervan, het beleid betreffende de externe veiligheid. Het externe veiligheidsbeleid gaat in op de preventieve aspecten van de veiligheidsketen. Het gaat daarbij om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval door activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven (inrichtingen), het transport van gevaarlijke stoffen en het gebruik van luchthavens.

In het vierde Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4) heeft het kabinet de lijnen uitgezet voor de vernieuwing van het externe veiligheidsbeleid. De uitgangspunten van het nieuwe beleid kunnen als volgt worden samengevat:

Burgers mogen voor de veiligheid en hun woonomgeving rekenen op een minimum beschermingsniveau (plaatsgebonden risico). De kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers moet expliciet worden afgewogen en verantwoord (groepsrisico). Daarbij spelen de maatschappelijke baten van, en de beschikbare alternatieven voor de desbetreffende activiteit en belangrijke rol. Het onderscheid tussen de waarden voor het plaatsgebonden risico voor kwetsbare objecten in bestaande en nieuwe situaties komt uiterlijk in 2010 te vervallen.

Het beleid voor externe veiligheid ten aanzien van inrichtingen was voorheen vastgelegd in verschillende nota's, richtlijnen, besluiten en circulaire's die gebaseerd zijn op de notitie 'Omgaan met risico's', dat deel uitmaakt van het eerste nationaal milieubeleidsplan (NMPI, 1989). Dit beleid was echter

nog niet wettelijk verankerd. De informatievoorziening rondom dit onderwerp was versnipperd en de doorwerking van risiconormen op het gebied van de ruimtelijke ordening gebrekkig. De vuurwerkramp in Enschede gaf een nieuwe impuls aan het streven naar de wettelijke verankering van (onderdelen van) de normen op het gebied van externe veiligheid. Bovengenoemde argumenten hebben uiteindelijk geresulteerd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Dit besluit beoogt naast de verankering van de normen voor externe veiligheid in wetgeving tevens het beleid te harmoniseren en de mogelijkheid te creëren om rampenbestrijding en zelfredzaamheid van personen te betrekken bij de besluitvorming over milieu en ruimtelijke ordening.

1. Reikwijdte Besluit externe veiligheid inrichtingen

Hoofdstuk 1 gaat in op de reikwijdte van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Na het lezen van dit hoofdstuk heeft u inzicht in het besluit en weet u wat de regering met het besluit beoogt te bereiken.

De bedrijven en objecten die onder de werking van het besluit vallen, zijn bekend evenals de risiconormen en termijnen die het besluit voorschrijft. Tot slot herkent u de relatie tussen het besluit en andere wet- en regelgeving.

1.1 *Wie is verantwoordelijk voor de naleving van het besluit?*

In het besluit zijn milieukwaliteitseisen voor externe veiligheid geformuleerd. Een milieukwaliteitseis heeft het juridische karakter van een, tot één of meer bestuursorganen gerichte, instructienorm. Dit betekent dat de bestuursorganen, in dit verband de bevoegde gezagen Wet milieubeheer (Wm) en Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO), verantwoordelijk zijn voor de naleving van de gestelde normen in het besluit.

Bij de verantwoording van het groepsrisico dient het bevoegd gezag op grond van de artikelen 12 en 13 van het besluit tevens het bestuur van de regionale brandweer om advies te vragen.

objecten een eigen afweging te maken. Tevens staat het bevoegd gezag vrij om een beperkt kwetsbaar als een kwetsbaar object te behandelen. Hiervoor is geen kader gesteld. (Nota van toelichting, paragraaf 5).

Let wel ook geprojecteerde beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten vallen onder dit besluit!

1.2 *Op welke gevoelige objecten is het besluit van toepassing?*

Het besluit verdeelt de gevoelige objecten in beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Deze verdeling is gemaakt om bepaalde groepen mensen in het bijzonder te beschermen. Hierbij spelen het aantal, de verblijftijd, de fysieke of psychische gesteldheid van mensen en de aanwezigheid van adequate vluchtmogelijkheden een rol.

Het besluit geeft een opsomming van objecten die als beperkt kwetsbaar of als kwetsbaar moeten worden beschouwd. Deze opsomming geeft het bevoegd gezag de ruimte om voor niet genoemde

BEPERKT KWETSBAAR OBJECT

- 1°. verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare;
- 2°. dienst- en bedrijfswoningen van derden;
- Kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van minder of gelijk aan 1500 m² per object;
- Restaurants, voor zover hierin geen grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn;
- Winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van minder of gelijk aan 2000 m², voor zover zij geen onderdeel uitmaken van een complex waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd, waarvan het gezamenlijk bruto oppervlak meer dan 1000 m² bedraagt en waarin een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- Sporthallen, zwembaden en speeltuinen;
- Sport- en kampeerterrijnen en terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voor zover zij niet bestemd zijn voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen;
- Bedrijfsgebouwen, voor zover zij geen gebouwen zijn waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn zoals:
 - kantoorgebouwen en hotels met een bruto oppervlak van meer dan 1500 m² per object;
 - complexen, waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt, en winkels met een totaal oppervlak van meer dan 2000 m² per object, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- Objecten die met de onder a tot en met e en g genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voorzover die objecten geen kwetsbare objecten zijn; en
- Objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voorzover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval.

KWETSBAAR OBJECT

- Woningen, niet zijnde verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare of dienst- en bedrijfswoningen van derden;
- Gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, zoals:
 - ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;
 - scholen;
 - gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
- Gebouwen waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn, zoals:
 - kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m² per object;
 - complexen, waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt, en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² per object, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- Kampeer- en andere recreatieterrijnen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen van het jaar.

In de lijn van het nieuwe externe veiligheidsbeleid werkt dit besluit met de begrippen beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Het gebruik van het begrip kwetsbaar object en de opsomming hiervan sluit aan bij de gebruikte begrippen uit het Vuurwerkbesluit.

Bij de bepaling of een object als (beperkt) kwetsbaar wordt beschouwd, is het daadwerkelijke legale gebruik van een object beslissend en niet de bestemming zoals dit in het geldend bestemmingsplan is vastgelegd. (Zie de toelichting op artikel 1, lid 1 onder m in de Nota van Toelichting).

1.3 Op welke bedrijven is het besluit van toepassing?

Het besluit is van toepassing op vergunningplichtige (op grond van de Wm) risicovolle bedrijven (inrichtingen) en de nabijgelegen gevoelige objecten. Zogenaamde 8.40 Wm- (meldingsplichtige) inrichtingen vallen niet onder de werking van het besluit. Bij de vaststelling van een besluit op grond van de WRO en/of de Woningwet die betrekking hebben op beperkt kwetsbare objecten onderscheidenlijk kwetsbare objecten dienen de externe afstanden die voortvloeien uit een dergelijke 8.40 amvb wel in acht te worden genomen c.q. dient er rekening te worden gehouden met die afstanden. Het van toepassing zijn van dit besluit is echter beperkt tot gevallen waarin de aangewezen bevoegdheid krachtens de Wm of de WRO daadwerkelijk wordt uitgeoefend.

Met andere woorden: de normen, genoemd in het besluit, gaan pas gelden indien voor de desbetreffende risicovolle inrichting of haar directe omgeving:

- Een oprichtings-, veranderings- of revisievergunning wordt aangevraagd op grond van de Wm; indien de desbetreffende veranderings- of revisievergunningaanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico; of
- Op grond van de WRO een vaststelling of goedkeuring bestemmingsplan wordt vastgesteld of goedgekeurd, aanwijzing aan raad met betrekking tot bestemmingsplan, uitwerking of goedkeuring van een vrijstelling of tijdelijke, binnenplanse of buitenplanse vrijstelling wordt verleend; of
- Indien er (in een bestaande situatie waarbij niets verandert aan de risicovolle inrichting of de omgeving) kwetsbare objecten zijn gelegen binnen de 10^{-6} contour van de risicovolle inrichting.
(zie voor verdere uitleg in dit hoofdstuk onder "wanneer moet aan welke eisen worden voldaan?")

RISICOVOLLE INRICHTING:

- a. Een inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo '99) van toepassing is.
- b. Een inrichting die bestemd is voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen, al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten.
- c. Een door de Minister van VROM (in overleg met de Minister van V&W) aangewezen spoorwegemplacement dat is bestemd voor het rangeren van wagons met gevaarlijke stoffen.
- d. Andere door de Minister van VROM aangewezen categorieën van inrichtingen dan inrichtingen als bedoeld onder a tot en met c, waarvan het plaatsgebonden risico, berekend volgens bij regeling van Onze Minister te stellen regels, hoger is of kan zijn dan 10^{-6} per jaar, niet zijnde inrichtingen waarvoor regels gelden krachtens artikel 8.40 van de Wm.
- e. Een LPG-tankstation zijnde een inrichting (volgens de Wm), die dient tot het afleveren van LPG aan motorvoertuigen voor het wegverkeer voor zover de doorzet van LPG meer bedraagt dan 50 m^3 per jaar en het LPG-reservoir kleiner of gelijk is aan 80 m^3 .
- f. Een inrichting voor het opslaan van gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen of bestrijdingsmiddelen in emballage in een hoeveelheid van meer dan 10.000 kg per opslagplaats, niet zijnde een inrichting:
- a. waarop het Brzo van toepassing is; of
 - b. die door de Minister van VROM apart is aangewezen als inrichting als bedoeld onder d.
- g. Een inrichting waarin een koel- of vriesinstallatie aanwezig is met een inhoud van meer dan 400 kilogram ammoniak, niet zijnde een inrichting:
- a. waarop het Brzo van toepassing is; of
 - b. die door de Minister van VROM apart is aangewezen als inrichting als bedoeld onder d.
- h. Andere door de Minister van VROM aangewezen categorieën van inrichtingen dan inrichtingen als bedoeld onder e tot en met g, waarvan het plaatsgebonden risico hoger is of kan zijn dan 10^{-6} per jaar, en waarvoor bij die regeling afstanden tot al dan niet geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zijn vastgesteld, niet zijnde inrichtingen waarvoor regels gelden krachtens artikel 8.40 van de Wm.

De inrichtingen die zijn genoemd in de categorieën a tot en met d worden “niet-categoriale inrichtingen” genoemd. Voor deze inrichtingen kan uitsluitend via een berekening worden bepaald welke afstand tot gevoelige objecten moet worden aangehouden om aan de geldende normen te voldoen.

Inrichtingen die vallen onder de categorieën e tot en met h worden in de regel als “categoriale inrichtingen” aangeduid. Voor deze inrichtingen is een systematiek ontwikkeld waarbij per type inrichting uit een tabel kan worden afgelezen bij welke afstand wordt voldaan aan de norm.

Binnen de categoriale inrichtingen wordt een uitzondering gemaakt voor:

- De ammoniak koel- en vriesinstallaties met een inhoud van meer dan 10.000 kilogram;
- De inrichtingen voor het opslaan van gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen en bestrijdingsmiddelen in emballage in een hoeveelheid van meer dan 10.000 kg per opslagplaats (de zogenaamde CPR 15 bedrijven) waarbij
 - brandbare gevaarlijke stoffen aanwezig zijn met een stikstofgehalte van meer dan 1,5 gewichtsprocent van de totale hoeveelheid gevaarlijke (afval)stoffen; of
 - de opslagplaats > 2500 m²; of
 - > 100 maal per jaar zeer vergiftige stoffen in de open lucht worden gelost en geladen; of
 - organische peroxiden of nitraathoudende kunstmeststoffen worden opgeslagen.
- De zogenaamde CPR 15 bedrijven en bedrijven met een ammoniakkoel- en/of vriesinstallatie, waarop tevens het Brzo van toepassing is of tevens door de Minister van VROM apart is aangewezen als inrichting als bedoeld onder d.

Voor deze inrichtingen kan uitsluitend via een berekening worden bepaald welke afstand tot gevoelige objecten moet worden aangehouden om aan de geldende normen te voldoen.

Het Bevi is vooralsnog niet van toepassing op inrichtingen waar uitsluitend organische peroxiden of nitraathoudende kunstmeststoffen worden opgeslagen, tenzij het Brzo '99 op de desbetreffende inrichting van toepassing is. In de artikelen 2 en

15 van het Bevi is die categorie inrichtingen niet opgenomen. In artikel 15 zijn de categorieën inrichtingen opgesomd waarvoor een QRA gemaakt moet worden die is uitgevoerd volgens de rekenregels die zijn opgenomen in de artikelen 7 en 8 van de Revi. Op pagina 44 van de nota van toelichting bij het Bevi is aangegeven dat het denkbaar is dat de 10-6 contour bij bepaalde inrichtingen waar nitraathoudende kunstmeststoffen worden opgeslagen buiten de grens van de inrichting ligt. Die inrichtingen zullen naar verwachting worden opgenomen in de Revi (zie kader, onderh). De categoriale inrichtingen zijn opgesomd in artikel 4, vijfde lid, van het Bevi. Uit dat lid volgt dat voor inrichtingen die in het spraakgebruik als CPR 15-2 en CPR 15-3 inrichtingen bekend staan, de daar bedoelde afstanden niet van toepassing zijn, indien in die inrichting nitraathoudende kunstmeststoffen zijn opgeslagen. Die situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een inrichting waar gewasbeschermingsmiddelen in emballage worden opgeslagen in een hoeveelheid van meer dan 10.000 kg in combinatie met nitraathoudende kunstmeststoffen van type C. Omdat een dergelijke inrichting onder het Bevi valt, zullen de risico's van die inrichting bij een aanvraag voor een milieuvvergunning of de vaststelling van een ruimtelijk plan dooreen QRA moeten worden vastgesteld teneinde die aanvraag of dat plan aan de grens- en richtwaarden te kunnen toetsen. Voor die categorie inrichtingen wordt door VROM nog bezien of een afstandentabel in de Revi kan worden vastgesteld waardoor die toetsing eenvoudiger kan plaatsvinden.

Onder categorie b wordt genoemd: “Een inrichting die bestemd is voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen, al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten”. Deze inrichtingen worden ook wel vervoersgebonden inrichtingen genoemd. Deze inrichtingen zijn nadrukkelijk uitgesloten van het Brzo '99 en onder de werking van dit besluit gebracht. In de CPR 20 (Rapport informatie-eisen Brzo '99 (RIB)) is uitgewerkt wat onder de definitie van ‘opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen’ moet worden verstaan.

CPR 20: DEFINITIE VAN “OPSLAG IN VERBAND MET VERVOER VAN GEVAARLIJKE STOFFEN”:

“Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen gedurende een korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer naar een vooraf bekende ontvanger, met inbegrip van het laden en lossen van die stoffen en de overbrenging daarvan naar of van een andere tak van vervoer, voor zover daadwerkelijk in aansluitend vervoer is voorzien en de betrokken gevaarlijke stoffen in hun oorspronkelijke verpakking blijven.”

De zogenaamde restcategorie (genoemd in de tabel onder d en h) is een gesloten categorie omdat die inrichtingen in een ministeriële regeling van de Minister van VROM worden aangewezen. Indien de inrichting c.q. activiteit niet in deze limitatieve opsomming (en de rest van de tabel) voorkomt, is het Besluit externe veiligheid inrichtingen niet van toepassing.

Een inrichting wordt aangemerkt als een risicovolle inrichting indien één van de bovenstaande activiteiten plaatsvindt. De desbetreffende activiteit hoeft niet uitsluitend of in hoofdzaak plaats te vinden. Vaak vindt er in een inrichting een mengvorm van activiteiten plaats. In het kader van dit besluit kunnen drie mengvormen plaatsvinden.

- Een categoriale activiteit en een activiteit die niet onder het besluit valt; bijvoorbeeld een opslag van meer dan 10 ton gevaarlijke stoffen (per opslagplaats) en een opslag van pallets. Voor de categoriale activiteit (de opslag van meer dan 10 ton gevaarlijke stoffen) moet aan de vaste afstanden uit het besluit worden voldaan. Voor de andere activiteit (opslag van

pallets) kunnen via de milieuvergunning de gebruikelijke eisen worden gesteld.

- Een niet-categoriale activiteit en een activiteit die niet onder het besluit valt; bijvoorbeeld een Brzo-bedrijf en een opslag van pallets. Voor de niet-categoriale activiteit (de Brzo-activiteiten) moet de afstand tot gevoelige objecten via een berekening worden bepaald. Voor de andere activiteit (opslag van pallets) kunnen via de milieuvergunning de gebruikelijke eisen worden gesteld.
- Een categoriale activiteit en een niet-categoriale activiteit; bijvoorbeeld een opslag van meer dan 10 ton gevaarlijke stoffen (per opslagplaats) die tevens onder het Brzo '99 valt. De gehele inrichting dient als een niet-categoriale inrichting te worden beschouwd waarvoor een QRA moet worden uitgevoerd.

1.4 Welke bedrijven vallen niet onder het besluit?

Het besluit is niet van toepassing op inrichtingen:

- Waarin uitsluitend of in hoofdzaak consumentenvuurwerk of professioneel vuurwerk als bedoeld in het Vuurwerkbesluit wordt opgeslagen of bewerkt;
- Voor het opslaan of bewerken van munitie, ontplofbare stoffen of met ontplofbare stoffen geladen voorwerpen, tenzij op die inrichting het Brzo '99 van toepassing is.

1.5 Wanneer moet aan welke eisen worden voldaan?

Het besluit heeft als doel zowel individuele als groepen burgers te beschermen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit doel wordt in het besluit vertaald naar de begrippen plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Het besluit gaat bij het plaatsgebonden risico uit van:

- Het in acht nemen van grenswaarden voor kwetsbare objecten; Dit betekent dat altijd moet worden voldaan

PLAATSGEBONDEN RISICO (PR)

Risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als een kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

GROEPSRISICO (GR)

Cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

aan deze grenswaarden en

- Rekening houden met richtwaarden voor beperkt kwetsbare objecten.

Dit betekent dat om gewichtige redenen mag worden afgeweken van de richtwaarden.

Daarnaast is er een verantwoordingsplicht opgenomen ten aanzien van de hoogte van de van het groepsrisico. De oriëntatiewaarde van het groepsrisico is hierbij het ijkpunt. Dit betekent dat er een politieke afweging moet worden gemaakt van de risico's tegen de maatschappelijke baten en kosten van een risicovolle activiteit.

Plaatsgebonden risico

Voor *nieuwe* kwetsbare objecten geldt te allen tijde een plaatsgebonden risico van 10^{-6} . Dat wil zeggen dat nieuwe kwetsbare objecten buiten de 10^{-6} contour van een risicovolle inrichting moeten liggen.

Voor *bestaande* kwetsbare objecten geldt dat uiterlijk binnen 3 jaar na het in werking treden van het besluit alle kwetsbare objecten buiten de 10^{-5} contour van een risicovolle inrichting moeten liggen én dat op 1 januari 2010 alle kwetsbare objecten buiten de 10^{-6} contour van een risicovolle inrichting moeten liggen.

Voor *geprojecteerde* kwetsbare objecten gelden deze verplichtingen pas op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden (art. 17, lid 3 en art.18 lid 3 van het besluit).

Bij tussentijdse wijzigingen (voor 2010) bij de risicovolle inrichting dan wel in de omgeving van de inrichting, geldt voor (geprojecteerde) *kwetsbare* objecten een minimale eis van 10^{-5} en mag het plaatsgebonden risico niet verslechteren.

BESTAANDE ACTIVITEIT (SITUATIE)

Een op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit

- Geldende Wm-vergunning.
- Vastgesteld bestemmingsplan of vrijstellingsbesluit op grond waarvan de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegelaten.
- Aanwezige kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

NIEUWE ACTIVITEIT (SITUATIE)

- Het oprichten van een inrichting.
- Het veranderen van een bestaande inrichting waarvoor krachtens de Wm een vergunning benodigd is en waarbij de verandering nadelig gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico.
- Een bestemmingsplan dat wordt vastgesteld of herzien, inclusief de goedkeuring daarvan.
- Een vast te stellen wijzigings-, uitwerkings- of vrijstellingsbesluit en de in verband daarmee af te geven verklaring van geen bezwaar.
- De hierboven genoemde (onder 2, 3 en 4) besluiten die betrekking hebben op vervangende nieuwbouw en de opvulling van open gaten binnen aaneengesloten bebouwing in bestaand stedelijk of dorpsgebied.

In tegenstelling tot kwetsbare objecten hoeven beperkt kwetsbare objecten in bestaande situaties 2010 niet te voldoen aan de grenswaarde voor nieuwe situaties. Voor reeds aanwezige en geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten geldt geen saneringsgrenswaarde.

Alle nieuwe beperkt kwetsbare objecten dienen buiten de 10^{-6} contour van een risicovolle inrichting te liggen. Aangezien hier echter sprake is van richtwaarde mag van deze norm uitsluitend in geval van gewichtige redenen worden afgeweken. Bij tussentijdse wijzigingen bij de risicovolle inrichting dan wel in de omgeving van de inrichting, geldt voor (geprojecteerde) beperkt kwetsbare objecten een richtwaarde van 10^{-6} per jaar.

Bij een tussentijdse wijziging bij het risicovolle bedrijf mag een kwetsbaar object tussen de 10^{-5} en 10^{-6} contour liggen als de situatie maar niet verslechtert. Een beperkt kwetsbaar object moet echter getoetst worden aan de 10^{-6} contour. Hierdoor lijkt het of - in dit geval - de richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten strenger is dan de grenswaarde voor kwetsbare objecten. Van belang is echter dat voor kwetsbare objecten een saneringstermijn is opgenomen en voor beperkt kwetsbare objecten niet. Het toestaan van kwetsbare objecten binnen de 10^{-5} en 10^{-6} PR contour is zodoende altijd tijdelijk en het toestaan van beperkt kwetsbare objecten voor onbepaalde tijd. Daarnaast mag met gewichtige redenen van de richtwaarden worden afgeweken.

De gestelde normen gelden per inrichting. Het besluit voorziet niet in normen voor de cumulatie van risico's door verschillende inrichtingen of in domino-effecten. Het bevoegd gezag mag in een concreet geval cumulatie of domino-effecten meenemen bij de afweging van verschillende belangen. Hiervoor is geen kader gesteld, het bevoegd gezag is vrij in de wijze waarop zij dit doet.

Samengevat:

Termijnen waarbinnen aan de genoemde normen moet worden voldaan.

Fasering

Het besluit treedt direct in werking, met uitzondering van:

- De aanwijzing van spoorwegemplacements als risicolle inrichting (conform art. 2, onderdeel b);
- De verplichting om afstanden voortvloeiend uit de 8.40 amvb's in acht te nemen bij procedures op grond van de WRO en de Woningwet (artikel 2, lid 2, onderdeel b);
- De sanering van bestaande CPR15 inrichtingen en inrichtingen met een ammoniakkoel- of vriesinstallatie. Voor deze inrichtingen treden de artikelen 17 en 18 op een nog nader aan te geven tijdstip in werking. Hiervoor is gekozen omdat er nog onderzoek plaatsvindt naar de kosten die voortvloeien uit de saneringsverplichting.

De inwerkingtreding wordt op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip vastgesteld (artikel 26 besluit).

Toekomstige ontwikkelingen

Gewijzigde inzichten in de toekomst kunnen van invloed zijn op het vaststellen van het plaatsgebonden risico. Dit kan tot gevolg hebben dat kwetsbare objecten hierdoor binnen de 10^{-5} of 10^{-6} contour van een risicovolle inrichtingen komen te liggen. Zodra de Minister van VROM deze gewijzigde inzichten vastlegt in regels, geldt dat binnen drie onderscheidenlijk vijf jaar na het tijdstip waarop de regels zijn vastgesteld het plaatsgebonden risico de 10^{-5} en 10^{-6} waarden niet meer mag overschrijden.

	KWETSBAAR OBJECTEN	BEPERKT KWETSBAAR OBJECTEN
NIEUW	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Plaatsgebonden risico: 10^{-6}:</i> <i>direct bij de vaststelling van de desbetreffende beschikking op grond van de Wm, WRO of Woningwet.</i> • <i>Bij tussentijdse wijzigingen: PR ligt tussen 10^{-5} en 10^{-6} en mag als gevolg van de wijziging niet verslechteren.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PR = 10^{-6}:</i> <i>direct bij de vaststelling van de desbetreffende beschikking op grond van de Wm, WRO of Woningwet.</i> <i>Hieraan moet in principe worden voldaan.</i>
BESTAAND	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Binnen 3 jaar na datum in werking treden van het besluit: PR = 10^{-5}.</i> • <i>Per 1 januari 2010: PR = 10^{-6}.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Geen normen; geen saneringstermijnen</i>

Na het in werking treden van het besluit kan een categorie bedrijven onder de zogenaamde restcategorie b en h (door de Minister van VROM aangegeven) worden gebracht. Hierdoor kunnen situaties ontstaan waarbij het redelijkerwijs niet mogelijk kan zijn om voor 1 januari 2010 alle kwetsbare objecten buiten de 10^{-6} contour van een dergelijk risicovol bedrijf te krijgen. Voor deze situaties geldt dat – in afwijking van de gestelde termijn van 1 januari 2010 - binnen 5 jaar (na het tijdstip waarop het desbetreffende bedrijf onder de werking van het besluit is komen te vallen) aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} moet worden voldaan.

Groepsrisico

De toetsingswaarde voor het groepsrisico is dat een ongeval met tien doden slechts met een kans van één op de honderdduizend per jaar mag voorkomen, een ongeval met honderd doden met een kans van één op de tien miljoen per jaar etc. (waarbij ook de tussenliggende aantallen slachtoffers moeten worden getoetst!). De toetsingswaarde voor het groepsrisico heeft het karakter van een oriëntatiewaarde.

Het bevoegd gezag mag er gemotiveerd van afwijken. Bij deze motivering dienen in elk geval te worden vermeld:

- De aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied van de desbetreffende inrichting op het tijdstip waarop de beschikking (dat van belang is voor het groepsrisico) wordt vastgesteld;
- Het groepsrisico van de risicovolle inrichting, vergeleken met de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

Bij een verandering van de inrichting (die van invloed is op de externe veiligheid) dient tevens de bijdrage van die verandering aan het totale groepsrisico van de inrichting in beeld te worden gebracht;

- De mogelijke en voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst;
- De mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval;

- De mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de inrichting om zich in veiligheid te brengen indien zich in die inrichting een ramp of zwaar ongeval voordoet.

De verantwoordingsplicht voor het groepsrisico evenals de wijze waarop met het groepsrisico in bestemmingsplannen kan worden omgegaan, worden in een aparte handreiking beschreven, te weten de *Handreiking verantwoording groepsrisico* van de Ministeries van VROM en BZK. Deze handreiking verschaft helderheid en duidelijkheid omtrent (nieuwe) taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van alle betrokken partijen en geeft vorm aan de uitvoering daarvan.

1.6 Hoe moet worden omgegaan met richtwaarden en gewichtige redenen?

Bij beperkt kwetsbare objecten is er van afgezien om het “stand still-beginsel” voor te schrijven bij een verandering van een bestaande risicovolle inrichting. Volgens de Nota van toelichting (behorende bij het besluit) is de reden hiervan dat de vergunningaanvraag voor de verandering getoetst moet worden aan een richtwaarde. Toetsing aan de wettelijke richtwaarde houdt in dat zoveel mogelijk aan de betreffende waarde moet worden voldaan, tenzij er gewichtige redenen zijn om van die waarde af te wijken. Deze redenen moeten in de motivering van het besluit dat genomen wordt op grond van de Wm of WRO worden aangegeven. Hierbij zal het bevoegd gezag ook moeten laten meewegen dat de bestaande situatie al niet voldeed aan het gewenste risiconiveau en zal er naar gestreefd moeten worden om het risico niet verder te laten toenemen.

Volgens de Nota van toelichting is er bewust van afgezien om in dit besluit een nadere invulling van het begrip gewichtige redenen te geven. Afwijking van een wettelijke richtwaarde is primair een verantwoordelijkheid van het lokale bevoegd gezag. Bij deze afweging kunnen de volgende punten mogelijk een rol spelen:

- Volledige toepassing geven aan het ALARA-beginsel ten aanzien van de risicovolle inrichting en voor beperkt kwetsbare objecten mits het plaatsgebonden risico niet verslechtert;
- Het zwaarwegende belang van het beperkt kwetsbare object;
- Extensief gebruikte terreinen;
- Het opvullen van kleine open gaten in bestaand stedelijk gebied;
- of vervangende nieuwbouw. Hierbij geldt als voorwaarde dat het beperkt kwetsbaar object (dat vervangen wordt door nieuwbouw) tussen de 10^{-5} en 10^{-6} PR contour ligt en de situatie na de nieuwbouw niet verslechtert ten opzichte van voorheen.

1.7 Als niet aan de grenswaarden kan worden voldaan?

Het besluit stelt regels voor situaties die niet voldoen aan de daarvoor gestelde grenswaarde voor kwetsbare objecten. Binnen de aangegeven termijn dient er voldoende afstand te worden gecreëerd tussen het risicovolle bedrijf en de desbetreffende kwetsbare objecten. Indien het niet mogelijk is om – door het treffen van maatregelen en het toepassen van het ALARA-beginsel – aan de vereiste afstanden te voldoen, is er sprake van een saneringssituatie. Het risicovolle bedrijf of het kwetsbare object dient te worden gesaneerd.

Saneringsprogramma

Het bevoegd gezag Wm stelt na overleg met het bevoegd gezag WRO een programma vast waarin wordt aangegeven hoe het bevoegde gezag denkt te bewerkstelligen dat in 2010 aan de hierboven genoemde grenswaarden voor kwetsbare objecten in het kader van het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

Hoe een dergelijk programma moet worden opgezet wordt behandeld in de *Handleiding Saneringsprogramma* van het Ministerie van VROM.

Kosten

Uit de sanering voortkomende kosten kunnen via twee verschillende wegen worden gedekt

(zie voor verdere uitwerking hiervan paragraaf 16 van de Nota van toelichting en de *Handleiding Saneringsprogramma*).

Indien de overschrijding van de grenswaarde ongedaan wordt gemaakt door:

- Een wijziging van het geldende planologische regime, kan gebruik worden gemaakt van artikel 49 van de WRO (planschade);
- Aangescherpte maatregelen in of het intrekken van de milieuvergunning, kan gebruik worden gemaakt van artikel 15.20 van de Wm; Specifiek voor urgente LPG tankstations heeft het Ministerie van VROM op grond van dit artikel een schadevergoedingsregeling in het leven geroepen, te weten de “Circulaire schadevergoeding Wet milieubeheer in verband met de sanering van LPG tankstations”, d.d. 22 mei 2003, kenmerk EV2003/077209. Als urgente tankstations worden die LPG-tankstations beschouwd waarbij binnen een straal van 25 meter vanaf het vulpunt (10^{-5} -contour) 1 of meer woningen (of andere kwetsbare objecten) én er binnen een straal van 80 meter 10 of meer woningen (of andere kwetsbare objecten) zijn gelegen.

1.8 Relatie met andere wet- en regelgeving

Hieronder wordt de relatie van het Besluit externe veiligheid inrichtingen met andere wet- en regelgeving op het gebied van zowel milieu als ruimtelijke ordening weergegeven.

Europese regelgeving

Het Besluit externe veiligheid strekt, voor zover het betrekking heeft op inrichtingen waarop het Brzo '99 van toepassing is, tot implementatie van artikel 12 van de Seveso II Richtlijn (96/82/EG, d.d. 9 december 1996).

Deze richtlijn stelt eisen aan de verstrekking van gegevens aan het bevoegd gezag en door het bevoegd gezag aan de bevolking met betrekking tot inrichtingen die een risico van een zwaar ongeval kunnen veroorzaken.

Daarnaast verplicht artikel 12 van de Richtlijn de lidstaten om er voor zorg te dragen dat bij het nemen van besluiten betreffende de ruimtelijke ordening rekening wordt gehouden met de noodzaak dat op lange termijn voldoende afstand wordt gehouden tussen risicovolle inrichtingen en risicogevoelige objecten en gebieden in de omgeving van die inrichtingen.

Tracéwet

Volgens artikel 12 van de Seveso II Richtlijn dienen ook, voorzover mogelijk, hoofdtransportroutes te worden beschermd tegen risicovolle Brzo inrichtingen. Dit betekent dat ook tussen deze infrastructuurele voorzieningen en risicovolle inrichtingen voldoende afstand moet worden aangehouden.

Voor de aanleg van o.a. hoofdwegen en landelijke railwegen is op grond van de Tracéwet een tracébesluit van de Minister van Verkeer en Waterstaat nodig. Om invulling te geven aan dat onderdeel van de Seveso II richtlijn is in het Besluit externe veiligheid inrichtingen het volgende bepaald. Bij de beslissing op een milieuvergunningaanvraag voor een Brzo bedrijf moet het bevoegd gezag de gevolgen voor de externe veiligheid betrekken die de inrichting veroorzaakt voor personen die gebruik maken van de hoofdweg of landelijke railweg (als bedoeld in de Tracéwet). Eveneens moeten bij de vaststelling van een tracébesluit voor de genoemde verbindingroutes de gevolgen voor de externe veiligheid worden betrokken die een Brzo bedrijf veroorzaakt.

Herziening Wet op de ruimtelijke ordening (Herziening WRO)

De WRO wordt herzien. De herziening is nog te onduidelijk om er hier verder op in te gaan. Van belang is wel dat in het Voorontwerp tot wijziging van de WRO een voorziening is opgenomen waardoor ook een aanvraag om een bouwvergunning rechtstreeks moet worden getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Deze toets zou alleen uitgevoerd moeten worden indien in het desbetreffende bestemmingsplan geen rekening is gehouden met het Besluit externe veilig-

heid inrichtingen. Bij de verdere uitwerking van situaties in deze handleiding, wordt op deze geplande wijziging echter niet vooruitgelopen.

Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (Rrgs) (Registratiebesluit)

Het Registratiebesluit regelt voor het bevoegd gezag en voor beheerders van infrastructuur de verplichting tot registratie van risicosituaties met gevaarlijke stoffen, in het bijzonder (zeer) giftige, explosieve of brandbare (of een combinatie van die) stoffen. Het gaat om gegevens op het gebied van de externe veiligheid van inrichtingen, transportroutes en buisleidingen, dat in een openbaar centraal register worden opgenomen.

De verantwoordelijkheid om de in het Registratiebesluit genoemde gegevens in het register op te nemen en deze gegevens actueel te houden ligt bij de overheid (m.b.t. inrichtingen het bevoegd gezag Wm, m.b.t. transportroutes de beheerder van de desbetreffende routes, m.b.t. buisleidingen de Minister van Economische Zaken en de Minister van Verkeer en Waterstaat).

Het Registratiebesluit en het Besluit externe veiligheid inrichtingen hebben beide betrekking op risicovolle inrichtingen met gevaarlijke stoffen en bevatten beide regels voor gemeenten en provincies (de bevoegde gezagen Wm en WRO). De beide besluiten liggen zodoende in elkaars verlengde en worden – ten aanzien van inrichtingen - op elkaar afgestemd.

Dit betekent dat:

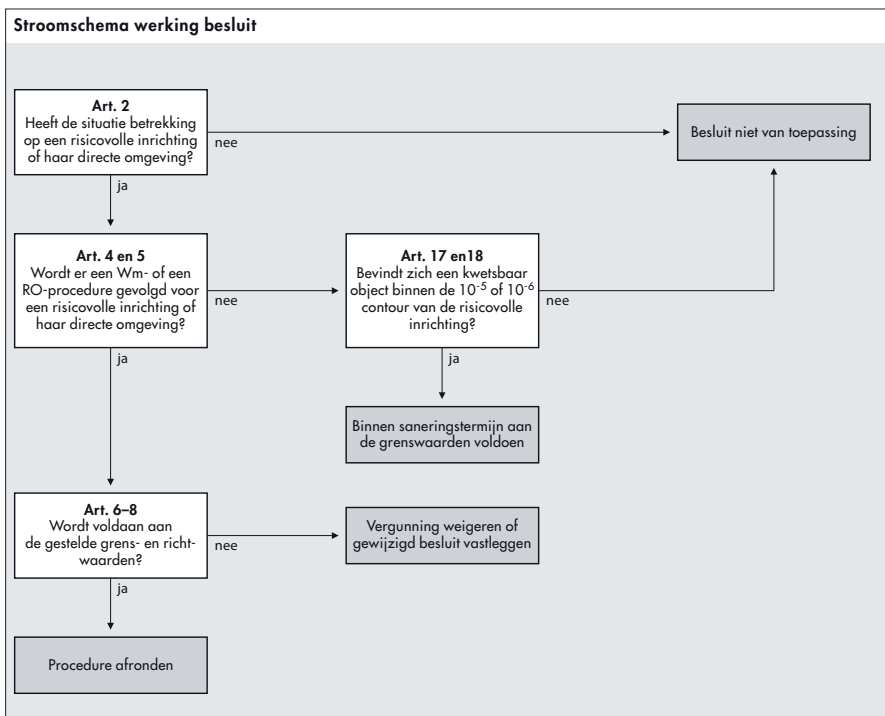
- De vaste afstanden die tussen een risicovolle inrichting (waarvoor geen QRA is vereist) en een (bepakt) kwetsbaar object moeten worden aangehouden ook in het register terug te vinden zijn;
- De fasering waarmee de saneringsverplichting uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen in werking treden (eerst voor LPG tankstations en Brzo bedrijven) gelijk oploopt met de fasering waarmee de inventarisatie volgens het Registratiebesluit moet plaatsvinden.

Transport gevaarlijke stoffen

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is op dit moment gebaseerd op de Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (nota RNVGS) (1996). Met de *circulaire RNVGS* (verschenen in juni 2004) wordt dit beleid verder

verduidelijkt. In het NMP4 is een wettelijke verandering van de risiconormen voor het vervoer aangekondigd. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat (V en W) verricht momenteel onderzoek naar de haalbaarheid van deze voornemens. De circulaire kan worden gezien als voorbode van een eventuele verankering van de risiconormen. In de *circulaire RNVGS* is zoveel mogelijk aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Daarbij gaat het onder meer om: de uitwerking van de normen voor het plaatsgebonden risico en de toepassing daarvan, de wijze waarop met een overschrijding van het groepsrisico moet worden omgegaan, het betrekken van zelfredzaamheid en hulpverlening bij de afweging van het groepsrisico en de vaststelling van een lijst van (beperkt) kwetsbare objecten.

SAMENVATTING HOOFDSTUK 1

Het besluit is van toepassing op Wm-vergunningplichtige risicovolle inrichtingen en/of de nabijgelegen beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. De zogenaamde 8.40 Wm-inrichtingen vallen niet onder de werking van dit besluit. De externe afstanden die voortvloeien uit een 8.40 amvb dienen echter wel in acht te worden genomen bij besluiten op grond van de WRO die betrekking hebben op kwetsbare objecten. Ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten moet met de externe afstanden uit de 8.40 amvb rekening worden gehouden.

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico gelden voor kwetsbare objecten grenswaarden. Binnen drie jaar dienen alle kwetsbare objecten buiten de 10⁻⁵ contour van een risicovolle inrichting te liggen en in 2010 buiten de 10⁻⁶ contour. Indien hieraan niet kan worden voldaan, dient het risicovolle bedrijf of het kwetsbare object te worden gesaneerd. In tegenstelling tot kwetsbare objecten geldt voor beperkt kwetsbare objecten een richtwaarde van 10⁻⁶ per jaar. Tevens is hiervoor geen saneringsplicht opgenomen. Het bevoegd gezag Wet milieubeheer en Wet op de Ruimtelijke Ordening – de gemeenten en provincies – zijn verantwoordelijk voor de naleving van het besluit. Tot slot ligt er een belangrijke link tussen het besluit en het Register risicosituaties gevaarlijke stoffen.

Nu de strekking van het besluit en de belangrijkste begrippen bekend zijn, kunt u in hoofdstuk 2 bezien welke beperkingen en mogelijkheden het besluit voor uw gemeente, gebied of inrichting kan hebben.

2. Stappenplan

Via de stappen in dit hoofdstuk kunt u voor uw specifieke inrichting, gebied of gemeente uitwerken welke beperkingen en mogelijkheden het besluit heeft.

Tijdens het doorlopen van de stappen wordt tevens uitgelegd wat onder een risicovol bedrijf en (beperkt) kwetsbare objecten wordt verstaan. En op welke manier u de normen uit het besluit kunt vertalen naar een afstand. Uit dit hoofdstuk blijkt uiteindelijk dat het besluit een aantal normen oplegt waarvan niet kan worden afgeweken maar dat het besluit tevens ruimte biedt voor eigen invulling, afwegingen en verantwoordelijkheden.

Let wel deze handleiding en dus ook dit hoofdstuk behandelt alleen het plaatsgebonden risico en niet het groepsrisico.

2.1 Doel

De wettelijke verankering van risiconormen op het gebied van externe veiligheid in relatie tot risicovolle bedrijven (inrichtingen) heeft plaatsgevonden in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna te noemen besluit). Concreet betekent dit dat er – als ALARA maatregelen niet toereikend blijken te zijn - afstand gecreëerd moet worden tussen risicovolle bedrijven en gevoelige objecten. Bevoegde gezagen krijgen tot 2010 de tijd om stapsgewijs aan de gestelde normen uit het besluit te voldoen.

Dit hoofdstuk geeft een handvat hoe voor een gemeente, gebied of inrichting met het besluit kan worden omgegaan. Via een stappenplan wordt u door het besluit geleid en krijgt u inzicht in de beperkingen en de mogelijkheden die het besluit voor de desbetreffende gemeente, gebied of inrichting heeft.

2.2 Werkwijze stappenplan

Het stappenplan start met de inventarisatie van risicovolle inrichtingen op basis van milieuvergunningen. Daarna komt ook de indeling van de ruimtelijk omgeving rond de inrichting aan bod. De indeling van de omgeving is vaak vastgelegd in het bestemmingsplan. Het bevoegd gezag bekijkt of er objecten aanwezig zijn of geprojecteerd zijn binnen het invloedsgebied van de risicovolle inrichting. De aard en functie van de objecten is daarbij van belang.

De in het besluit genoemde normen (afstanden) moeten in de toekomst in acht worden genomen bij zowel milieuvergunningen als besluiten op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). De bestemmingsplannen en de vergunningen van de risicovolle inrichtingen zullen op grond van het besluit op elkaar afgestemd moeten zijn. De in het besluit genoemde normen (afstanden) zijn daarbij het uitgangspunt. Die normen en de afgeleide afstanden gelden zowel voor bestaande als voor toekomstige situaties.

DOOR HET STAPPENPLAN ONTSTAAT:

- Inzicht in het type risicovolle inrichtingen;
- Inzicht in het aantal inrichtingen dat onder het besluit valt;
- Bekendheid van de directe omgeving van de risicovolle inrichtingen door geografische weergave op kaart;
- Inzicht in huidige risicoknelpunten;
- Basismateriaal voor integraal externe veiligheidsbeleid, milieu en ruimtelijke ordening.

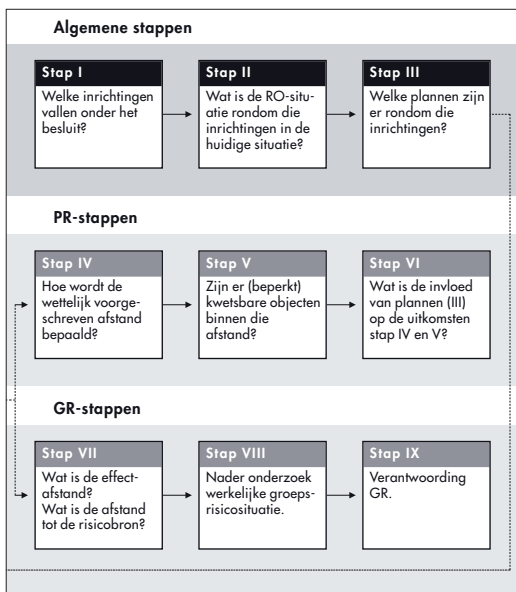
BIJ EEN INVENTARISATIE ZIJN DE VOLGENDE ASPECTEN BELANGRIJK:

- Risicovolle inrichtingen;
- Bestemmingsplan: bestaande en geprojecteerde objecten;
- Toekomstige plannen m.b.t. risicovolle inrichtingen;
- Toekomstige plannen m.b.t. ruimtelijke ontwikkelingen.

Beschrijving stappen

De stappen zijn opgedeeld in een algemeen en een specifiek deel. De algemene stappen (I, II en III) hebben een globaal karakter en zijn zowel voor het plaatsgebonden risico (PR) als voor het groepsrisico (GR) van belang voor de beeldvorming. De stappen hebben als doel alle basisinformatie over risicovolle inrichtingen en haar omgeving beschikbaar te maken. Na de algemene stappen wordt ingezoomd op de specifieke inrichtingen. De PR- en GR- stappen (IV tot en met IX) richten zich vervolgens op het plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR) rond de geselecteerde risicovolle inrichtingen. In figuur 1 is een overzicht gegeven van de stappen.

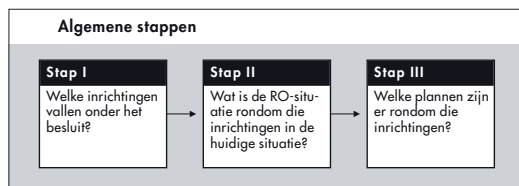
De stappen kunnen het beste uitgevoerd worden door diegene die over de desbetreffende stap de meeste kennis heeft, de ene keer is dit de milieuspecialist de andere keer de ruimtelijke ordening specialist. Samenwerking is belangrijk.

Binnen deze handleiding wordt aandacht besteed aan de algemene stappen en de PR stappen. Hoe om te gaan met het groepsrisico wordt in een aparte *Handleiding verantwoording groepsrisico* behandeld. De drie GR-stappen worden in deze handleiding in het hoofdstuk “Beoordelingskader” verder uitgewerkt.

2.3 Algemene stappen

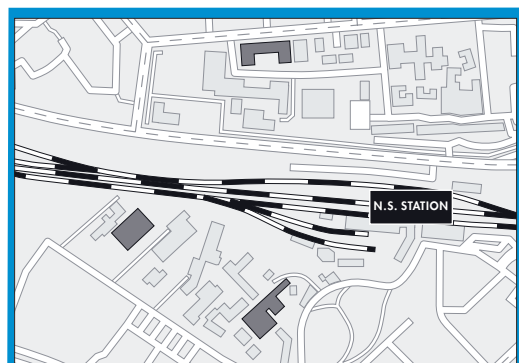
Om meer inzicht te krijgen in de aanwezige risicovolle inrichtingen en hun directe omgeving, worden de volgende 3 algemene stappen doorlopen:

Stap I: Is er sprake van een inrichting die valt onder het besluit?

De inrichtingen die volgens de procedure beschreven in hoofdstuk 1 onder de reikwijdte van het besluit vallen, vormen de basisinput van de inventarisatie. Het besluit maakt onderscheid tussen de volgende typen risicovolle inrichtingen:

- Niet-categoriale inrichtingen (“QRA-inrichtingen”);
- Categoriale inrichtingen (vaste afstanden).

- **SELECTEER UIT HET BEDRIJVEN BESTAND DE BOVENSTAANDE TYPE INRICHTINGEN C.Q. ACTIVITEITEN.**
- **GEEF DEZE INRICHTINGEN OP EEN KAART AAN.**

• 'QRA-inrichtingen' (= 'niet-categoriale inrichtingen'), waarvan de ligging van de risicocontouren per situatie vastgesteld moet worden. (art. 15, 1e lid, onderdelen a tot en met d)

- Brzo-inrichtingen; ook in combinatie met categoriale activiteiten.
- Opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen.
- Spoorwegemplacements.
- LPG-tankstations met een doorzet van $LPG \geq 1500 \text{ m}^3$ per jaar.
- Inrichtingen met >10 ton opslag gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen of bestrijdingsmiddelen per opslagplaats (CPR 15):
 - waarbij in die opslagplaats brandbare gevaarlijke stoffen aanwezig zijn met een stikstofgehalte van meer dan 1,5 gewichtsprocent van de totale hoeveelheid gevaarlijke (afval)stoffen; of
 - de opslagplaats > 2500 m²; of
 - > 100 maal per jaar zeer giftige stoffen (R26, 27 en 28) in de open lucht worden gelost en geladen; of
 - waarbij in die opslagplaats organische peroxiden of nitraathoudende kunstmeststoffen worden opgeslagen. Dit komt echter niet terug in artikel 15, 1e lid onder c. Desondanks moet voor zogenaamde CPR 15-2 of 15-3 inrichtingen met organische peroxiden of nitraathoudende kunstmeststoffen een QRA worden opgesteld omdat het bevoegd gezag andersniet kan toetsen aan de toepasselijke grens- of richtwaarde. Alleen ontbreekt door de huidigeredactie van artikel 15 een verwijzing naar de berekeningsmethodiek zoals die door de Minister van VROM in de Revi is vastgesteld. Die omissie zal bij de eerstvolgende wijziging van het Bevi worden hersteld.
- Inrichtingen met ammoniak koel- of vriesinstallatie ≥ 10 ton.
- Inrichtingen met een 10⁶ PR-contour die bij ministeriële regeling zijn aangewezen.

• *Categoriale inrichtingen: Inrichtingen, waarvoor vaste veiligheidsafstanden gelden. (art. 4, 5e lid, onderdelen a tot en met d)*

- LPG-tankstations met een doorzet van $LPG < 1500 \text{ m}^3$ per jaar.
- Inrichtingen met >10 ton opslag gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen of bestrijdingsmiddelen per opslagplaats (CPR 15) waarbij de opslagplaats $\leq 2500 \text{ m}^2$; <100 maal per jaar zeer giftige stoffen (R26, 27, 28) in de open lucht worden gelosten geladen, geen brandbare gevaarlijke stoffen aanwezig zijn met een stikstofgehalte van meer dan 1,5 gewichtsprocent van de totale hoeveelheid gevaarlijke (afval)stoffen en geen organische peroxiden of nitraathoudende kunstmeststoffen worden opgeslagen, m.u.v. Brzo-inrichtingen en inrichtingen die bij ministeriële regeling zijn aangewezen als QRA-inrichtingen.
- Inrichtingen met ammoniak koel- of vriesinstallatie <10 ton; met uitzondering van Brzo-inrichtingen en inrichtingen die bij ministeriële regeling zijn aangewezen als QRA-inrichtingen.

8.40 Wm- (meldingsplichtige) inrichtingen vallen niet onder de werking van het besluit en worden zodoende niet beschouwd als een risicovol bedrijf. Bij de vaststelling van een besluit op grond van de WRO en/of de Woningwet dienen de externe afstanden die voortvloeien uit een dergelijke 8.40 amvb wel in acht te worden genomen ten opzichte van kwetsbare objecten en zoveel mogelijk in acht te worden genomen bij beperkt kwetsbare objecten!

Het is daarom zinvol om de 8.40 Wm-inrichtingen waarbij externe afstanden een rol spelen, mee te nemen bij de inventarisatie van de risicovolle inrichtingen.

Het betreft (d.d. april 2004) hier de 8.40 Amvb's horeca-, sport- en recreatieterreinen, woon- en verblijfsgebouwen, textielreinigingsbedrijven, inrichtingen voor motorvoertuigen, opslag- en transportbedrijven, bouw- en houtbedrijven, voorzieningen- en installaties, detailhandel en ambachtsbedrijven, jachthavens en glastuinbouwbedrijven.

nb. Dit onderdeel van het besluit treedt op een later tijdstip in werking!

Stap II: Wat is de RO-situatie rondom risicovolle inrichtingen in de huidige situatie?

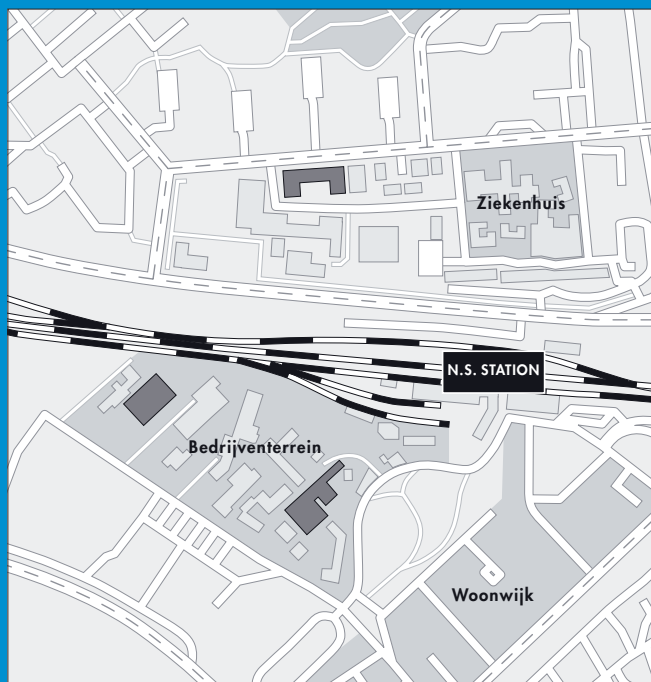
De omgeving van de geïnventariseerde risicovolle inrichtingen is van belang vanwege het toetsen

aan de grens- c.q. richtwaarden voor plaatsgebonden risico en het afwegen van het groepsrisico. Het bestemmingsplan en de werkelijke situatie zijn hiervoor belangrijke informatiebronnen. Op basis van het bestemmingsplan en de plankaarten kunnen de volgende vragen het inzicht vergroten:

- Welke bestemming hebben de gebieden?
- Waar zijn objecten aanwezig of geprojecteerd?
- Welke functie hebben de (geprojecteerde) objecten?

De werkelijke situatie moet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan. Bij afwijkingen moet het bestemmingsplan worden aangepast of worden gehandhaafd. Een actueel bestemmingsplan is een voorwaarde voor ruimtelijk veiligheidsbeleid. Verleende vrijstellingen in het kader van artikel 19 procedures dienen hierbij tevens in ogenschouw te worden genomen!

Bestemmingen als woongebied, agrarisch gebied en bedrijventerrein hebben ieder eigen gevolgen voor de toetsing aan de grens- en richtwaarden uit het besluit. Het type objecten dat binnen een gebied aanwezig is (zie Stap V) is van invloed op het plaatsgebonden risico. Het totaal aantal aanwezige personen in een gebied (zie stap VIII) is van invloed op het groepsrisico.

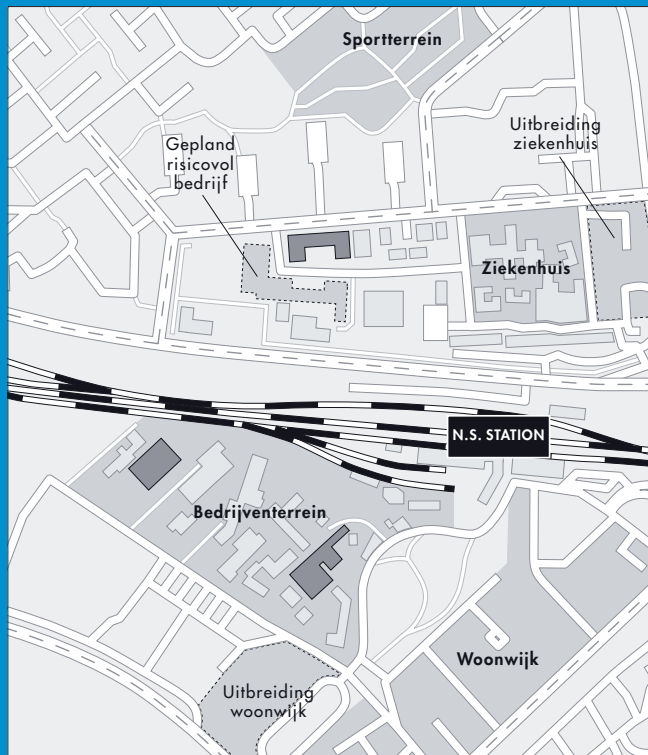
- VERZAMEL INFORMATIE OVER BESTEMMINGEN VAN HET GEBIED ROND DE GEÏNVENTARISEERDE RISICOVOLLE INRICHTINGEN. DIT KUNNEN BESTEMMINGSPLANKAARTEN, GEBIEDSVISIES E.D. ZIJN.
- VERGELIJK OF DE GEGEVENS UIT PLANNEN OVEREENKOMEN MET DE WERKELIJKE SITUATIE.
- GEEF DE GEVONDEN BESTEMMINGEN WEER OP DE KAART MET DE RISICOVOLLE INRICHTINGEN UIT STAP I.

Stap III: Welke plannen zijn er?

Voor de toekomst maken bedrijven en overheden plannen die invloed kunnen hebben op de externe veiligheid. Het doel van deze stap is plannen te inventariseren die gevolgen kunnen hebben voor de toetsing voor PR en GR in de vervolgstappen. Het gaat om plannen die nog niet concreet zijn vastgelegd in het bestemmingsplan. Denk daarbij aan ruimtelijk beleid in de vorm van een structuurplan of een gebiedsvisie. Deze plannen kunnen gevolgen hebben voor de Wm-vergunning van de inrichting en voor het, voor dat gebied geldende, bestemmingsplan.

De plannen kunt u onderverdelen in korte termijn en lange termijn plannen. De korte termijn plannen betreffen bijvoorbeeld een in voorbereiding zijnde aanvraag voor een Wm-vergunning of een actualisatie van het bestemmingsplan. De lange

termijn plannen zijn ideeën die leven bij het bedrijf of het bevoegd gezag, maar deze zijn nog niet concreet en aan discussies onderhevig. Denk hierbij aan gebiedsvisies of structuurplannen die nog niet ontwikkeld zijn, maar waarmee wel op korte termijn gestart wordt.

- STEL EEN MATRIX OP MET KORTE EN LANGE TERMIJN PLANNEN VOOR INRICHTINGEN EN RUIMTELIJKE ORDENING.
- GEEF GEBIEDEN WAAR PLANNEN BETREKKING OP HEBBEN AAN OP DE KAART UIT STAP I.

In de onderstaande tabel zijn plannen gekoppeld aan een te verlenen milieuvergunning [art. 4] en aan vast te stellen WRO-besluiten [art. 5] waarbij het toetsen aan de 10-5 of 10-6 PR-contour of de veiligheidsafstanden noodzakelijk is.

WET OP DE RUIMTELIJKE ORDENING (WRO)

artikel	omschrijving	Bevoegd gezag
art. 10	Vaststelling bestemmingsplan	Gemeenteraad
art. 11, lid 1	Uitwerking of binnenplanse wijziging	Gemeenteraad of B&W
Art. 11, lid 2	Binnenplanse wijziging of goedkeuring	Gedeputeerde Staten (GS)
Art.15, lid 1	Binnenplanse vrijstelling	Burgemeester en Wethouders (B&W)
art. 17, lid 1	Tijdelijke vrijstelling	B&W
art. 19, lid 1	Buitenplanse vrijstelling na verklaring geen bezwaar (VGB) van GS	Gemeenteraad of B&W
art. 19, lid 2	Buitenplanse vrijstelling o.b.v. verklaring geen bezwaar (VGB) met de provinciale lijst (GS)	B&W
art. 19, lid 3	Buitenplanse vrijstelling o.b.v. art. 20 Bro-lijst 1985	B&W
art. 28	Goedkeuring bestemmingsplan	GS
art. 37	Aanwijzing aan raad m.b.t. bestemmingsplan	Minister / GS
Art. 39b	Rijksprojectenprocedure	Minister
art. 40, lid 1	Vrijstelling bij projecten met bovengemeentelijk belang op verzoek van GS	B&W

WONINGWET

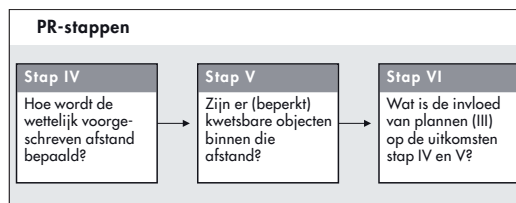
artikel	omschrijving	Bevoegd gezag
art. 11	Vrijstelling van bepalingen uit gemeentelijke bouwverordening of Bouwbesluit 2003	B&W

WET MILIEUBEHEER (WM)

artikel	omschrijving	Bevoegd gezag
art. 8.1, lid 1, sub a	Oprichtingsvergunning	B&W/GS/Minister
art. 8.1, lid 1, sub b	Veranderingsvergunning	B&W/GS/Minister
art. 8.4	Revisievergunning	B&W/GS/Minister

2.4 PR-Stappen

Na de beeldvorming via de uitvoering van de algemene stappen I, II en III, wordt nu stapsgewijs de situatie met betrekking tot het plaatsgebonden risico concreet geïnventariseerd. De informatiebronnen uit de algemene stappen dienen hierbij als uitgangspunt. De PR-stappen beantwoorden de vraag of er een conflict bestaat of kan ontstaan tussen de afstanden die voor een risicovolle inrichting gelden en de aanwezigheid van bepaalde al dan niet geprojecteerde (beperkt) kwetsbare objecten. Om dit inzicht te verkrijgen worden wederom drie stappen doorlopen:

Stap IV: Hoe wordt de wettelijk voorgeschreven afstand bepaald?

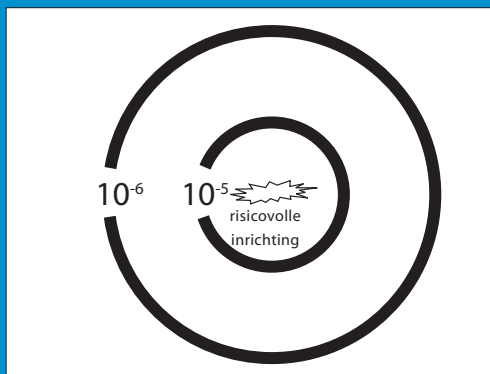
Het besluit heeft als doel zowel individuele als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken worden in het besluit grens- en richtwaarden gesteld voor het plaatsgebonden risico en regels voor de verantwoording en toetsing van het groepsrisico. De grenswaarden voor het plaatsgebonden risico komen overeen met de 10⁻⁵ en 10⁻⁶ PR-contour. Hieronder is voor de in Stap I genoemde type inrichtingen aangegeven via welke documenten u de bij de PR contour behorende afstanden kunt vaststellen.

- Niet-categoriale inrichtingen (QRA-inrichtingen): uit een specifieke kwantitatieve risicoanalyse (QRA) volgen de PR-contouren. Deze zijn meestal op een kaart weergegeven.
- Categoriale inrichtingen: in de Regeling externe veiligheid inrichtingen zijn tabellen opgenomen met afstanden die overeenkomen met de grens-respectievelijk richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.

Mogelijke bronnen voor een QRA zijn milieuvergunningen, veiligheidsrapporten (op grond van het Brzo '99), Regeling externe veiligheid inrichtingen.

HOE KOMT HET BEVOEGD GEZAG AAN RISICOGEGEVENS VAN DE INRICHTING?

- Als basis dient de informatie over de risicosituatie uit verleende vergunningen of meldingen.
- Bij een oprichtings-, veranderings- of revisievergunningaanvraag Wm waarbij externe veiligheid een rol speelt moet het bevoegd gezag op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit (Ivb) [art 5.4 en 5.16] en de Wm [art. 8.8] bij de aanvraag inzicht verkrijgen in de milieueffecten buiten de inrichting. De inrichtinghouder levert de gegevens aan bij de vergunningaanvraag.
- Als het bevoegd gezag van mening is dat er op grond van ALARA-maatregelen genomen kunnen worden die het PR beperken, mag het van de inrichting verlangen dit effect zichtbaar te maken. Dit resulteert vaak ook in een QRA.
- Bij geplande ruimtelijke ontwikkelingen in het kader van een WRO-besluit, is het bevoegd gezag verantwoordelijk voor de uitvoering van een risicostudie (van voldoende detailniveau) om de gevolgen van het voorgenomen WRO-besluit voor de externe veiligheid te kunnen toetsen aan de normen van het besluit.
- Indien er geen Wm- of WRO-procedure (zoals hierboven genoemd) aan de orde is, dient het bevoegd gezag zelf het risico voor de omgeving in beeld te brengen. Het bedrijf verstrekt op verzoek van het bevoegd gezag (op vrijwillige basis) gegevens die nodig zijn voor het vaststellen van de PR-contour en GR-contour (bijv. maximale hoeveelheid aanwezige gevaarlijke stoffen). Het bevoegd gezag kan ook gebruik maken van reeds verstrekte gegevens, mits die niet ouder zijn dan 5 jaar voor verlening van milieuvergunning of vaststelling van het WRO-besluit [art.15].

- ZOEK VOOR DE INRICHTINGEN DIE IN STAP I GESELECTEERD ZIJN DE BIJBEHORENDE AFSTANDEN UIT DE HIERBOVEN GENOEMDE DOCUMENTEN.
- ZET RONDOM DE SPECIFIEKE INRICHTING OP EEN PLATTEGROND DE AFSTANDEN UIT. DIT LEVERT CIRKELS OF PR-CONTOUREN OP DIE DE 10^{-5} OF 10^{-6} PR-WAARDE WEERGEVEN.

Afstand op basis van een QRA (kwantitatieve risicoanalyse)

Wanneer moet een QRA uitgevoerd worden?

Voor de QRA-inrichtingen die onder het besluit vallen, wordt de 10^{-5} en 10^{-6} PR-contour volgens de door de Minister vast te stellen regels met een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) vastgesteld [art. 15, eerste lid].

Tevens is het zinvol om ten behoeve van het groepsrisico de 1% letaliteitsgrens bij de QRA mee te nemen.

Bij het vaststellen van de 10^{-6} PR-contour voor een specifiek gebied heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid de volgende aspecten in haar afweging en dus ook bij de QRA te betrekken [art. 14, lid 3]:

- redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen (zie P3);
- cumulatie van plaatsgebonden risico's;
- beperking groepsrisico.

Het besluit laat het bevoegd gezag vrij in het bepalen van de wijze waarop deze aspecten afgewogen worden. Het kader waarin deze mogelijkheid moet worden gezien, wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 4 en in de artikelsgewijze toelichting (van artikel 14) van de Nota van toelichting.

Hoe moet een QRA uitgevoerd worden?

De QRA risicoberekening moet uitgevoerd worden volgens de regels uit de Regeling externe veiligheid inrichtingen (art.14, lid 2).

De Regeling externe veiligheid inrichtingen stelt dat vooralsnog de QRA's gebaseerd moeten worden op de CPR 18. In afwijking hiervan dient voor Brzo '99 -bedrijven de berekening van de QRA te worden uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 5 en 6 van de Regeling risico's zware ongevallen 1999.

Voor CPR 15-2, en -3 bedrijven, waarvoor geen vaste afstanden zijn vastgesteld, dient bij de berekening gebruik te worden gemaakt van de parameters uit de Risico-analyse methodiek CPR 15

bedrijven.

Binnen afzienbare tijd zal de CPR 18 worden herzien. Tezijnertijd zal de Regeling externe veiligheid inrichtingen hierop worden aangepast.

Hoe oud mag een QRA zijn?

Een QRA (die gebruikt wordt voor toetsing van een voorgenomen besluit op grond van de Wmof WRO aan een grens- of richtwaarde) mag ten hoogste 5 jaar oud zijn. Deze termijn van 5 jaar is afkomstig uit de Seveso II-richtlijn.

Vaste afstanden voor de 10⁻⁵ of 10⁻⁶ PR-contour

Wanneer gelden er vaste afstanden?

Voor categoriale inrichtingen, genoemd in artikel 4, vijfde lid, onderdeel a tot en met d van het besluit gelden vaste afstanden die overeenkomen met de 10⁻⁵ of 10⁻⁶ PR-contour. Het gaat om:

- LPG-tankstation met een LPG omzet < 1500 m³;
- Inrichting met opslag gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen en bestrijdingsmiddelen in emballage in een hoeveelheid van meer dan 10 ton per opslagplaats (CPR 15) waarvan de opslagplaats < 2500 m² én geen brandbare gevaarlijke stoffen aanwezig zijn met een stikstofgehalte van meer dan 1,5 gewichtsprocent van de totale hoeveelheid gevaarlijke (afval) stoffen én niet meer dan 100 maal per jaar zeer vergiftige stoffen in de open lucht worden gelost en geladen én geen organische peroxiden of nitraathoudende kunstmeststoffen worden opgeslagen.
- Inrichting met ammoniak koel- of vriesinstallatie <10 ton;
- Inrichtingen die zijn aangewezen bij ministeriële regeling en waarvoor in die regeling vaste afstanden tot (beperkt) kwetsbare objecten zijn vastgesteld.

Welke vaste afstanden gelden er?

De afstandstabellen voor de genoemde LPG tankstations, CPR 15 opslagen en de ammoniakkoelininstallaties zijn opgenomen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen.

Vanaf welke referentiepunten gelden de vaste afstanden?

De afstanden in de tabellen gelden tot de gevel van het (beperkt) kwetsbare object. Indien het desbetreffende object nog niet is gebouwd, geldt de plaats waar de gevel van dat object gebouwd mag worden.

In afwijking hiervan geldt voor een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat bestemd is voor dagopvang van minderjarigen, een school, speeltuin of een openlucht zwembad, altijd de bestemmingsgrens (= de grens van het school-, ziekenhuis-, speeltuin- of zwembadterrein). Indien voor het desbetreffende gebied geen bestemmingsplan geldt, geldt de eigendomsgrens. Voor sportterreinen, kampeer- of andere terreinen voor verblijfsrecreatie geldt altijd de perceelsgrens die bestemd is voor het verblijf van personen.

De afstanden gelden vanaf de risicobron. Bij LPG tankstations, CPR 15 opslagen en ammoniakinstallaties zijn dit onderscheidenlijk:

- Het vulpunt van de LPG tank, het LPG reservoir en – indien van toepassing – de afleverzuil;
- De uitwendige scheidingsconstructie van de opslagplaats van gevaarlijke (afval)stoffen en bestrijdingsmiddelen;
- De machinekamer van de koel- of vriesinstallatie en de bij de installatie behorende, in de buitenlucht geplaatste, leidingen.

De afstanden gelden voor elke afzonderlijke ammoniakinstallatie of CPR 15 opslaggebouw in een inrichting.

Mag het bevoegd gezag afwijken van de vaste afstanden?

- Voor categoriale inrichtingen die door Onze Minister zijn aangewezen (op grond van artikel 4, zesde lid van het besluit) mag van de vaste afstanden worden afgeweken. Voor deze inrichtingen mag op grond van een berekening een kleinere afstand worden aangehouden. Daarbij moet het bevoegd gezag letten op de aard van de gevaarlijke stoffen in de inrichting en de toe-

gepaste maatregelen ter beperking van het plaatsgebonden risico. De Minister van VROM kan voor die categorieën een minimum aan te houden afstand tot (beperkt) kwetsbare vaststellen .

- In de Regeling externe veiligheid inrichtingen wordt gesteld dat bij de zogenaamde categoriale CPR 15 bedrijven (inrichtingen genoemd in artikel 4, lid 5 onderdeel b van het besluit) het plaatsgebonden risico mag worden berekend in plaats van uit te gaan van vaste afstanden. Er dient echter te allen tijde een zodanige afstand te worden aangehouden dat de CPR 15 opslagplaats bij brand voldoende bereikbaar is en dat het overslaan van brand naar andere gebouwen of opslagplaatsen wordt voorkomen. In standaard-situaties zal een minimum afstand van 20 meter worden aangehouden, in overige situaties zal de afstand in overleg met de brandweer worden vastgesteld.

- Bij beperkt kwetsbare objecten houdt het bevoegd gezag rekening met de richtwaarde. Dit betekent in de praktijk dat er met een gerichte motivering van de vaste afstanden afgeweken mag worden.

Stap V: Zijn er (beperkt) kwetsbare objecten binnen de afstand?

Deze stap stelt vast welk type objecten aanwezig zijn binnen de PR-contour van de risicovolle inrichting. Het besluit maakt onderscheid tussen objecten op basis van kwetsbaarheid. Denk daarbij ook

aan de geprojecteerde (beperkt) kwetsbare objecten. De opsomming van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten biedt het bevoegd gezag ruimte om voor overige objecten een eigen afweging te maken. Tevens staat het bevoegd gezag vrij om een beperkt kwetsbaar object als een kwetsbaar object te behandelen.

BEPERKT KWETSBAAR OBJECT

- - *Verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare*
- - *Dienst- en bedrijfswoningen van derden;*
- *Kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van minder of gelijk aan 1500 m² per object;*
- *Restaurants, voor zover hierin geen grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn (bruto vloeroppervlak <1500 m²);*
- *Winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van minder of gelijk aan 2000 m², voor zover zij geen onderdeel uitmaken van een complex waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd, waarvan het gezamenlijk bruto oppervlak meer dan 1000 m² bedraagt en waarin een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;*
- *Sporthallen, zwembaden en speeltuinen;*
- *Sport- en kampeerterrainen en terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voor zover zij niet bestemd zijn voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen van het jaar;*
- *Bedrijfsgebouwen, voorzover zij geen gebouwen zijn waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn zoals:*
 - *kantoorgebouwen en hotels met een bruto oppervlak van meer dan 1500 m² per object;*
 - *complexen, waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt, en winkels met een totaal oppervlak van meer dan 2000 m² per object, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;*
- *Objecten die met de onder a tot en met e en g genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voor zover die objecten geen kwetsbare objecten zijn;*
- *Objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voor zover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval.*

KWETSBAAR OBJECT

- *Woningen, niet zijnde verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare of dienst- en bedrijfswoningen van derden;*
- *Gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, zoals:*
 - *ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;*
 - *scholen;*
 - *gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;*
- *Gebouwen waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn, zoals:*
 - *kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m² per object;*
 - *complexen, waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt, en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² per object, voorzover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;*
- *Kampeer- en andere recreatieterrainen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen van het jaar.*

Bij 'verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare' is met de maximale dichtheid van woningen per hectare bedoeld de dichtheid per willekeurig gekozen hectare.

Het kleine verschil tussen de begrippen "terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden (beperkt kwetsbaar object onder f) en 'kampeer- en andere recreatieterreinen' (kwetsbaar object onder d) is bewust gehanteerd. Bij kwetsbare objecten is uitsluitend sprake van terreinen bestemd voor recreatief nachtverblijf. Dagrecreatieterreinen, zoals parken en stranden, zijn geen kwetsbaar maar een beperkt kwetsbaar object.

Voor de begrippen hypermarkt en warenhuis worden volgens van Dale, Hedendaags Nederlands de volgende definties gehanteerd:

- Hypermarkt: Zelfbedieningswarenhuis van grotere afmetingen dan een supermarkt (ten minste 2500 m²) en waarvan een derde van de oppervlakte voor levensmiddelen is gereserveerd;
- Warenhuis: grootwinkelbedrijf waar waren van allerlei branches worden verkocht.

Volgens de opsomming onder kwetsbare objecten is een winkel met een bruto vloeroppervlak van 1500 m², dat deel uitmaakt van een complex met 3 winkels een beperkt kwetsbaar object. Evenals een winkel met een vloeroppervlak 2500 m², waarin geen supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd. Let wel dit zijn voorbeelden ter ondersteuning van het begrip 'gebouwen waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn'. Het staat het bevoegd gezag vrij dit begrip zelf in te vullen.

Neem bij de toekenning van objecten ook mee in hoeverre deze objecten onderdeel uitmaken van een andere risicovolle inrichting. Het besluit beschouwt deze objecten niet als (beperkt) kwetsbaar object. Hierdoor zijn bijvoorbeeld twee risicovolle buurbedrijven ten opzichte van elkaar niet beschermd. (art. 1, lid 2). Deze gevoelige objecten

moeten bij de berekening van het groepsrisico wel worden meegenomen.

Bij de bepaling of een inrichting een risicovolle inrichting op grond van het besluit is, wordt de gehele inrichting beschouwd. Bij de bepaling of een object een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object is, wordt het object beschouwd. Een niet risicovol bedrijf wordt op grond van dit besluit als één of meerdere objecten en niet als een inrichting beschouwd. Hierbij is het mogelijk dat bijvoorbeeld bij een groot warenhuis met bijbehorend magazijn, het warenhuis als kwetsbaar object en het magazijn als beperkt kwetsbaar object wordt aangemerkt.

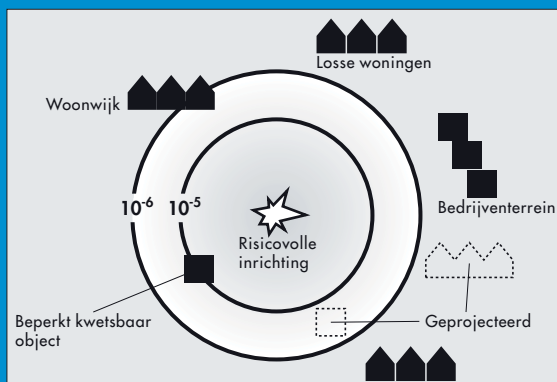
In de afweging om de kwetsbaarheid van een object vast te stellen kunnen de volgende aspecten meegenomen worden:

- Verblijfstijd (per jaar);
- Kwetsbaarheid van de aanwezige mensen;
- Aantal personen die doorgaans in een object aanwezig zijn;
- Zelfredzaamheid.

Voorbeelden uit het besluit zijn:

- Bij 2 woningen per hectare zijn de woningen beperkt kwetsbaar (art. 1, lid 1 sub a besluit);
- Bij meer dan 5 winkels per complex met meer dan 1000 m² gezamenlijk vloeroppervlak waarin een warenhuis is gevestigd, is het complex een kwetsbaar object [art. 1, lid 1 onderdeel m besluit];
- Bedrijfsgebouwen zoals productiehallen en opslagloodsen zijn beperkt kwetsbare objecten. [art. 1, lid 1 sub a besluit]. Dit betekent dat er voldoende afstand moet worden gehouden tussen deze objecten en een risicovol bedrijf. Voor (beperkt) kwetsbare objecten die onderdeel uitmaken van een andere risicovolle inrichting geldt dat deze niet als (beperkt) kwetsbare object gezien worden [art. 1, lid 2 besluit]. Dit betekent dat tussen meerdere risicovolle inrichtingen onderling geen PR-bescherming gegeven wordt aan (beperkt) kwetsbare objecten. Voor objecten die niet tot de inrichting behoren, maar wel een functionele binding onderhouden met de risicovolle inrichting bevat artikel 14 van het besluit een regeling die het mogelijk maakt dat voor een gebied waarop één of meer niet-categoriale risicovolle inrichtingen zijn gelegen de ligging van de 10⁻⁶ contour op grond van de geldende milieuvergunning(en) wordt vastgesteld. Op deze wijze ontstaat een contour om het gehele gebied. Het toepassen van een dergelijke veiligheidscontour wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

- **GEEF OP DE PLATTEGROND VAN STAP IV AAN OF DE AANWEZIGE EN GEPROJECTEERDE OBJECTEN ROND OM DE GEÏNVENTARISEER DE RISICOVOLLE INRICHTINGEN, ALS BEPERKT KWETSBAAR, KWETSBAAR OF GEEN VAN BEIDEN WORDEN BESCHOUWD**

- Indien er geen toekomstplannen zijn waarmee u rekening moet houden, kunt u stap VI overslaan. De schematische weergave van uw specifieke situatie (per inrichting en per object) kunt u vergelijken met één van de standaardsituaties zoals weergegeven in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 3 toetst iedere standaard-situatie aan de risiconormen uit het besluit en beschrijft de bijbehorende problemen en oplossingen.

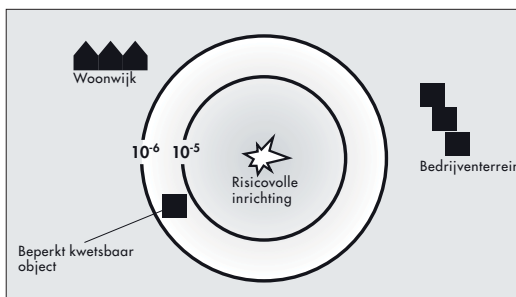
Stap VI: Wat is de invloed van toekomstplannen (stap III) op uitkomst stap IV en stap V?

Het is zinvol om redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen met betrekking tot de risicovolle inrichtingen en het gebied waar die inrichting is gelegen, mee te nemen bij deze inventarisatie. Doel van deze stap is om per plan of per inrichting een situatieschets voor de eindsituatie te maken. Met deze situatieschets kan in de volgende delen van de handreiking naar een beschrijving en een oplossing gezocht worden.

Uit de paragraaf 2.1 Algemene Stappen volgen uit stap III de toekomstplannen op milieu- en RO-gebied.

Plannen inrichting

De plannen van een inrichting kunnen gevolgen hebben voor de afstand tot (beperkt) kwetsbare objecten. Door uitbreiding van de risicovolle activiteiten kan de afstand toenemen. Door externe veiligheidsmaatregelen te treffen of een installatie te vernieuwen, kan de afstand afnemen. Deze veranderingen leveren kortom een nieuwe afstand op. Deze nieuwe afstand kan vastgesteld worden met een QRA of volgen uit de ministeriële regeling. De inrichtinghouder levert de informatie over de nieuwe PR-afstand aan bij de milieuvergunningaanvraag.

Plannen ruimtelijke ordening

De plannen van het bevoegd gezag voor de ruimtelijke inrichting van het gebied rondom risicovolle inrichtingen kunnen gevolgen hebben voor de haalbaarheid van de PR-norm. Het toevoegen van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten in een bestemmingsplan kan in conflict zijn met de PR-norm. Het bevoegd gezag verwerkt de nieuwe ontwikkelingen in de kaart met de bekende afstanden van de inrichtingen.

• GEEF DE TOEKOMSTPLANNEN OP DE PLATTEGROND VAN STAP IV AAN.
 • DE SCHEMATISCHE WEERGEAVE VAN UW SPECIEFIEKE SITUATIE (PER INRICHTING EN PER OBJECT) KUNT U VERGELIJKEN MET ÉÉN VAN DE STANDAARDSITUATIES ZOALS WEERGEGEVEN IN HOOFDSTUK 3. HOOFDSTUK 3 TOETST IEDERE STANDAARDSITUATIE AAN DE RISICO-NORMEN UIT HET BESLUIT EN BESCHRIJFT DE BIJBEHORENDE PROBLEMEN EN OPLOSSINGEN.

SAMENVATTING HOOFDSTUK 2

Na het doorlopen van dit hoofdstuk is uw specifieke situatie schematisch weergegeven door middel van de 10^{-5} - en 10^{-6} - PR-contouren rondom het risicovolle bedrijf. Hieruit is duidelijk of er (geprojecteerde) (beperkt) kwetsbare objecten binnen deze contouren zijn gelegen.

De risicovolle inrichtingen kunnen gesplitst worden in categoriale en niet-categoriale (zogenaamde QRA-) inrichtingen. Bij categoriale inrichtingen wordt het plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-5} en 10^{-6} per jaar weergegeven door vaste afstanden. Bij niet-categoriale inrichtingen moet het PR worden berekend door middel van een QRA. Het PR wordt dan weergegeven door een contour. Slechts bij enkele, door de Minister van VROM, aangewezen categoriën van categoriale inrichtingen mag van de vaste afstanden op grond van een berekening worden afgeweken.

3. Standaardsituaties

Dit hoofdstuk beschrijft verschillende situaties waarop het besluit van toepassing is. Deze situaties zijn schematisch weergegeven zodat u uw specifieke situatie (per inrichting en per object) snel herkent en u specifiek op deze situatie kunt richten. Uiteindelijk moet elke situatie die u in de praktijk kunt tegenkomen overeenkomen met één van de standaardsituaties.

3.1 Uitgangspunten en leeswijzer

Uitgangspunten

Bij het schematisch weergeven van de standaard-situaties, zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het (beperkt) kwetsbare object of geprojecteerde (beperkt) kwetsbare object bevindt zich binnen het invloedsgebied van de inrichting;
- Elk schema geeft een specifieke eindsituatie weer. Dit betekent dat het schema zowel een bestaande situatie die niet verandert kan weergeven als een toekomstige situatie die ontstaat als gevolg van wijzigingen in de planologische situatie of de milieuvergunning.

Om de leesbaarheid te vergroten, zijn drie vereenvoudigingen aangebracht.

LET OP!

Alle situatie-omschrijvingen beschrijven de situatie, probleemstelling en oplossing voor het plaatsgebonden risico. De oriëntatiewaarden die gelden voor het groepsrisico en de afwegingen die hiervoor moeten worden gemaakt zijn hier niet meegenomen. Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan de oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt voldaan!

- In de tekst wordt gesproken van de 10⁵ contour of 10⁶ contour. Voor bepaalde categorieën inrichtingen zijn echter vaste afstanden vastgesteld die overeenkomen met deze waarden voor het plaatsgebonden risico. Naar deze vaste afstanden wordt in de tekst niet verwezen. Benadrukt wordt dat waar in de tekst wordt gesproken van de 10⁵ of 10⁶ contour hieronder ook de vaste afstanden worden begrepen die met deze waarden overeenkomen.
- Onder kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten worden ook geprojecteerde kwetsbare objecten respectievelijk geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten verstaan, tenzij anders wordt vermeld. De toevoeging 'geprojecteerd' is zoveel mogelijk weggelaten.
- Voor iedere situatie is een oplossing aangegeven. In dit hoofdstuk wordt volstaan met een korte aanduiding van de oplossingsrichting. In hoofdstuk 4 worden drie oplossingen nader uitgewerkt, te weten het toepassen van de risiconormen in ruimtelijke plannen en milieuvergunningen en het toepassen van een veiligheidscontour voor een specifiek gebied.

Bij de omschrijving van situaties is een onderscheid gemaakt tussen bestaande en nieuwe situaties zowel ten aanzien van de planologische situatie als de milieuvergunning.

Kort gezegd gaat het in nieuwe situaties om nieuwe besluiten op grond van de Wm, de WRO of de Woningwet, zoals bedoeld in artikel 4 en 5 van het besluit en niet om feitelijk nieuwe situaties. Indien bijvoorbeeld voor een bouwwerk een bouwvergunning (nb. die in overeenstemming is met het vigerende bestemmingsplan en overigens ook aan de vereisten van artikel 44 van de Woningwet voldoet) wordt verleend en dat bouwwerk wordt opgericht, is er sprake van een bestaande situatie.

BESTAANDE ACTIVITEIT (SITUATIE)

Een op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit

- *Geldende Wm-vergunning.*
- *Vastgesteld bestemmingsplan, vrijstellingsbesluit of ander relevant besluit op grond van de WRO op grond waar van de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegelaten.*
- *Aanwezige kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.*

NIEUWE ACTIVITEIT (SITUATIE)

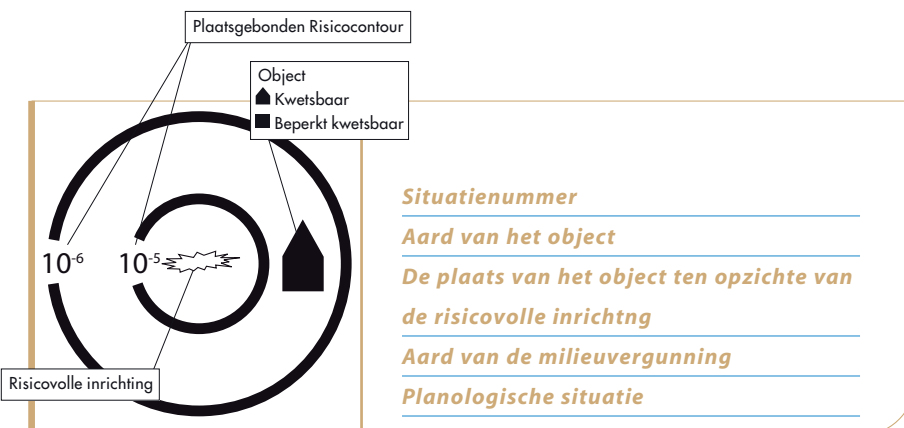
- *Het oprichten van een inrichting.*
- *Het veranderen van een bestaande inrichting waarvoor krachtens de Wm een vergunning benodigd is.*
- *Een bestemmingsplan dat wordt vastgesteld of herzien, inclusief de goedkeuring daarvan.*
- *Een vast te stellen wijziging-, uitwerking- of vrijstellingsbesluit en de in verband daarmee af te geven verklaring van geen bezwaar.*
- *De hierboven genoemde besluiten op grond van de Wm, WRO of Woningwet die betrekking hebben op vervangende nieuwbouw en de opvulling van open gaten binnen aaneengesloten bebouwing in bestaand stedelijk of dorpsgebied.*

Leeswijzer

Dit hoofdstuk onderscheidt een aantal schematisch weergegeven standaardsituaties.

Per situatie zijn daarbij de volgende vier kenmerken aangegeven:

Deze kenmerken geven aan hoe de afbeelding moet worden 'gelezen' en vormen daardoor een soort legenda.

Om te bepalen welke situatiebeschrijving van toepassing is, bepaalt u de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting. Vervolgens bekijkt u of er in de planologische situatie en de aard van de milieuvergunning sprake is van een bestaande of nieuwe situatie.

Vaststelling van de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting.

De verschillende mogelijkheden zijn met een letter aangegeven. Zie tevens tabel 3.1.

- Kwetsbaar object buiten de 10⁻⁶ contour,
- Kwetsbaar object buiten de 10⁻⁵, doch binnen de 10⁻⁶ contour,
- Kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵ contour,
- Beperkt kwetsbaar object buiten de 10⁻⁶ contour,
- Beperkt kwetsbaar object buiten de 10⁻⁵ doch binnen de 10⁻⁶ contour en
- Beperkt kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵ contour.

Bepaling van de planologische situatie en de aard van de milieuvergunning.

De verschillende combinaties zijn met een cijfer weergegeven. Zie tevens tabel 3.2

- Bestaande planologische situatie, bestaande milieuvergunning,
- Bestaande planologische situatie, nieuwe milieuvergunning,
(bijv. Vestiging van een nieuw bedrijf conform het bestemmingsplan)
- Nieuwe planologische situatie, bestaande milieuvergunning
(bijv. Wijziging van het bestemmingsplan voor een gebied waarin bestaande bedrijven zijn gevestigd)
- Nieuwe planologische situatie, nieuwe milieuvergunning.
(bijv. Vestiging van een nieuw bedrijf waar voor tevens het bestemmingsplan wordt aangepast).

Standardsituaties

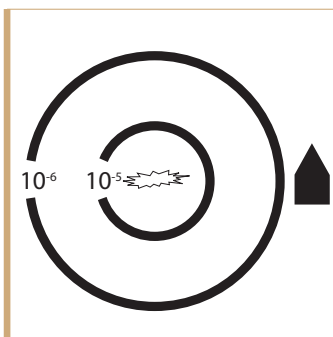
Tabel 3.1

AANDUIDING	WEERGAVE	OMSCHRIJVING
A		<i>Kwetsbaar object buiten de 10⁻⁶ contour</i>
B		<i>Kwetsbaar object buiten de 10⁻⁵ doch binnen de 10⁻⁶ contour</i>
C		<i>Kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵ contour</i>
D		<i>Beperkt kwetsbaar object buiten de 10⁻⁶ contour</i>
E		<i>Beperkt kwetsbaar object buiten de 10⁻⁵ doch binnen de 10⁻⁶ contour</i>
F		<i>Beperkt kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵ contour</i>

Tabel 3.2

			Aard van het object					
			kwetsbaar object			beperkt kwetsbaar object		
			buiten de 10 ⁻⁶ contour	buiten de 10 ⁻⁵ contour; binnen de 10 ⁻⁶ contour	binnen de 10 ⁻⁵ contour	buiten de 10 ⁻⁶ contour	buiten de 10 ⁻⁵ contour; binnen de 10 ⁻⁶ contour	binnen de 10 ⁻⁵ contour
RO-situatie	Wm-situatie		A	B	C	D	E	F
Bestaand	Bestaand	1	A1	B1	C1	D1	E1	F1
Bestaand	Nieuw	2	A2	B2	C2	D2	E2	F2
Nieuw	Bestaand	3	A3	B3	C3	D3	E3	F3
Nieuw	Nieuw	4	A4	B4	C4	D4	E4	F4

3.2 Beschrijving en toetsing van situaties

Situatie A1

Kwetsbaar object,

Buiten de 10⁻⁶ contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich buiten de 10⁻⁶ contour van een inrichting waarvoor voor het van kracht worden van het besluit een milieuvergunning is verleend.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt geen milieuvergunning aangevraagd en er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO. Voor deze situatie is daarom slechts de saneringstermijn van belang die het besluit ten aanzien van kwetsbare objecten voorschrijft in artikel 18. Dit artikel bepaalt dat het bevoegd gezag er zorg voor draagt dat ten aanzien van feitelijk aanwezige kwetsbare bestemmingen uiterlijk op 1 januari 2010 aan de 10⁻⁶-grenswaarde wordt voldaan (art. 18 lid 1 en 2 Besluit). Voor geprojecteerde kwetsbare objecten geldt deze verplichting op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden (art. 18 lid 3 besluit).

Aangezien het kwetsbare object zich bevindt buiten de 10⁻⁶ contour bestaat er ten aanzien van de naleving van de verplichting om in 2010 aan de 10⁻⁶-grenswaarde te voldoen geen probleem. De situering van het kwetsbare object voldoet immers in zowel de huidige als toekomstige situatie aan de geldende risiconorm.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

Deze situatie kan bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch worden verankerd en moet bij de eerstvolgende wijziging of revisie van de milieuvergunning aan de grenswaarden getoetst worden. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie A2**Kwetsbaar object,****Buiten de 10⁻⁶ contour****Nieuwe situatie milieuvergunning****Bestaande RO-situatie****Situatiebeschrijving**

Een kwetsbaar object bevindt zich buiten de nieuwe 10⁻⁶ contour van een inrichting waarvoor:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties wordt een milieuvergunning aangevraagd. Daarom moet worden getoetst aan de artikelen 6 en 7 van het besluit. In de milieuvergunningsprocedure dient de toepasselijke grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Ad a. Oprichtingsvergunning

In deze situatie mogen binnen de nieuwe 10⁻⁶ contour van de inrichting geen kwetsbare objecten aanwezig zijn (art. 6 lid 1 besluit). De situering van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning niet in de weg.

Ad b. Veranderings- of revisievergunning in bestaande situaties

Voor deze situatie geldt een van a. afwijkende regeling (art. 24 lid 1 besluit). In deze situaties mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden binnen de 10⁻⁵ contour van de inrichting. Tevens mag de risicosituatie - ten opzichte van het kwetsbare object - als gevolg van de wijziging of revisie niet verslechteren. Als grenswaarde voor het plaatsgebonden risico geldt immers de waarde zoals deze was ten tijde van de aanvraag van de oprichtingsvergunning. Aangezien het kwetsbare object zich buiten de 10⁻⁶ contour bevindt, is de gevraagde wijziging of revisie toegestaan.

Ad c. Veranderings- of revisievergunning in nieuwe situaties

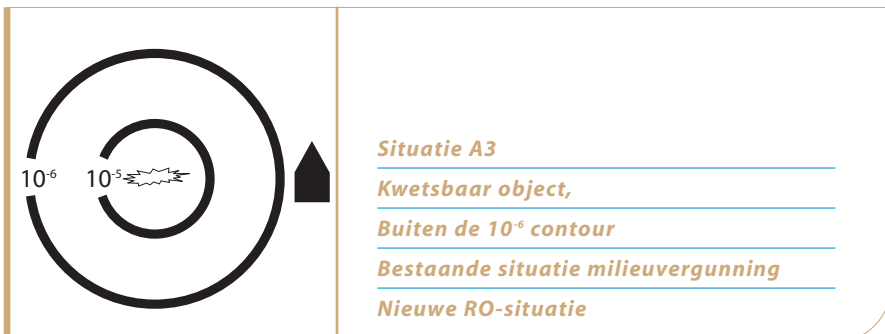
In deze situatie mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden binnen de 10⁻⁶ contour van de inrichting (art. 7 lid 1 besluit). De situering van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning niet in de weg.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

In alle gevallen dient het bevoegd gezag de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren, overeenkomstig de vastlegging in de milieuvergunning. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een kwetsbaar object buiten de 10⁻⁶ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan artikel 8 van het besluit. In situaties waarin kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de 10⁻⁶-grenswaarde te worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10⁻⁶ contour geen kwetsbaar object mag worden toegelaten. De situering van het kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch toelaatbaar.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

Naast de planologische verankering moet aan de grenswaarden bij een volgende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de inrichting getoetst worden. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie A4**Kwetsbaar object,****Buiten de 10⁻⁶ contour****Nieuwe situatie milieuvergunning****Nieuwe RO-situatie****Situatiebeschrijving**

Er wordt een kwetsbaar object buiten de nieuwe 10⁻⁶ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt dat ten tijde van het van kracht worden van het besluit niet planologisch mogelijk was, waarbij voor die inrichting:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd (of er vestigt zich een nieuw bedrijf waarvoor het bestemmingsplan wordt aangepast); of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

Indien zowel een nieuwe inrichting wordt opgericht of een bestaande inrichting wordt gewijzigd en een kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de artikelen 6, 7 en 8 worden voldaan.

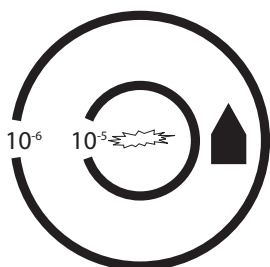
Aangezien het kwetsbaar object zich in de nieuwe situaties buiten de 10⁻⁶ contour bevindt, is deze in overeenstemming met het besluit.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

De risiconormen kunnen worden vastgelegd in het bestemmingsplan of bij de milieuvergunningverlening in acht worden genomen. Op welke wijze dit kan kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie B1

- Kwetsbaar object,**
- Binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour**
- Bestaande situatie milieuvergunning**
- Bestaande RO-situatie**

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour van een inrichting waarvoor voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend.

Toetsing plaatsgebonden risico

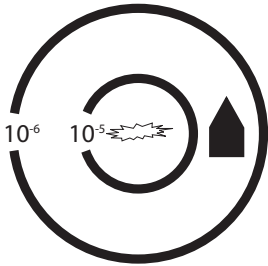
In de beschreven situatie wordt geen milieuvergunning aangevraagd en er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO. Voor deze situatie is daarom slechts de saneringstermijn van belang die het besluit ten aanzien van kwetsbare objecten voorschrijft in artikel 18. Dit artikel bepaalt dat het bevoegd gezag er zorg voor draagt dat ten aanzien van feitelijk aanwezige kwetsbare objecten uiterlijk op 1 januari 2010 aan de 10⁻⁶-grenswaarde wordt voldaan (art. 18 lid 1 en 2 Besluit). Voor geprojecteerde kwetsbare objecten geldt deze verplichting op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden (art. 18 lid 3 besluit). Aangezien het kwetsbare object zich bevindt binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour wordt op dit moment niet aan deze verplichting voldaan.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

(gedeeltelijke) Intrekking of wijziging van de milieuvergunning of saneren van het kwetsbare object; op termijn planologische verankering. Door middel van (gedeeltelijke) intrekking of wijziging van de milieuvergunning kunnen minder activiteiten binnen de inrichting worden toegelaten of strengere eisen aan de bedrijfsactiviteiten worden gesteld. Indien de situatie vervolgens in overeenstemming met de grenswaarde van 10⁻⁶ is gebracht, kan deze in het bestemmingsplan worden verankerd. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie B2

Kwetsbaar object,

Binnen de 10^{-6} contour maar buiten de 10^{-5} contour

Nieuwe situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe 10^{-6} contour maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour van een inrichting waarvoor:

- een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

De beschreven situaties moeten worden getoetst aan artikel 6 en 7 van het besluit. In de milieuvergunningsprocedure dient de toepasselijke grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Ad a. Oprichtingsvergunning

In situaties waarin een nieuwe oprichtingsvergunning wordt aangevraagd, mogen binnen de nieuwe 10^{-6} contour van de inrichting geen kwetsbare objecten aanwezig zijn (art. 6 lid 1 besluit). De situering van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning in de weg.

Ad b. Veranderings- of revisievergunning in bestaande situaties

In deze situaties mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden binnen de 10^{-5} contour van

de inrichting. Tevens mag de risicosituatie - ten opzichte van het kwetsbare object - als gevolg van de verandering of revisie niet verslechteren. Als grenswaarde voor het plaatsgebonden risico geldt immers de waarde zoals deze was ten tijde van de aanvraag van de oprichtingsvergunning.

Aangezien het kwetsbare object zich binnen de nieuwe 10^{-6} contour maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour bevindt, is de gevraagde verandering of revisie toegestaan, zolang er geen verslechtering van de risicosituatie optreedt.

De verplichting voor het bevoegd gezag om in 2010 aan de 10^{-6} -grenswaarde te voldoen, blijft bestaan.

Ad c. Veranderings- of revisievergunning in nieuwe situaties

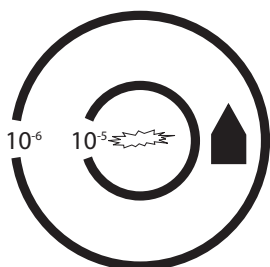
In deze situatie mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden binnen de 10^{-6} contour van de inrichting (art. 7 lid 1 besluit). De situering van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning in de weg.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

Een oprichtingsvergunning en een veranderings- of revisievergunning in een nieuwe situatie moet worden geweigerd. Een veranderings- of revisievergunning in een bestaande situatie kan worden verleend indien er geen verslechtering van de risicosituatie plaatsvindt. De situatie moet in 2010 in overeenstemming zijn gebracht met de norm 10^{-6} . In alle gevallen dient het bevoegd gezag de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren, overeenkomstig de vastlegging in de milieuvergunning. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie B3

Kwetsbaar object,

Binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Nieuwe RO-situatie

waarbij het kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt (art. 8 lid 3 besluit). Naast de planologische verankering moeten bij een volgende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de inrichting aan de grenswaarden worden getoetst. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een kwetsbaar object binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

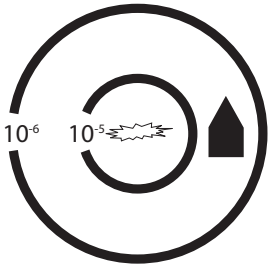
In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan artikel 8 van het besluit. In situaties waarin kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de 10⁻⁶-grenswaarde te worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10⁻⁶ contour geen kwetsbaar object mag worden toegelaten (art. 8 lid 1 besluit). De situering van het kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch niet toelaatbaar.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

De situatie zal op een andere wijze moeten worden ingericht, zodat wel aan de grenswaarden kan worden voldaan. De beschreven situatie is echter wel toelaatbaar indien wordt aangetoond dat binnen drie jaren na het tijdstip van inwerking-treding van het besluit aan de 10⁻⁶-grenswaarde wordt voldaan door het treffen van voorzieningen of het verbinden van voorschriften aan het besluit

Situatie B4**Kwetsbaar object,****Binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour****Nieuwe situatie milieuvergunning****Nieuwe RO-situatie****Situatiebeschrijving**

Er wordt de vestiging van een kwetsbaar object binnen de nieuwe 10⁻⁶ contour maar buiten de nieuwe 10⁻⁵ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt, waarbij voor die inrichting:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

Indien zowel een nieuwe inrichting wordt opgericht of een bestaande inrichting wordt gewijzigd en een kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de artikelen 6, 7 en 8 worden voldaan. Aangezien het kwetsbaar object zich in de nieuwe situaties binnen de nieuwe 10⁻⁶ contour maar buiten de nieuwe 10⁻⁵ contour bevindt, is deze niet in overeenstemming met de hoofdregel uit het besluit: geen kwetsbare objecten binnen de 10⁻⁶ contour.

Toetsing groepsrisico

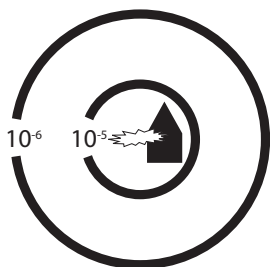
Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing**Milieuvergunning**

Een oprichtingsvergunning en een veranderings- of revisievergunning in een nieuwe situatie moet worden geweigerd. Een veranderings- of revisievergunning in een bestaande situatie kan worden verleend indien er geen verslechtering van de risicosituatie plaatsvindt. De situatie moet in 2010 in overeenstemming zijn gebracht met de grenswaarde 10⁻⁶.

Planologisch

De situatie zal op een andere wijze moeten worden ingericht, zodat wel aan de grenswaarden kan worden voldaan. De beschreven situatie is echter wel toelaatbaar indien wordt aangetoond dat binnen drie jaren na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit aan de 10⁻⁶-grenswaarde wordt voldaan door het treffen van voorzieningen of het verbinden van voorschriften aan het besluit waarbij het kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt (art. 8 lid 3 besluit). De grenswaarden kunnen worden vastgelegd in het bestemmingsplan en bij de milieuvergunningverlening in acht worden genomen. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie C1**Kwetsbaar object****Binnen de 10⁻⁵ contour****Bestaande situatie milieuvergunning****Bestaande RO-situatie****Situatiebeschrijving**

Een kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10⁻⁵ contour van een inrichting waarvoor voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt geen milieuvergunning aangevraagd en er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO. Voor deze situatie is daarom slechts de saneringstermijn van belang die het besluit ten aanzien van kwetsbare objecten voorschrijft in de artikelen 17 en 18. Artikel 17 bepaalt dat het bevoegd gezag er zorg voor draagt dat ten aanzien van feitelijk aanwezige kwetsbare bestemmingen uiterlijk drie jaren na het van kracht worden van het besluit aan de 10⁻⁵-grenswaarde wordt voldaan (art. 17 lid 1 en 2 besluit). Artikel 18 bepaalt vervolgens dat het bevoegd gezag er zorg voor draagt dat ten aanzien van feitelijk aanwezige kwetsbare objecten uiterlijk op 1 januari 2010 aan de 10⁻⁶-grenswaarde wordt voldaan (art. 18 lid 1 en 2 besluit).

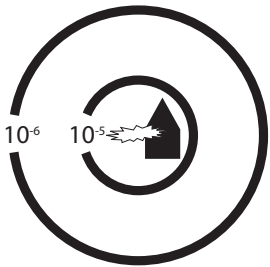
Voor geprojecteerde kwetsbare objecten gelden de genoemde plichten op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden (art. 17 lid 3 resp. art. 18 lid 3 besluit). Aangezien het kwetsbare object zich bevindt binnen de 10⁻⁵ contour wordt op dit moment niet aan deze verplichtingen voldaan.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

(gedeeltelijk) Intrekken of wijzigen van de milieuvergunning of saneren van het kwetsbare object. Door middel van (gedeeltelijke) intrekking of wijziging van de milieuvergunning kunnen minder activiteiten binnen de inrichting worden toegelaten ofwel strengere eisen aan de bedrijfsactiviteiten worden gesteld. Bij situaties als onder C1 (acute sanering) heeft het bevoegd gezag in elk geval twee mogelijkheden om de ongewenste situatie op te heffen: intrekking van de milieuvergunning, al dan niet gedeeltelijk, op grond van artikel 8,25, eerste lid, onder a, Wm en toepassing van artikel 8.23 Wm. Pas wanneer de situatie niet door een ambtshalve wijziging van de vergunning kan worden opgelost, is intrekking aan de orde. Bij ambtshalve wijziging van de vergunning door toepassing van artikel 8.23 Wm moet het bevoegd gezag ervoor waken dat er door de wijziging niet een andere inrichting ontstaat. In beide gevallen heeft betrokken exploitant in beginsel recht op schadevergoeding ingevolge artikel 15.20, eerste lid, Wm. Bij LPG-situaties (10⁻⁶ sanering voor 2010, dus geen acute sanering) is het verstandig dat het bevoegd gezag de resultaten afwacht van de onderzoeken naar de effecten van een verbeterde vulslang en een hittewerende coating, waarvoor in het LPG-convenant met de LPG-branche afspraken zijn gemaakt. Daarin is tevens afgesproken dat de LPG-branche zorgt voor oplossing van de resterende EV-knelpunten en dat voor de financiering daarvan geen beroep kan worden gedaan op het Rijk. Binnen drie jaren moet aan de 10⁻⁵-grenswaarde worden voldaan. Indien de situatie vervolgens in overeenstemming met de norm voor 2010 is gebracht, kan deze daarnaast in het bestemmingsplan worden verankerd. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie C2

Kwetsbaar object

Binnen de 10⁻⁵ contour

Nieuwe situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe 10⁻⁵ contour van een inrichting waarvoor:

- een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties wordt een milieuvergunning aangevraagd. Daarom moet worden getoetst aan de artikelen 6 en 7 van het besluit. In de milieuvergunningsprocedure dient de toepasselijke grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Ad a. Oprichtingsvergunning

In situaties waarin een nieuwe oprichtingsvergunning wordt aangevraagd, mogen binnen de nieuwe 10⁻⁶ contour van de inrichting geen kwetsbare objecten aanwezig zijn (art. 6 lid 1 besluit). De situering van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat aan verlening van de milieuvergunning in de weg.

Ad b. Veranderings- of revisievergunning in bestaande situaties

Voor deze situatie geldt een van a. afwijkende regeling (art. 24 lid 1 besluit). In deze situaties mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden binnen de 10⁻⁵ contour van de inrichting. Tevens mag de risicosituatie - ten opzichte van het kwetsbare object - als gevolg van de wijziging of revisie niet verslechteren. Als grenswaarde voor het plaatsgebonden risico geldt immers de waarde zoals deze was ten tijde van de aanvraag van de oprichtingsvergunning. Aangezien het kwetsbare object zich binnen de nieuwe 10⁻⁵ contour bevindt, is de gevraagde wijziging of revisie niet toegestaan. De verplichting voor het bevoegd gezag om na drie jaar aan de 10⁻⁵-grenswaarde en in 2010 aan de 10⁻⁶-grenswaarde te voldoen, blijft bestaan.

Ad c. Veranderings- of revisievergunning in nieuwe situaties

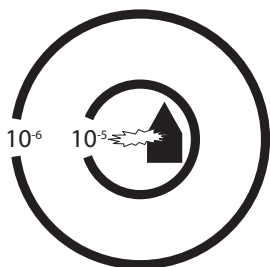
In deze situatie mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden binnen de 10⁻⁶ contour van de inrichting (art. 7 lid 1 besluit). De situering van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning in de weg.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

Een oprichtingsvergunning en een veranderings- of revisievergunning in een nieuwe situatie moet worden geweigerd. Een veranderings- of revisievergunning in een bestaande situatie kan worden verleend indien er geen verslechtering van de risicosituatie plaatsvindt. Binnen drie jaren moet aan de 10⁻⁵-grenswaarde worden voldaan. Indien de situatie vervolgens in overeenstemming met de norm voor 2010 is gebracht, kan deze daarnaast in het bestemmingsplan worden verankerd overeenkomstig de vastlegging in de milieuvergunning. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie C3

Kwetsbaar object

Binnen de 10⁻⁵ contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Nieuwe RO-situatie

fen van voorzieningen of het verbinden van voorschriften aan het besluit waarbij het kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt (art. 8 lid 3 besluit). Naast de planologische verankering moeten bij een volgende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de inrichting de grenswaarden eveneens in acht worden genomen. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan artikel 8 van het besluit. In situaties waarin kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de 10⁻⁶-grenswaarde te worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10⁻⁶ contour geen kwetsbaar object mag worden toegelaten (art. 8 lid 1 besluit).

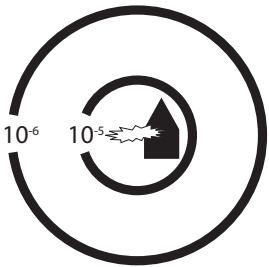
De situering van het kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch niet toelaatbaar.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

De situatie zal op een andere wijze moeten worden ingericht, zodat wel aan de grenswaarden kan worden voldaan. De beschreven situatie is wel toelaatbaar tussen de 10⁻⁵ contour en 10⁻⁶ contour indien wordt aangetoond dat binnen drie jaren na het van kracht worden van het besluit aan de aan de 10⁻⁶-grenswaarde wordt voldaan door het tref-

Situatie C4

Kwetsbaar object

Binnen de 10⁻⁵ contour

Nieuwe situatie milieuvergunning

Nieuwe RO-situatie

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een kwetsbaar object binnen de nieuwe 10⁻⁵ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt, waarbij voor die inrichting:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

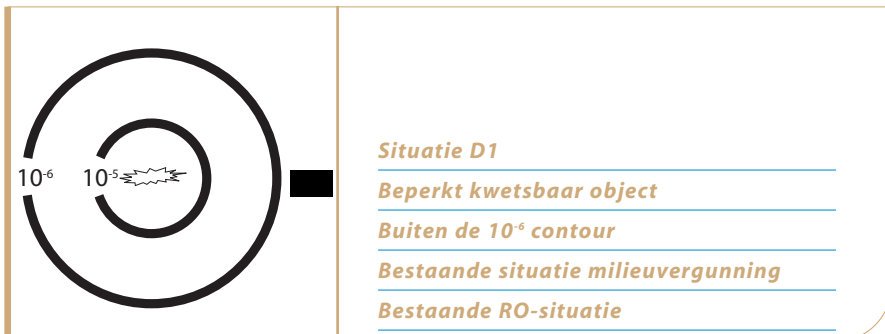
Indien zowel een nieuwe inrichting wordt opgericht of een bestaande inrichting wordt gewijzigd en een kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de artikelen 6, 7 en 8 worden voldaan. Aangezien het kwetsbaar object zich in de nieuwe situaties binnen de nieuwe 10⁻⁵ contour bevindt, is deze niet in overeenstemming met de hoofdregel uit het besluit: geen kwetsbare objecten binnen de 10⁻⁶ contour.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

De milieuvergunning moet worden geweigerd of de situatie zal op een andere wijze moeten worden ingericht, zodat wel aan de grenswaarden kan worden voldaan. De risiconormen kunnen worden vastgelegd in het bestemmingsplan of bij de milieuvergunningverlening in acht worden genomen. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie D1

Beperkt kwetsbaar object

Buiten de 10⁻⁶ contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich buiten de 10⁻⁶ contour van een inrichting waarvoor voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend.

Toetsing plaatsgebonden risico

De beschreven situatie wordt niet geregeld in het besluit. Deze situatie wordt, omdat het een beperkt kwetsbaar object in een bestaande situatie betreft, als toelaatbaar aangemerkt.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

Deze situatie kan bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch worden verankerd en moet bij de eerstvolgende wijziging of revisie van de milieuvergunning aan de grenswaarden getoetst worden. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie D2**Beperkt kwetsbaar object****Buiten de 10⁻⁶ contour****Nieuwe situatie milieuvergunning****Bestaande RO-situatie****Situatiebeschrijving**

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich buiten de nieuwe 10⁻⁶ contour van een inrichting waarvoor:

- een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico; of
- na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties wordt een milieuvergunning aangevraagd. Daarom moet worden getoetst aan de artikelen 6 en 7 van het besluit. In de milieuvergunningsprocedure dient de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Ad a. Oprichtingsvergunning

In deze mogen binnen de nieuwe 10⁻⁶ contour van de inrichting in beginsel geen beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn (art. 6 lid 2 besluit). De situering van het beperkt kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning niet in de weg.

Ad b. Veranderings- of revisievergunning in bestaande situaties

Voor deze situatie geldt een richtwaarde van 10⁻⁶ per jaar (art. 7 lid 2 besluit). In deze situaties mogen zich in beginsel geen beperkt kwetsbare objecten bevinden binnen de 10⁻⁶ contour van de inrichting. De situering van het beperkt kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning niet in de weg.

Ad c. Veranderings- of revisievergunning in nieuwe situaties

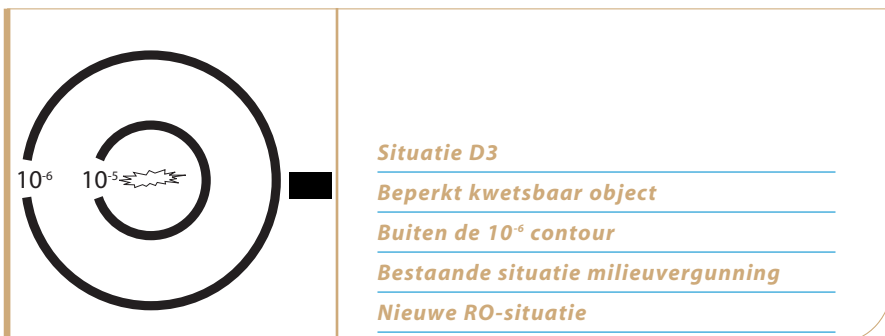
Voor deze situatie mogen zich in beginsel geen beperkt kwetsbare objecten bevinden binnen de 10⁻⁶ contour van de inrichting (art. 7 lid 2 besluit). De situering van het beperkt kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning niet in de weg.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

In alle gevallen dient het bevoegd gezag de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren, overeenkomstig de vastlegging in de milieuvergunning. Op welke wijze dit kan kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een beperkt kwetsbaar object buiten de 10⁻⁶ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

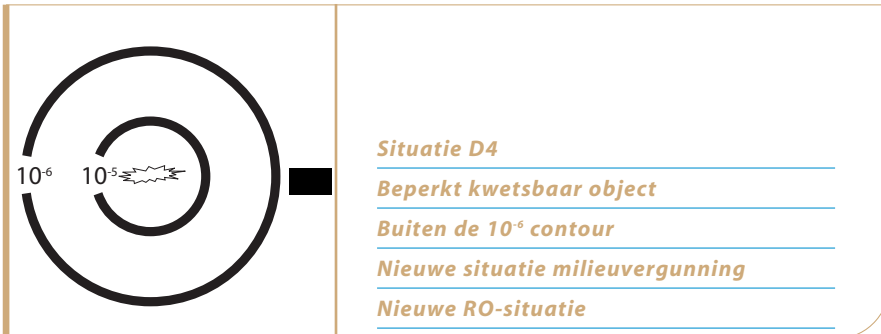
In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan artikel 8 van het besluit. In situaties waarin beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de 10⁻⁶-richtwaarde te worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10⁻⁶ contour in beginsel geen beperkt kwetsbaar object mag worden toegelaten. De situering van het beperkt kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch toelaatbaar.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

Naast de planologische verankering moet bij een volgende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de inrichting aan de richtwaarden worden getoetst. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie D4**Beperkt kwetsbaar object****Buiten de 10⁻⁶ contour****Nieuwe situatie milieuvergunning****Nieuwe RO-situatie****Situatiebeschrijving**

Er wordt de vestiging van een beperkt kwetsbaar object buiten de nieuwe 10⁻⁶ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt, waarbij voor die inrichting:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico; of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

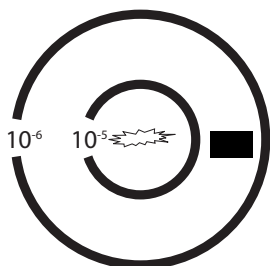
Indien zowel een nieuwe inrichting wordt opgericht of een bestaande inrichting wordt gewijzigd en een beperkt kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de artikelen 6, 7 en 8 worden voldaan. Aangezien het beperkt kwetsbaar object zich in de nieuwe situaties buiten de 10⁻⁶ contour bevindt, is deze in overeenstemming met het besluit.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

De risiconormen kunnen worden vastgelegd in het bestemmingsplan en moeten bij de milieuvergunningverlening in acht worden genomen. Op welke wijze dit kan kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie E1

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10^{-6} contour maar buiten de 10^{-5} contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10^{-6} contour maar buiten de 10^{-5} contour van een inrichting waarvoor voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend.

Toetsing plaatsgebonden risico

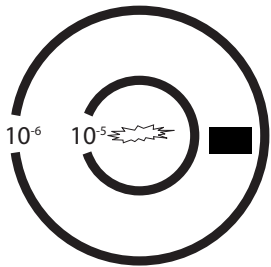
De beschreven situatie wordt niet geregeld in het besluit. Deze situatie wordt, omdat het een beperkt kwetsbaar object in een bestaande situatie betreft, als toelaatbaar aangemerkt.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

De weergegeven situatie is weliswaar niet in strijd met het besluit, indien een juridisch-planologische wijziging optreedt of een verandering van de milieuvergunning aan de orde is, zal aan de toepasselijke normen moeten worden getoetst. Hiervoor wordt verwezen naar E2, E3 en E4.

Situatie E2

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10^{-6} contour maar buiten de 10^{-5} contour

Nieuwe situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe 10^{-6} contour maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour van een inrichting waarvoor:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd; of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties wordt een milieuvergunning aangevraagd. Daarom moet worden getoetst aan de artikelen 6 en 7 van het besluit. In de milieuvergunningsprocedure dient de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Ad a, b en c. Oprichtingsvergunning en/of, Veranderings- of revisievergunning

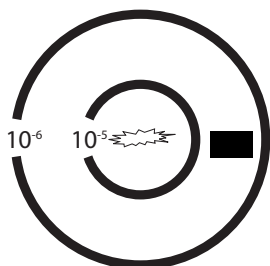
Voor deze situaties geldt een richtwaarde van 10^{-6} per jaar. In deze situaties mogen zich in beginsel geen beperkt kwetsbare objecten bevinden binnen de 10^{-6} contour van de inrichting. De situering van het beperkt kwetsbare object in de beschreven situatie staat in beginsel aan verlening van de milieuvergunning in de weg.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

Een oprichtingsvergunning en een veranderings- of revisievergunning kan alleen worden verleend indien met gewichtige redenen gemotiveerd kan worden waarom van de richtwaarde wordt afgeweken. In de andere gevallen dient de milieuvergunning te worden geweigerd. In alle gevallen dient het bevoegd gezag de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren. Hoe de verankering in het bestemmingsplan en de milieuvergunning kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie E3

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Nieuwe RO-situatie

inrichting aan de richtwaarden te worden getoetst.

Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een beperkt kwetsbaar object binnen de 10⁻⁶ contour maar buiten de 10⁻⁵ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

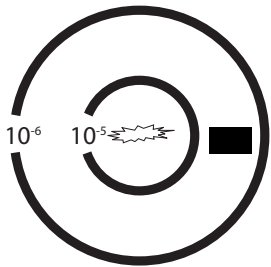
In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan artikel 8 van het besluit. In situaties waarin beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de 10⁻⁶-richtwaarde te worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10⁻⁶ contour in beginsel geen beperkt kwetsbaar object mag worden toegelaten. De situering van het beperkt kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch niet toelaatbaar.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

Met de nieuwe planologische situatie kan alleen worden ingestemd indien met gewichtige redenen gemotiveerd kan worden waarom van de richtwaarde wordt afgeweken. In de andere gevallen dient de planologische ontwikkeling te worden geweigerd. Daarnaast dienen bij een volgende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de

Situatie E4

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10^{-6} contour maar buiten de 10^{-5} contour

Nieuwe situatie milieuvergunning

Nieuwe RO-situatie

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een beperkt kwetsbaar object binnen de nieuwe 10^{-6} contour maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt, waarbij voor die inrichting:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

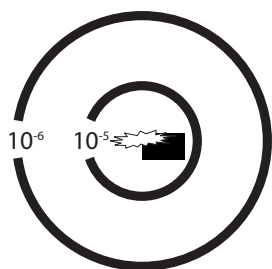
Indien zowel een nieuwe inrichting wordt opgericht of een bestaande inrichting wordt gewijzigd en een beperkt kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de artikelen 6, 7 en 8 worden voldaan. Aangezien het beperkt kwetsbaar object zich in de nieuwe situaties binnen de nieuwe 10^{-6} contour maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour bevindt, is deze niet in overeenstemming met de hoofdregel uit het besluit dat in beginsel aan de 10^{-6} norm moet worden voldaan.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

De milieuvergunning en/of de planologische ontwikkeling kan alleen worden verleend c.q. worden toegestaan indien met gewichtige redenen gemotiveerd kan worden waarom van de richtwaarde wordt afgeweken. In de andere gevallen dient de milieuvergunning en de planologische ontwikkeling te worden geweigerd. In alle gevallen dient het bevoegd gezag de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie F1

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10⁻⁵ contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10⁻⁵ contour van een inrichting waarvoor voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend.

Toetsing plaatsgebonden risico

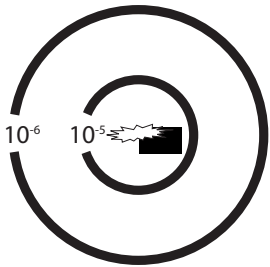
De beschreven situatie wordt niet geregeld in het besluit. Het beperkt kwetsbare object ligt binnen de 10⁻⁵ contour. Deze situatie wordt, omdat het een beperkt kwetsbaar object in een bestaande situatie betreft, als toelaatbaar aangemerkt.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Aandachtspunt

De weergegeven situatie is weliswaar niet in strijd met het besluit, indien een juridisch-planologische wijziging optreedt of een verandering van de milieu-vergunning aan de orde is, zal aan de toepasselijke normen moeten worden getoetst. Hiervoor wordt verwezen naar F2, F3 en F4.

Situatie F2

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10^{-5} contour

Nieuwe situatie milieuvergunning

Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe 10^{-5} contour van een inrichting waarvoor:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties wordt een milieuvergunning aangevraagd. Daarom moet worden getoetst aan de artikelen 6 en 7 van het besluit. In de milieuvergunningsprocedure dient de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Ad a, b en c. Oprichtingsvergunning en/of, Veranderings- of revisievergunning

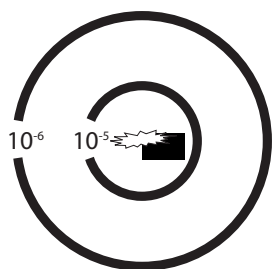
In deze situaties mogen binnen de nieuwe 10^{-6} contour van de inrichting in beginsel geen beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn. De situering van het beperkt kwetsbare object in de beschreven situatie staat verlening van de milieuvergunning in de weg (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

Een milieuvergunning kan alleen worden verleend indien met gewichtige redenen gemotiveerd kan worden waarom van de richtwaarde wordt afgeweken. Aangezien het hier een niet geringe afwijking betreft, rust er op het bevoegd gezag een zware motiveringsplicht. In de andere gevallen dient de milieuvergunning te worden geweigerd. In alle gevallen dient het bevoegd gezag de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatie F3

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10⁻⁵ contour

Bestaande situatie milieuvergunning

Nieuwe RO-situatie

gende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de inrichting aan de richtwaarden te worden getoetst. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een beperkt kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵ contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

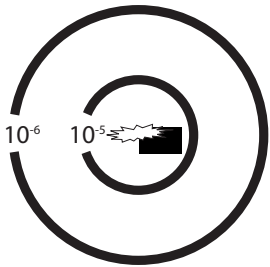
In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan artikel 8 van het besluit. In situaties waarin beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de 10⁻⁶-richtwaarde te worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10⁻⁶ contour in beginsel geen beperkt kwetsbaar object mag worden toegelaten. De situering van het beperkt kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch niet toelaatbaar.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁻⁶ PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

De planologische ontwikkeling kan alleen worden toegestaan indien met gewichtige redenen gemotiveerd kan worden waarom van de richtwaarde wordt afgeweken. Aangezien het hier een niet geringe afwijking betreft, rust er op het bevoegd gezag een zware motiveringsplicht. In de andere gevallen dient de planologische ontwikkeling te worden geweigerd. Daarnaast dienen bij een vol-

Situatie F4

Beperkt kwetsbaar object,

Binnen de 10^{-5} contour

Nieuwe situatie milieuvergunning

Nieuwe RO-situatie

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een beperkt kwetsbaar object binnen de nieuwe 10^{-5} contour van een inrichting planologisch mogelijk gemaakt, waarbij voor die inrichting:

- a. een oprichtingsvergunning wordt aangevraagd; of
- b. voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend. Doch waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico); of
- c. na het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit een milieuvergunning is verleend, en waarvoor een veranderingsvergunning of een revisievergunning wordt aangevraagd (waarbij die aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico).

Toetsing plaatsgebonden risico

Indien zowel een nieuwe inrichting wordt opgericht of een bestaande inrichting wordt gewijzigd en een beperkt kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de artikelen 6, 7 en 8 worden voldaan. Aangezien het beperkt kwetsbare object zich in de nieuwe situaties binnen de nieuwe 10^{-5} contour bevindt, is deze niet in overeenstemming met de hoofdregel uit het besluit dat in beginsel aan de 10^{-6} -norm moet worden voldaan.

Toetsing groepsrisico

Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt.

Oplossing

De milieuvergunning en de planologische ontwikkeling kan alleen worden verleend c.q. worden toegestaan indien met gewichtige redenen gemotiveerd kan worden waarom van de richtwaarde wordt afgeweken. Opgemerkt moet worden dat de motiveringsplicht in de beschreven situatie erg zwaar is: er is immers sprake van een niet geringe afwijking van de 10^{-6} -richtwaarde. In de andere gevallen dient de milieuvergunning en de planologische ontwikkeling te worden geweigerd. In alle gevallen dient het bevoegd gezag de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren en bij een volgende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de inrichting aan de richtwaarden te toetsen. Op welke wijze dit kan plaatsvinden, is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

4. Risiconormen in bestemmingsplannen en milieuvergunningen en de toepassing van veiligheidscontouren

Een drietal oplossingen uit hoofdstuk 3 zijn in dit hoofdstuk verder uitgewerkt, te weten het vastleggen van risiconormen in zowel de ruimtelijke plannen als de milieuvergunningen en het toepassen van veiligheidscontouren.

Na het lezen van dit hoofdstuk weet u op welke wijze u de normen uit het besluit ten aanzien van het plaatsgebonden risico kan vertalen naar bestemmingsplannen en milieuvergunningen. Dit hoofdstuk gaat ook in op de toepassing van een veiligheidscontour rondom een gebied. De wijze waarop een dergelijke contour procedureel moet worden vastgelegd en de hieraan verbonden voorwaarden komen aan bod.

4.1 Samenhang ruimtelijke ordening en milieu

Externe veiligheid is een vraagstuk met zowel een milieutechnisch als een ruimtelijke component. Op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna te noemen besluit) dienen risicocontouren en/of veiligheidsafstanden zowel in de ruimtelijke planvorming als bij de milieuvergunningverlening te worden meegenomen. Met andere woorden bij een procedure ter voorbereiding van een besluit op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) of de Wet milieubeheer (Wm) moet aan de contouren c.q. afstanden worden getoetst. Van de gestelde afstanden voor categoriale inrichtingen (met uitzondering van de CPR 15 inrichtingen) kan niet worden afgeweken. Het besluit schrijft niet direkt voor dat de vereiste afstanden ook in de milieuvergunning c.q. het bestemmingsplan moeten worden vastgelegd. Indirekt zal dit, in het kader van de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van het besluit, wel dienen plaats te vinden. De bevoegde gezagen WRO en Wm zijn beiden verantwoordelijk voor de naleving van het besluit.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op welke wijze het bevoegd gezag de risiconormen voor het plaatsgebonden risico in zowel het ruimtelijke ordeningsplan als het milieuplan kan vastleggen. Voor een beschrijving van de wijze waarop met de verantwoordelijkheid van het groepsrisico bij ruimtelijke planvorming en milieuvergunningverlening kan worden omgegaan, wordt verwezen naar de *Handreiking verantwoording groepsrisico*. Tevens wordt de mogelijkheid uitgelegd die het besluit biedt om één of meerdere risicovolle inrichtingen of een gebied aan te wijzen waar omheen een veiligheidscontour kan worden vastgelegd. Voor meer informatie over de verankering van risiconormen in het bestemmingsplan, kunt u tevens het supplement Op dezelfde leest Externe Veiligheid en bestemmingsplan van het Nirov (Vereniging voor ruimtelijke ontwikkeling en omgevingskwaliteit) raadplegen.

4.2 Verankering in het bestemmingsplan

Het doel van verankering in bestemmingsplannen van de risiconormen uit het besluit is het scheiden

van milieubelastende (risicovolle) en milieugevoelige (risicogevoelige) bestemmingen. Deze indeling naar risicovolle en risicogevoelige bestemmingen uit het besluit loopt echter niet parallel met de meest gebruikte bestemmingen in bestemmingsplannen, zoals bedrijven, maatschappelijke doeleinden, recreatieve doeleinden, horeca, kantoren, en wonen. Risicovolle bedrijven komen niet alleen voor in de bestemming bedrijven maar kunnen binnen verschillende bestemmingen vallen. Een kunstijsbaan met een ammoniakkoelinstallatie bijvoorbeeld is een risicovol bedrijf en valt volgens de ruimtelijke ordening onder de bestemming "recreatieve doeleinden". Evenzo komen risicogevoelige objecten niet alleen voor in de bestemming wonen. Een bedrijfswoning of een bedrijfsgebouw bijvoorbeeld is een risicogevoelige object en valt volgens de ruimtelijke ordening onder de bestemming bedrijven.

Binnen de huidige bestemmingsplannen kunnen risicovolle bedrijven in tal van bestemmingen voorkomen en zich dus op verschillende plaatsen vestigen. Het is zodoende van belang dat de huidige en toekomstige bestemmingsplannen worden afgestemd op deze problematiek.

Voor een goede naleving van het besluit en dus voor een betere waarborg van de veiligheid is het van belang dat de risiconormen uit het besluit worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Dit kan op verschillende wijzen plaatsvinden. Hierna worden vier mogelijkheden geschetst: weergave van risicocontouren op de plankaart, zonering, opname van normen in het bestemmingsplan en uitwerkingsbepalingen.

Deze mogelijkheden zijn op zichzelf niet nieuw, doch het expliciet laten meewegen van externe veiligheid bij de toepassing ervan heeft tot nu toe in de praktijk nog onvoldoende plaatsgevonden.

Indien de risiconormen van invloed zijn op meerdere bestemmingsplannen, dienen de normen in elk bestemmingsplan te worden verankerd.

Indien de risiconormen de gemeentegrenzen overschrijden, dient de naburige gemeente in kennis

gesteld te worden. Het is gewenst dat de naburige gemeente de normen ook in haar (van belang zijnde) bestemmingsplannen verankert.

Weergave van risicocontouren en afstanden op de plankaart

Op de plankaart kunnen risicocontouren en veiligheidsafstanden worden weergegeven. De voorschriften moeten vervolgens het doel van deze contouren en afstanden weergeven.

Voor de gebieden binnen deze contouren dient het plan tevens voorschriften te bevatten.

Benadrukt wordt dat deze voorschriften wel bestemmingsoverschrijdend dienen te zijn. Dit betekent dat de voorschriften gelden, onafhankelijk van de bestemming die op de gronden binnen de contouren rust. Op deze wijze werken de contouren door bij de vestiging van zowel (beperkt) kwetsbare objecten als risicovolle inrichtingen. Deze bestemmingsoverschrijding is slechts mogelijk door middel van een zogenaamde medebestemming voor veiligheidszone. Vanuit deze medebestemming worden aanvullende voorschriften gesteld aan het gebruik en de bebouwing van gronden.

Een nadeel van het opnemen van risicocontouren in een bestemmingsplan is dat het plan flexibiliteit verliest: afwijking of wijziging van de risicocontour is slechts mogelijk na vrijstelling of bestemmingsplanherziening.

Op grond van het besluit mag bij het vaststellen van de risicocontour rekening worden gehouden met redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen bij het risicovolle bedrijf die van belang zijn met het oog op externe veiligheid. Tevens kan mogelijke cumulatie van het plaatsgebonden risico in verband met de aanwezigheid van andere inrichtingen worden meegenomen.

Het vastleggen van risicocontouren op de plankaart is zinvol indien de feitelijke situatie moet worden vastgelegd en een wijziging van deze situatie in de nabije toekomst niet wordt verwacht of wanneer er voor de toekomst een claim op het gebied wordt gelegd.

Zonering

Door het aanhouden van afstand kunnen risicovolle inrichtingen ruimtelijk van (beperkt) kwetsbare objecten worden gescheiden. Door het toekennen van bestemmingen aan gronden in een bestemmingsplan kan deze afstand worden vastgelegd. Voor situaties waarin een nieuw gebied wordt ingericht of waarin de aanwezige afstanden moeten worden vastgelegd om opvulling tegen te gaan, kan deze mogelijkheid uitkomst bieden. Hierna worden drie mogelijkheden kort beschreven.

Uitwaarts zoneren: keuzes van bestemmingen

Bij de keuzes van bestemmingen en bestemmingsvlakken kan afstand worden gecreëerd tussen de bestemmingen, door daar een derde 'tussenbestemming' neer te leggen. Zo kan bijvoorbeeld tussen de bestemming 'Bedrijven' (risicovolle inrichting) en 'woningen' (kwetsbaar object) de bestemming 'Groenvoorzieningen (zonder bebouwing)' worden geplaatst. Dit is slechts mogelijk indien de ruimte voor de bebouwingsvrije bestemming daadwerkelijk aanwezig is. Door middel van de bestemmingskeuze kan deze ruimte vrij worden gehouden.

Deze mogelijkheid leent zich vooral voor nieuwe situaties.

Inwaarts zoneren binnen de bedrijfsbestemming

Binnen de bestemming 'Bedrijven' kan (op de plankaart) worden aangegeven dat op bepaalde gedeelten van het bestemmingsvlak slechts met name genoemde categorieën bedrijven of activiteiten die met die categorieën overeenkomen, zijn toegestaan. Op deze wijze ontstaat een bedrijventerrein met zones.

De zones worden dan zo vastgesteld dat de categorie meest risicovolle bedrijven op de grootste afstand – conform de afstanden uit het besluit – van de kwetsbare objecten wordt geplaatst. Bij het bestemmingsplan wordt vervolgens een bedrijvenstaat opgenomen, waarin de verschillende bedrijfs-categorieën en typen activiteiten zijn genoemd. Deze bedrijfscategorieën en activiteiten dienen aan

te sluiten bij de inrichtingen die in het besluit worden opgesomd, om doorwerking van het besluit te verzekeren.

Op deze wijze kan afstand tussen risicovolle inrichtingen en (beperkt) kwetsbare objecten worden aangehouden, in gevallen waarin onvoldoende ruimte is om een 'tussenbestemming' (zie 2.1) vast te leggen.

Plaatsing binnen bestemmingsvlakken

Binnen de bestemmingen kan eveneens afstand worden gecreëerd door bepalingen op te nemen aangaande de plaatsing van (beperkt) kwetsbare bestemmingen en risicovolle inrichtingen binnen bestemmingsvlakken. Op deze wijze kan ruimtelijke scheiding worden bereikt.

Voor (beperkt) kwetsbare objecten kan bijvoorbeeld een bebouwingsvlak worden aangegeven. Slechts binnen dat vlak is realisatie van dat object mogelijk. Voor risicovolle inrichtingen kan bijvoorbeeld worden bepaald dat bij de plaatsing van de inrichting of onderdelen daarvan, deze zo ver mogelijk van het (beperkt) kwetsbare object worden geplaatst. Deze mogelijkheid biedt eveneens uitkomst in gevallen waarin onvoldoende ruimte is om een 'tussenbestemming' (zie 2.1) vast te leggen.

Opname van de normen in het bestemmingsplan

Op grond van jurisprudentie is directe doorwerking van risiconormen in het bestemmingsplan (opnemen van normen in de voorschriften) niet toegestaan. Het belangrijkste bezwaar is dat opname van risiconormen impliceert dat besluitvorming ten aanzien van die normen wordt uitgesteld tot op het moment van de verlening van de bouwvergunning. Dit is in strijd met het systeem van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. In een recente uitspraak lijkt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in een specifiek geval directe doorwerking wel toe te staan. In hoeverre de Afdeling deze lijn in de toekomst in algemene zin zal volgen, is niet geheel zeker.

Indien directe doorwerking mogelijk wordt, dient

deze wel bestemmingsoverschrijdend te zijn, zodat de risiconormen onafhankelijk van de bestemming gelden. Op deze wijze wordt voorkomen dat de normen bijvoorbeeld slechts naar bedrijven werken en oprukkende woonbebouwing niet kan worden tegengegaan.

Directe doorwerking kan echter niet los worden gezien van indirecte doorwerking. Door het toekennen van bestemmingen aan gronden wordt vastgelegd welke activiteiten gewenst zijn en kunnen risiconormen ruimtelijk worden vertaald.

Uitwerkingsbepalingen

Voor sommige gebieden binnen de gemeente is het nog niet geheel duidelijk wat de precieze inrichting zal zijn, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van een gebied waar (nog) geen bebouwing aanwezig is. In die gevallen kan de gemeenteraad een globaal bestemmingsplan vaststellen, waarin een globale visie op de inrichting van het plangebied wordt neergelegd door middel van bijvoorbeeld het aangeven van bestemmingsvlekken of het opnemen van een risiconormstelling.

De gemeenteraad verbindt vervolgens aan het globale plan een uitwerkingsplicht voor burgemeester en wethouders. Door het opnemen van een uitwerkingsbepaling in dat plan wordt bewerkstelligd dat de beslissing omtrent de definitieve inrichting wordt uitgesteld. Om het gebrek aan rechtszekerheid te compenseren – het globale bestemmingsplan geeft immers niet exact aan wat wel en niet is toegestaan – is de totstandkoming van het uitwerkingsplan aan de procedurele waarborgen uit artikel 11 van de WRO onderworpen. De uitwerkingsbepaling bevat een programma van eisen waaraan het uitwerkingsplan van burgemeester en wethouders moet voldoen. In dit programma worden bouwhoogtes, woningdichtheden en bedrijfsoppervlakten neergelegd. Tevens moet de uitwerkingsbepaling objectieve criteria aangeven waarbinnen uitwerking mogelijk wordt gemaakt.

Burgemeester en wethouders werken tenslotte het globale plan uit door een uitwerkingsplan vast te stellen. Dit uitwerkingsplan wordt vastgesteld

binnen de kaders van het globale bestemmingsplan en daarmee binnen de uitwerkingsbepaling van dat plan. In het uitwerkingsplan zelf vindt de definitieve inrichting van het gebied plaats. In artikel 5 van het besluit wordt gesteld dat bij de totstandkoming van het uitwerkingsplan de toepasselijke grenswaarden in acht moeten worden genomen en met de toepasselijke richtwaarden rekening moet worden gehouden.

4.3 Vastleggen in de milieuvergunning

De normen uit het besluit kunnen op verschillende wijzen worden vastgelegd in de milieuvergunning, waaronder het totaal van aanvraag, beslissing op de aanvraag, de bijbehorende voorschriften en considerans wordt begrepen. Het doel hiervan is de beheersing van risicovolle activiteiten bij het bedrijf.

Het beoordelingskader

Het beoordelingskader voor de aanvraag van de milieuvergunning wordt gegeven door artikel 8.8 Wm. Op grond van het eerste lid, aanhef en onder c houdt het bevoegd gezag rekening met de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu. Hieronder worden ook de redelijkerwijs te verwachten ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van de inrichting begrepen.

Als 'redelijkerwijs te verwachten ontwikkeling' wordt in ieder geval een goedgekeurd bestemmingsplan verstaan. Met een vastgesteld bestemmingsplan moet in het algemeen slechts rekening worden gehouden voor zover verwacht wordt dat dit zal worden goedgekeurd. Met overige ruimtelijke documenten zoals een gemeentelijk structuurplan of een gebiedsvisie, hoeft slechts rekening te worden gehouden indien deze voldoende concreet zijn.

Op grond van de aanvraag wordt de aanvaardbaarheid met het oog op de bescherming van het milieu beoordeeld. Deze beoordeling wordt neergelegd in de considerans.

De aanvraag

In de aanvraag voor een milieuvergunning dienen alle gegevens te zijn opgenomen die het bevoegd gezag nodig heeft om alle belangen te kunnen beoordelen en afwegen.

Voor externe veiligheid dient de inrichtinghouder in de aanvraag aan te geven of en op welke manier aan de normen uit het besluit wordt voldaan.

Tevens is van belang dat in de aanvraag de hoeveelheid en soort maximaal aanwezige gevaarlijke stoffen en een kadastrale kaart met de omgeving van de desbetreffende inrichting in ieder geval aanwezig zijn.

Considerans

In de considerans dient te worden aangegeven op welke wijze alle belangen worden beschermd door de vergunning en de daaraan verbonden voorschriften. Voor externe veiligheid is het zinvol op beschrijvende wijze aan te geven dat aan het besluit is getoetst en op welke manier aan de toepasselijke grens- en richtwaarden en aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico uit het besluit wordt voldaan.

Voorschriften

De toetsing aan de externe afstanden uit het besluit heeft reeds plaatsgevonden bij de afweziging of de vergunning kan worden verleend. Indien de aanvraag geen deel uitmaakt van de vergunning, dienen de bij de aanvraag overlegde gegevens (met betrekking tot externe veiligheid) te worden opgenomen in de voorschriften. Indien uit de aanvraag blijkt dat maatregelen moeten worden getroffen om aan de normen uit het besluit te kunnen voldoen, is het zinvol deze maatregelen (met eventuele termijn) in de voorschriften op te nemen. Overige voorschriften met betrekking tot externe veiligheid hebben veelal betrekking op de concrete activiteiten met gevaarlijke stoffen binnen de inrichting, zoals opslag, gebruik, gebruik, intern transport en het productieproces. Daarnaast kunnen meet- en registratieverplichtingen of meldingsverplichtingen worden opgenomen. Deze hebben tot doel om controle op

de naleving van de voorschriften door het bevoegd gezag mogelijk te maken.

4.4 Toepassing van veiligheidscontouren

Uit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening kan het wenselijk zijn om bepaalde type bedrijven (waaronder een risicovol bedrijf) bij elkaar te plaatsen op een bedrijventerrein, eventueel in combinatie met enkele bedrijfswoningen. Op grond van het besluit worden andere bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen van derden ten opzichte van het risicovolle bedrijf als een beperkt kwetsbaar object gezien. Dit betekent dat er voldoende afstand moet worden gehouden tussen deze objecten en het risicovolle bedrijf.

Bovenstaande situatie kan betekenen dat de verschillende bedrijven en bedrijfswoningen niet op één terrein kunnen worden geplaatst dan wel dat bedrijven op een bedrijventerrein hun activiteiten niet meer kunnen uitbreiden, moeten beperken of zelfs moeten beëindigen.

Artikel 14 van het besluit bevat een regeling die het mogelijk maakt dat het bevoegd gezag Wm - in overeenstemming met het bevoegd gezag WRO - voor een gebied waarop één of meer niet-categoriale risicovolle inrichtingen zijn gelegen, de ligging van de 10⁻⁶ contour op grond van de geldende milieuvergunning(en) vaststelt. Op deze wijze ontstaat een contour om het gehele gebied. Bij de vaststelling van die contour kan rekening worden gehouden met toekomstige ontwikkelingen bij de risicovolle bedrijven, cumulatie van risico's van verschillende inrichtingen en de beperkingsmogelijkheden voor het groepsrisico.

(Beperkt) kwetsbare objecten (waaronder andere niet risicovolle bedrijven) zijn binnen de contour slechts toelaatbaar, indien zij een functionele binding met de risicovolle niet-categoriale inrichtingen of het gebied binnen de contour hebben. Indien deze binding aanwezig is, blijven de grenswaarden c.q. richtwaarden voor het plaatsgebonden risico - binnen de contour - voor deze objecten buiten toepassing. Op de voorbereiding van

een besluit tot vaststelling van een veiligheidscontour is paragraaf 3.5.6 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

VEILIGHEIDSCONTOUR

Bij de toepassing van een veiligheidscontour rondom een gebied, waarbij aan de genoemde voorwaarden wordt voldaan, hoeven de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico binnen het desbetreffende gebied niet in acht te worden genomen. De verantwoordingsplicht voor het groepsrisico blijft echter bestaan!

In dit kader wijzen we er op dat in het besluit (art.1, lid 2) wordt bepaald dat (beperkt) kwetsbare objecten die behoren tot een risicovolle inrichting voor de toepassing van het besluit niet worden beschouwd als (beperkt) kwetsbaar object. Dit heeft tot gevolg dat de risiconormen niet gelden voor (beperkt) kwetsbare objecten voor zover deze onderdeel uitmaken van een risicovolle inrichting (nb. Wanneer sprake is van één inrichting wordt bepaald in artikel 1.1, vierde lid, Wm). Anders gezegd, (beperkt) kwetsbare objecten worden niet beschermd indien zij onderdeel uitmaken van een risicovolle inrichting. Ook ten opzichte van andere risicovolle inrichtingen gelden deze objecten niet als (beperkt) kwetsbaar object. Voorbeelden van dergelijke objecten zijn bedrijfswoningen, een bedrijfsrestaurants of -kantines.

VOORBEELD

Een LPG-tankstation ligt buiten het havengebied waarvoor een veiligheidscontour is vastgesteld. De afstanden, die voortvloeien uit de 10^{-6} PR contour van het LPG-tankstation, gelden vanaf het vulpunt tot de veiligheidscontour. Voor een gebied waarvoor een veiligheidscontour is vastgesteld, geldt de veiligheidscontour als referentiepunt (art. 10 besluit)!

SAMENVATTING HOOFDSTUK 4

Op grond van het besluit dienen risicocontouren en/of veiligheidsafstanden zowel in de ruimtelijke planning als bij de milieuvergunning te worden meegenomen. Het besluit schrijft niet direct voor dat de vereiste afstanden ook in het bestemmingsplan c.q. de milieuvergunning moeten worden vastgelegd. In het kader van de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van het besluit, is dit wel wenselijk. De verankering in het bestemmingsplan kan plaatsvinden via weergave van risicocontouren en afstanden op de plankaart, zonerings, opname van de normen in het bestemmingsplan en via uitwerkingsbepalingen. Bij een milieuvergunningprocedure heeft de toetsing aan de grens- en richtwaarden uit het besluit reeds plaatsgevonden bij de afweging of de vergunning kan worden verleend.

5. Praktijkvoorbeelden

5.1 Bedrijfsuitbreiding in de buurt van een risicovolle inrichting

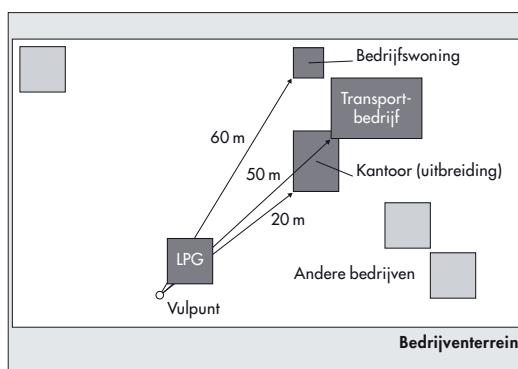
Behandelt

- Uitbreiding van een bestaand kwetsbaar object richting het risicovolle bedrijf.
- Plaatsing van een beperkt kwetsbaar object dat volgens het geldende bestemmingsplan is toegestaan.

Beschrijving

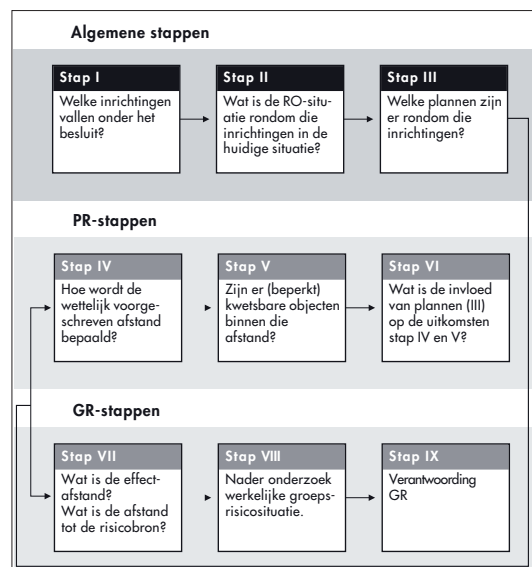
Situatie

Een LPG-tankstation (met een doorzet van 1300 m³ LPG per jaar) is gesitueerd op een bedrijventerrein. Naast het LPG-tankstation ligt een transportbedrijf. Het transportbedrijf bestaat uit een bedrijfsgebouw en een bedrijfswoning. Het transportbedrijf slaat gevaarlijke stoffen op en valt onder het Besluit opslag- en transportbedrijven. De bedrijfswoning staat op 60 meter en het bedrijfsgebouw op 50 meter van het vulpunt van het LPG-tankstation. Op de rest van het bedrijventerrein zijn geen (bedrijfs-)woningen aanwezig.

Probleem:

Het transportbedrijf wil uitbreiden met extra kantoorruimte (met een bruto vloeroppervlak van 800 m²) op het eigen terrein. Hierdoor komt kantoorbebouwing dicht bij het LPG-tankstation, op 20 meter van het vulpunt.

Inventarisatie

- Stap I: Het LPG-tankstation is een risicovolle inrichting op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel e van het besluit. Voor het transportbedrijf is een melding op grond van artikel 8.40 Wet milieubeheer ingediend voor het Besluit opslag- en transportbedrijven milieubeheer. Het transportbedrijf valt dus niet onder het besluit.
- Stap II: De bedrijven liggen op een bedrijventerrein aan de rand van de stad, ver van de bebouwde kom. Het bestemmingsplan is 5 jaar oud. Er is een bedrijfswoning aanwezig bij het transportbedrijf die is toegestaan volgens het bestemmingsplan.
- Stap III: Het transportbedrijf wil uitbreiden met extra kantoorruimte op zijn eigen terrein. Het gebouw is gepland op 20 meter van het vulpunt van de LPG-installatie. Er zijn geen andere plannen in voorbereiding rondom het LPG-tankstation.
- Stap IV: Het LPG-tankstation is een categoriale inrichting waarvoor vaste afstanden gelden voor de 10^{-5} - en 10^{-6} PR-contour op grond van de Regeling externe veiligheid inrichtingen. Bij een doorzet van 1200 m^3 LPG per jaar, komen de 10^{-5} en 10^{-6} contour overeen met 25 en 110 meter.
- Stap V: De bedrijfswoning van het transportbedrijf staat op een bedrijventerrein waar verder geen woningen aanwezig zijn. De dichtheid bedraagt maximaal 2 woningen per hectare. Er is sprake van een beperkt kwetsbaar object. Het bedrijfsgebouw van het transportbedrijf wordt aangemerkt als beperkt kwetsbaar object in artikel 1, eerste lid, onder a, onder g van het besluit.
- Stap VI: Het nieuwe kantoor bij het transportbedrijf heeft een bruto vloeroppervlak van 800 m^2 . Het valt onder de definitie van een beperkt kwetsbaar object (art. 1, lid 1, sub b van het besluit).
- Stap VIII – IX: Het groepsrisico bepalen met behulp van de *Handreiking verantwoording groepsrisico*.

Situatie E1
Beperkt kwetsbaar object,
Binnen de 10^{-6} contour maar buiten de 10^{-5} contour
Bestaande situatie milieuvergunning
Bestaande RO-situatie

Bepaling situatiebeschrijving

• **Situatie bedrijfswoning en bedrijfsgebouw van het transportbedrijf: E1**

- Vaststelling van de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting
- De bedrijfswoning en het bedrijfsgebouw zijn in deze situatie beperkt kwetsbare objecten.
 - De bedrijfswoning en het bedrijfsgebouw zijn beide gesitueerd binnen de 10^{-6} PR-contour (110 m), maar buiten de 10^{-5} PR-contour (25 m), op respectievelijk 60 meter en 50 meter.

Bepaling van de planologische situatie en de aard van de milieuvergunning

- Er is sprake van een bestaande ruimtelijke situatie; zowel de bedrijfswoning als het bedrijfsgebouw zijn op grond van het bestemmingsplan toegestaan en gerealiseerd;
- Er is eveneens sprake van een bestaande situatie voor wat de milieuvergunning voor het LPG-tankstation betreft: de vergunning is voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit verleend en er wordt geen wijziging of revisie in procedure gebracht.

• **Situatie te realiseren kantoor: F1**

- Vaststelling van de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting:
- Het kantoor is in deze situatie een beperkt kwetsbaar object;
 - Het object is zowel binnen de 10^{-5} PR-contour (25 m) als binnen de 10^{-6} PR-contour (110 m) gesitueerd, namelijk op 20 meter van het vulpunt.

Bepaling van de planologische situatie en de aard van de milieuvergunning:

- Er is sprake van een nieuwe ruimtelijke situatie: via een binnenplanse vrijstelling van het bestemmingsplan kan het kantoorgebouw planologisch mogelijk worden gemaakt;
- Er is, zoals reeds vermeld, sprake van een bestaande vergunningsituatie voor het LPG-tankstation: de vergunning is voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit verleend en er wordt geen wijziging of revisie in procedure gebracht.

Situatie F1
Beperkt kwetsbaar object
Binnen de 10^{-5} contour
Bestaande situatie milieuvergunning
Nieuwe RO-situatie

Toetsing aan PR-norm en oplossing

Situatie E1 + F1: Transportbedrijf (bedrijfswoning, bedrijfsgebouw) en kantoor

In het besluit zijn geen normen opgenomen voor beperkt kwetsbare objecten in bestaande situaties. De bedrijfswoning en het bedrijfsgebouw van het transportbedrijf zijn niet in strijd met het besluit. Voor beperkt kwetsbare objecten in nieuwe situaties is de norm voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar en heeft het karakter van een richtwaarde. Het bevoegd gezag moet in beginsel aan de 10^{-6} -richtwaarde toetsen en de binnenplanse vrijstelling voor het nieuwe kantoor weigeren. Er zal in dat geval een andere lokatie voor het kantoor moeten worden gezocht. Slechts met gewichtige redenen kan van de 10^{-6} richtwaarde worden afgeweken.

Aandachtspunten

- Bij de volgende herziening van het bestemmingsplan dient de vergunde situatie te worden vastgelegd.
- Bij een wijziging of revisie van de milieuvergunning van het LPG-tankstation kunnen de afstanden die met de richtwaarden overeenstemmen daarin eveneens worden opgenomen. Op een tekening kan dan de locatie van de risicovolle activiteit (vulpunt) worden vastgelegd. Zie hiervoor ook 4.4.
- Deze situatie-omschrijving beschrijft de situatie, probleemstelling en oplossing voor het plaatsgebonden risico. De oriëntatiewaarden die gelden voor het groepsrisico en de afwegingen die hiervoor moeten worden gemaakt zijn hier niet meegenomen. Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan!

5.2 Uitbreiding van een bestaand risicovol bedrijf met gemengde activiteiten

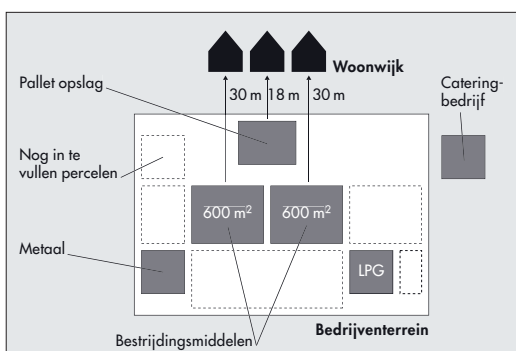
Behandelt

- Gemengde vorm van activiteiten; (categoriale activiteiten in combinatie met activiteiten die buiten het besluit vallen).
- Uitbreiding van een risicovol bedrijf;
- Twee risicovolle bedrijven ten opzichte van elkaar;
- Gebruik van veiligheidscontour;
- Geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten.

Beschrijving

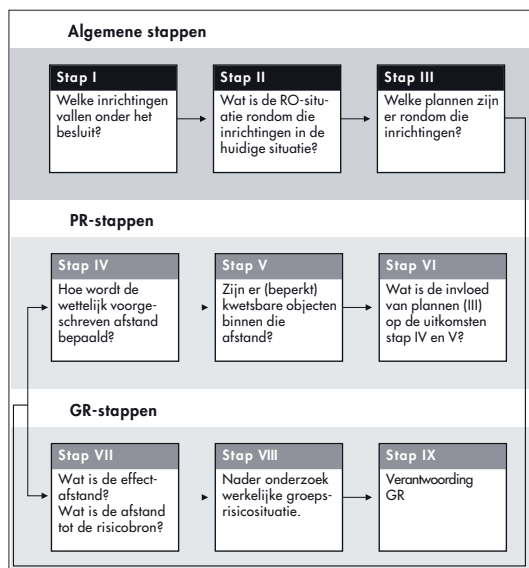
Situatie

Een bestrijdingsmiddelenbedrijf (met opslag van meer dan 10 ton aan gevaarlijke stoffen per opslagplaats) wil ook pallets gaan opslaan. De opslag van bestrijdingsmiddelen vindt plaats in 2 opslagplaatsen elk met een oppervlakte van 600 m². De bestrijdingsmiddelenopslagen zijn voorzien van een hi-ex installatie inside air. De opslag van pallets is volgens het geldende bestemmingsplan toegestaan. Het bedrijf bevindt zich op een bedrijventerrein op 30 meter van woningen van derden (meer dan 2 per hectare). De uitbreiding is op 18 meter van deze woningen gepland. Op het bedrijventerrein bevinden zich naast het bestrijdingsmiddelenbedrijf nog een LPG-tankstation met een bedrijfswooning, cateringbedrijf en een metaalbewerkersbedrijf variërend op 10 – 15 meter van het bestrijdingsmiddelenbedrijf. Tevens kunnen zich op het bedrijventerrein nog enkele nieuwe bedrijven (cat. 3) vestigen .

Probleem:

Een risicovol bedrijf breidt uit met activiteiten die niet onder het besluit vallen.

Inventarisatie

Step I: Het bestrijdingsmiddelenbedrijf is een risicovolle inrichting op grond van artikel 2, lid 1, onder e van het besluit omdat er meer dan 10 ton aan gevaarlijke stoffen per opslagplaats aanwezig is.

Step II: Het bestrijdingsmiddelenbedrijf is toegestaan volgens het geldende bestemmingsplan.

Op het bedrijventerrein bevinden zich nog een andere risicovol bedrijf (LPG-tankstation) evenals andere bedrijven. Tevens kunnen zich volgens het huidige bestemmingsplan nog nieuwe bedrijven op het bedrijventerrein vestigen. Buiten het bedrijventerrein bevinden zich woningen.

Step III: Het bestrijdingsmiddelenbedrijf wil uitbreiden met een palletopslag. De palletopslag is gepland op 18 meter van woningen. Verder zijn geen ontwikkelingen in de directe omgeving van het bedrijf te verwachten.

Stap IV: Het bestrijdingsmiddelenbedrijf is een categoriale inrichting waarvoor vaste afstanden gelden voor 10^{-6} PR-contour op grond van de ministeriële regeling, te weten 20 meter. (Er is geen 10^{-5} contour vastgelegd, deze ligt binnen de inrichtingsgrens). Voor de uitbreiding met de palletopslag moet een veranderingsvergunning op grond van de Wm worden aangevraagd. De uitbreiding met de palletopslag heeft op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen geen nadelige gevolgen voor het plaatsgebonden risico omdat de opslag van pallets niet onder de werking van het besluit valt. Deze wijziging hoeft zodoende niet aan de grenswaarde uit het besluit te voldoen.

Stap V: In de directe omgeving van het bestrijdingsmiddelenbedrijf liggen woningen op 30 meter en er liggen meerdere andere bedrijven, waarvan het LPG-tankstation een bedrijfswoning heeft.

- Woningen: worden aangemerkt als kwetsbare object.
- LPG-tankstation met bedrijfswoning: Het LPG-tankstation is ook een bestaand risicovol bedrijf. Op grond van artikel 1, lid 2 worden risicovolle bedrijven (met bijbehorende bedrijfswoning) onderling niet beschouwd als beperkt kwetsbaar of kwetsbaar object en worden zodoende niet ten opzichte van elkaar beschermd.
- Overige bedrijven (zowel gerealiseerd als nog te realiseren): Bedrijfsgebouwen zijn (voor zover ze geen kwetsbaar object zijn) bestaande beperkt kwetsbare objecten.

Stap VI: Er zijn geen andere ontwikkelingen in de nabije toekomst te verwachten.

Stap VIII – IX: Het groepsrisico bepalen met behulp van de *Handreiking verantwoording groepsrisico*.

Bepaling situatiebeschrijving

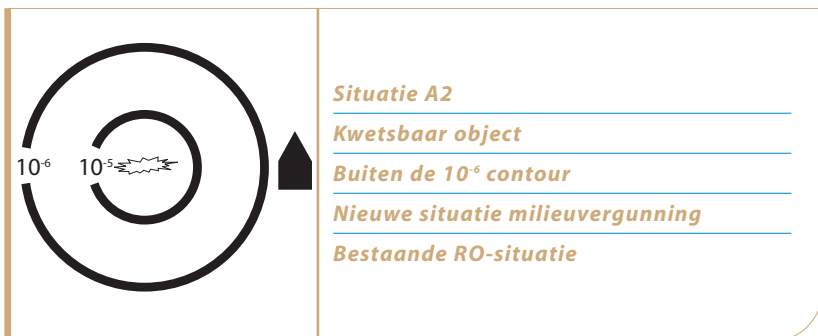
Bepaling van de planologische situatie en de aard van de milieuvergunning:

- Er is sprake van een bestaande ruimtelijke situatie: de uitbreiding van het bestrijdingsmiddelenbedrijf met een palletopslag is op grond van het bestemmingsplan toegestaan;
- Er is sprake van een nieuwe situatie voor wat betreft de milieuvergunning. Voor de uitbreiding van het bestrijdingsmiddelenbedrijf met de palletopslag dient een veranderingsvergunning op grond van de Wm te worden aangevraagd.

• Situatie woningen A2

Vaststelling van de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting:

- De woningen zijn in deze situatie kwetsbare objecten;
- De woningen zijn gesitueerd buiten de 10^{-6} contour (20 meter).

• Situatie overige bedrijven op bedrijventerrein: E2

Vaststelling van de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting:

- De andere bedrijven – behalve het LPG tankstation met bijbehorende bedrijfswoning – zijn in deze situatie beperkt kwetsbare objecten;
- De andere bedrijven zijn gesitueerd binnen de 10^{-6} PR-contour (20 meter).

Toetsing aan PR-norm en oplossing

Situatie A2 en F2: Woningen en overige bedrijven
De uitbreiding met de palletopslag heeft op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen geen nadelige gevolgen voor het plaatsgebonden risico omdat de opslag van pallets niet onder de werking van het besluit valt. Deze wijziging hoeft zodoende niet aan de grenswaarde uit het besluit te voldoen. De milieuaspecten van de palletopslag moet in de veranderingsvergunning worden meegenomen.

Aandachtspunten

- Indien u van mening bent dat de palletopslag in deze situatie wel degelijk invloed heeft op de externe veiligheid, kunt u op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit (IVB) van de Wm bij de aanvraag voor de veranderingsvergunning alle benodigde gegevens vragen die u nodig acht om de situatie te kunnen beoordelen.
- De ligging van beperkt kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} contour is niet gewenst. Het is mogelijk dat in de toekomst bij ontwikkelingen bij het bestrijdingsmiddelenbedrijf of in het bestemmingsplan wel aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen moet worden getoetst. Op dat moment moet voor beperkt kwetsbare objecten worden getoetst aan de richtwaarde van 10^{-6} .
- Het is zinvol de situatie bij toekomstige bestemmingsplanherziening planologisch te verankeren, overeenkomstig de vastlegging in de milieuvergunning.
- Deze situatie-omschrijving beschrijft de situatie, probleemstelling en oplossing voor het plaatsgebonden risico. De oriëntatiewaarden die gelden voor het groepsrisico en de afwegingen die hiervoor moeten worden gemaakt zijn hier niet meegenomen. Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan!

5.3 Plaatsing van een nieuw beperkt kwetsbaar object nabij een risicovol bedrijf

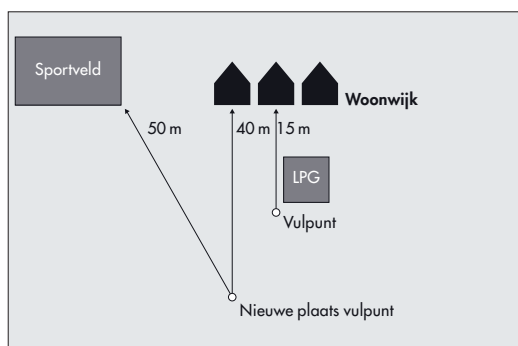
Behandelt

- Wijziging van een risicovol bedrijf, waarbij de externe veiligheid verbetert.
- Toepassing van richtwaarden bij beperkt kwetsbare objecten.

Beschrijving

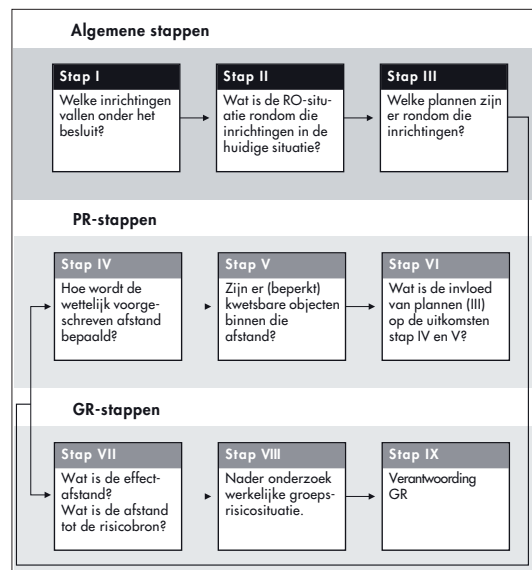
Situatie

Een LPG tankstation met een doorzet van 1300 m³ per jaar ligt op 15 meter van een woonwijk. Het LPG-tankstation wil het vulpunt verplaatsen naar 40 meter van de woonwijk. De gemeente wil ten behoeve van de woonwijk een sporthal plaatsen op 50 meter van het vulpunt. Voor de vestiging van de sporthal moet vrijstelling worden verleend van het bestemmingsplan.

Probleem

Het risicovolle bedrijf verplaatst zijn risicovolle activiteit. Nabij deze risicovolle activiteit wil de gemeente een gevoelig object plaatsen.

Inventarisatie

- Stap I. Het LPG-tankstation is een risicovolle inrichting op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel e van het besluit.
- Stap II. Het LPG tankstation ligt "los" van andere bedrijven en is volgens het huidige bestemmingsplan toegestaan. De woningen maken deel uit van een woonwijk.
- Stap III. Het LPG-tankstation wil het vulpunt verplaatsen, verder van de woningen af. De gemeente wil een sporthal nabij het vulpunt van het LPG-tankstation plaatsen.
- Stap IV. Het LPG-tankstation is een categoriale inrichting waarvoor vaste afstanden gelden voor de 10⁻⁵ en 10⁻⁶ PR-contour op grond van de Regeling externe veiligheid inrichtingen. De afstand is afhankelijk van de doorzet van LPG per jaar.

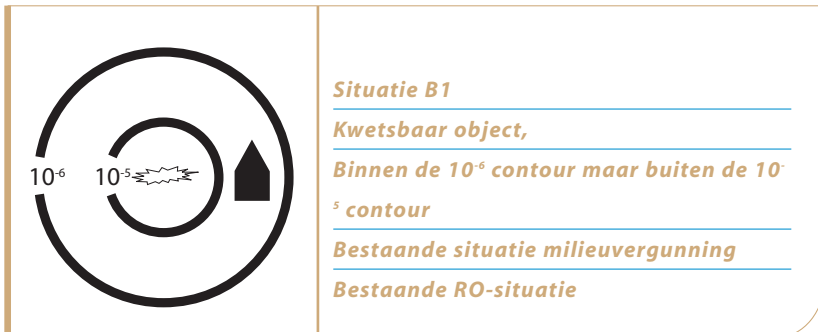
Stap V. De woningen staan op 15 meter van het vulpunt van het LPG-tankstation. De sporthal komt op 50 meter van het vulpunt.

- Woning: De woningen maken deel uit van een woonwijk. De dichtheid van de woningen is zodoende meer dan 2 woningen per hectare. Er is zodoende sprake van kwetsbare objecten.
- Sporthal: Een sporthal wordt aangemerkt als een beperkt kwetsbaar object in artikel 1, lid 1 onder e van het besluit.

Stap VI. In het bestemmingsplan zijn geen PR-contouren vastgelegd. Het plan staat wijziging binnen de inrichtingsgrens toe. De verplaatsing van het vulpunt wordt gedekt door de voorschriften van de milieuvergunning. Voor de verplaatsing van het vulpunt is zodoende geen veranderingsvergunning op grond van de Wm vereist. De verplaatsing kan in principe gemeld worden met een 8.19-Wm melding. Het is echter wel zo dat een melding geen deel uitmaakt van de vergunning en deze melding de vergunning zodoende niet wijzigt. Handhavingsacties of ontwikkelingen in de toekomst worden getoetst aan de vergunning. In deze situatie wordt getoetst aan de oorspronkelijke plaats van het vulpunt met de bijbehorende (10^{-5} en 10^{-6}) contouren. Dit is een onwenselijke situatie en geeft de tankstationhouder geen rechtszekerheid. Het is daarom verstandiger om de verplaatsing van het vulpunt via een veranderingsvergunning op grond van de Wm te formaliseren. Een veranderingsvergunning die positieve gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico hoeft net als de 8.19-Wm melding niet getoetst te worden aan de grens- en richtwaarden uit het besluit. Wel moet hierbij in de gaten worden gehouden dat door de verplaatsing van het vulpunt het plaatsgebonden risico voor andere kwetsbare objecten niet toeneemt. Voor in 2010 overeenkomstig het genoemde convenant gesaneerde LPG-tankstations, verdient het de voorkeur dat de verkoop van LPG met toepassing van art. 8.24 Wm wordt beperkt of verboden of de vergunning (gedeeltelijk) na drie jaar wordt ingetrokken ingevolge 8.25, eerste lid onder

c, Wm. In beide gevallen is er dan geen sprake van toekenning van een schadevergoeding. Voor de vestiging van de sporthal moet een vrijstelling van het bestemmingsplan worden aangevraagd op grond van artikel 19 van de WRO.

Stap VIII – IX: Het groepsrisico bepalen met behulp van de *Handreiking verantwoording groepsrisico*.

Situatie B1
Kwetsbaar object,
Binnen de 10^6 contour maar buiten de 10^5 contour
Bestaande situatie milieuvergunning
Bestaande RO-situatie

Bepaling situatiebeschrijving

• Situatie woonwijk: B1

Vaststelling van de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting:

- De woningen zijn in deze situatie kwetsbare objecten;
- De woningen zijn gesitueerd binnen de 10^6 PR-contour (80 meter), maar buiten de 10^5 PR-contour (35 m) op 40 meter van het vulpunt van het LPG-tankstation.

Bepaling van de planologische situatie en de aard van de milieuvergunning:

- Er is sprake van een bestaande situatie voor wat de milieuvergunning voor het LPG-tankstation betreft. De vergunning is voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit verleend en er wordt geen verandering- of revisievergunning aangevraagd;
- Er is sprake van een bestaande ruimtelijke situatie. Zowel (de uitbreiding van) het LPG-tankstation als de woningen zijn op grond van het bestemmingsplan toegestaan en gerealiseerd.

Situatie E3
Beperkt kwetsbaar object,
Binnen de 10^6 contour maar buiten de 10^5 contour
Bestaande situatie milieuvergunning
Nieuwe RO-situatie

• Situatie sporthal: E3

Vaststelling van de aard van het object en de plaats ervan ten opzichte van de risicovolle inrichting:

- De sporthal is in deze situatie beperkt kwetsbaar object;
- De sporthal is gesitueerd binnen de 10^6 PR--contour (80 meter), maar buiten de 10^5 PR-contour (35 m) op 50 meter van het vulpunt van het LPG-tankstation.

Bepaling van de planologische situatie en de aard van de milieuvergunning:

- Er is sprake van een bestaande situatie voor wat de milieuvergunning voor het LPG-tankstation betreft. De vergunning is voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit verleend en er wordt geen wijziging of revisievergunning aangevraagd;
- Er is sprake van een nieuwe ruimtelijke situatie. Voor de vestiging van de sporthal dient een procedure op grond van artikel 19 van de WRO te worden gevolgd.

Toetsing aan PR norm en oplossing:

Situatie B1: verplaatsing vulpunt ten opzichte van de woningen

De verplaatsing van het vulpunt ten opzichte van de woningen hoeft niet getoetst te worden aan de grenswaarden uit het besluit omdat er geen veranderings- en/of revisevergunningsprocedure op grond van de Wm wordt gevolgd.

Voor de woningen geldt echter wel op grond van artikel 18 van het besluit dat deze uiterlijk op 1 januari 2010 buiten de 10^{-6} PR-contour van het LPG-tankstation moeten liggen.

Op dit moment hoeft niet aan het besluit te worden getoetst. Uiterlijk 1 januari 2010 moet(en):

- het LPG-tankstation worden gesaneerd; of
- de doorzet van het LPG-tankstation worden verminderd naar minder dan 1000m³ per jaar (eventueel door het inperken van de openingstijden); of
- de woningen worden gesaneerd.

Indien de situatie vervolgens in overeenstemming met de grenswaarde van 10^{-6} is gebracht, kan deze in het bestemmingsplan en/of de milieuvergunning worden verankerd.

Situatie E2: vestiging van een sporthal nabij het vulpunt van het LPG-tankstation

De vestiging van de sporthal moet worden getoetst aan artikel 8 van het besluit. De vestiging van de sporthal moet worden getoetst aan de richtwaarde van 10^{-6} . Dit betekent dat binnen de 10^{-6} contour in beginsel de sporthal niet mag worden toegelaten.

Met de vestiging van de sporthal kan alleen worden ingestemd indien met gewichtige redenen gemotiveerd kan worden waarom van de richtwaarde wordt afgeweken. In de andere gevallen dient de planologische ontwikkeling te worden geweigerd. Daarnaast dienen bij een volgende wijziging of revisie van de milieuvergunning van de inrichting de richtwaarden in acht te worden genomen.

Aandachtspunten

- De verplaatsing van het vulpunt kan worden gemeld met een 8.19-Wm melding. Wij willen u er op wijzen dat de 8.19-Wm melding echter geen deel uitmaakt van de vergunning en deze melding de vergunning zodoende niet wijzigt. Handhavingsacties of ontwikkelingen in de toekomst worden getoetst aan de vergunning. In deze situatie wordt getoetst aan de oorspronkelijke plaats van het vulpunt met de bijbehorende (10^{-5} en 10^{-6}) contouren. Dit is een ongewilde situatie en geeft de tankstationhouder geen rechtszekerheid. Het is daarom verstandiger om de verplaatsing van het vulpunt via een veranderingsvergunning op grond van de Wm te formaliseren. Een veranderingsvergunning die positieve gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico hoeft net als de 8.19-Wm melding niet getoetst te worden aan de grens- en richtwaarden uit het besluit.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen voorziet hierin door te stellen dat het PR en GR op basis van actuele gegevens moet worden berekend. Bij de actuele gegevens moet worden uitgegaan van de geldende milieuvergunningen en gedane meldingen op grond van artikel 8.19 Wm.

- Deze situatie-omschrijving beschrijft de situatie, probleemstelling en oplossing voor het plaatsgebonden risico. De oriëntatiewaarden die gelden voor het groepsrisico en de afwegingen die hiervoor moeten worden gemaakt zijn hier niet meegenomen. Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10^{-6} PR-contour. Indien aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan!

Korte omschrijving van de artikelen uit het besluit

Artikel 1	Begrippenlijst
Artikel 2	Risicovolle bedrijven waarop het besluit van toepassing is.
Artikel 3	Risicovolle bedrijven waarop het besluit niet van toepassing is.
Artikel 4	<ul style="list-style-type: none"> • Procedures op grond van de Wm waarbij moet worden getoetst aan de aan de grens- en richtwaarden uit het besluit. • Opsomming van Categoriele inrichtingen(waarvoor bij het PR en GR uitgegaan kan worden van vaste afstanden). • Inrichtingen waarbij van vaste afstanden mag worden afgeweken. (zijn aangewezen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen). • Relatie Brzo en de Tracéwet in relatie tot procedures op grond van de Wm.
Artikel 5	<ul style="list-style-type: none"> • Procedures op grond van de WRO en de Woningwet waarbij moet worden getoetst aan de aan de grens- en richtwaarden uit het besluit. • Koppeling besluiten op grond van de WRO en afstanden volgend uit 8.40 AmvB's. • Relatie Brzo en de Tracéwet in relatie tot procedures op grond van de WRO.
Artikel 6	Grens- en richtwaardenwaaraan je moet voldoen bij een oprichtingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer.
Artikel 7	Grens- en richtwaarden waaraan je moet voldoen bij een veranderings- en revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer.
Artikel 8	Grens- en richtwaardenwaaraan je moet voldoen bij procedures op grond van de WRO en de Woningwet.
Artikel 9	Stand Still beginsel buiten werking stellen.
Artikel 10	<ul style="list-style-type: none"> • Referentiepunten van en tot waar de grens- en richtwaarden gelden. (zijn aangewezen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen). • Voorwaarden voor toelaten (beperkt) kwetsbare objecten binnen veiligheidscontour.
Artikel 11	De afstanden tot (geprojecteerde) (beperkt) kwetsbare objecten worden (zoveel mogelijk) in achtgenomen op de (in de regeling aangegeven) referentiepunten.
Artikel 12	Verantwoording groepsrisico bij milieuvergunningaanvragen
Artikel 13	Verantwoording groepsrisico bij RO procedures.
Artikel 14	Het vaststellen van een veiligheidscontour rondom een specifiek gebied.
Artikel 15	<ul style="list-style-type: none"> • Opsomming van QRA-inrichtingen (niet-categoriele inrichtingen) (waarvoor het PR en GR berekend dienen te worden). • Actualiteit van de gegevens in relatie tot Wm procedures.
Artikel 16	Artikel 15 in relatie tot procedures op grond van de WRO en de Woningwet.
Artikel 17+ 18	Saneringstermijnen voor kwetsbare objecten.
Artikel 19	Verplichting tot opstellen saneringsprogramma.
Artikel 20	Gevolgen gewijzigde inzichten met betrekking tot het plaatsgebonden risico.
Artikel 21	Evaluatie van het besluit door de Minister van VROM.
Artikel 22	Afwijkingen van de saneringstermijnen en/of de grenswaarden voor speciaal door de Minister van VROM aangewezen gebieden.
Artikel 23	Regeling externe veiligheid inrichtingen.
Artikel 24	Overgangsbepaling voor tussentijdse wijzigingen bij het risicovolle bedrijf (voor 2010).
Artikel 25	Overgangsbepaling voor reeds in procedure zijnde bestemmingsplannen.
Artikel 26	In werking treden besluit.
Artikel 27	Naamgeving besluit.

C. Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen

1. Inleiding

De *Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen* is gebaseerd op het Besluit externe veiligheid inrichtingen. De inhoud en opbouw van deel C (*circulaire*) volgt daarom grotendeels de inhoud en opbouw van deel B (Besluit externe veiligheid).

inhoud en de werking van de circulaire, kunt u de hoofdstukken C2 en C3 eventueel overslaan en beginnen met hoofdstuk C4. Het praktijkvoorbeeld uit hoofdstuk C5 verduidelijkt tot slot de werking van de circulaire.

Hoofdstuk C2 'Reikwijdte van de *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen* gaat in op de strekking van de circulaire. Dit hoofdstuk behandelt de volgende aspecten: reikwijdte circulaire, gestelde grens- en richtwaarden, termijnen, verantwoordelijkheid voor de naleving van de normen, relatie met andere wetgeving, samenwerking milieu – ruimtelijke ordening. Het is de bedoeling dat u inzicht krijgt in de circulaire en weet hoe u de circulaire moet toepassen.

Hoofdstuk C3 'Stappenplan' behandelt stap voor stap op welke wijze u voor een specifieke transportroute dan wel een specifiek gebied bepaalt of de werkelijke situatie in strijd is met de gestelde normen uit de circulaire. In de bovengenoemde stappen, komt u bepaalde begrippen en werkwijzen tegen, die in aparte kaders nader worden uitgelegd.

Een situatie uit de praktijk, bekeken vanuit één transportroute en één object, (eventueel volgend uit de stappen van hoofdstuk C3) kunt u vergelijken met één van de standaard situatiebeschrijvingen in hoofdstuk C4 'Standardsituaties'. Iedere situatie die u in de praktijk kan tegenkomen, komt overeen met één van de standardsituaties. Voor iedere standardsituatie is de situatie beschreven evenals de probleemstelling en een bijbehorende oplossing. Als u al meer kennis heeft over de

2. Reikwijdte *Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen*

2.1 *Wie is verantwoordelijk voor de naleving van de circulaire?*

Als uitvloeisel van het beginsel 'de veroorzaker betaalt', moet degene die risico's veroorzaakt of vergroot maatregelen treffen. Dit geldt zowel in nieuwe als bestaande situaties. Als de toename van risico's wordt veroorzaakt door ontwikkelingen verband houdend met het vervoer, dan rust de plicht tot vermindering van de risico's aan de vervoerskant. Is de toename veroorzaakt door ontwikkelingen van planologische aard, dan moet het bestuursorgaan dat de meeste verantwoordelijkheid voor de bouwontwikkelingen draagt, een oplossing vinden voor het verminderen van het risico.

2.2 *Op welke objecten is de circulaire van toepassing?*

De circulaire en het besluit zijn normatief. De normen gaan alleen over de bescherming van personen die in de omgeving van infrastructuur dan wel inrichtingen verblijven. Zij heeft geen betrekking op de bescherming van verkeersdeelnemers (zoals bestuurders of reizigers) of werknemers. Deze maken deel uit van het risicoveroorzakende systeem. Hierop is gewoonlijk de term 'interne veiligheid' (bijvoorbeeld passagiers) en 'arbeidsveiligheid' (bijvoorbeeld bestuurders) van toepassing. De begrippen 'kwetsbaar object' en 'beperkt kwetsbaar object' spelen een rol bij de toetsing van het plaatsgebonden risico aan de normen. De vraag is wat onder deze begrippen moet worden verstaan en wat niet als een kwetsbaar object wordt beschouwd. Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten wordt gemaakt om pragmatische redenen. Het is onmogelijk en gaat voorbij aan andere belangen zoals

vervoer en ruimtelijke ordening, om helemaal geen bestemmingen toe te laten in de risicozone. Door het genoemde onderscheid wordt de kwetsbaarheid in de directe omgeving van risico opleverende activiteiten echter waar mogelijk beperkt. Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is gebaseerd op de gedachte dat sommige maatschappelijke groepen meer bescherming nodig hebben dan andere. In de eerste plaats gaat het daarbij om woningen omdat veel personen worden geacht daar langdurig te verblijven. Ten tweede verdienen bepaalde groepen uit hoofde van hun ontwikkeling of fysieke/mentale gesteldheid bijzondere bescherming zoals kinderen, ouderen en zieken. Ook de mate van en de kans op langdurige aanwezigheid van bepaalde groepen personen in een object, de functionele binding van objecten ten opzichte van de risico opleverende activiteit en de aanwezigheid van adequate vluchtmogelijkheden zijn bepalend voor het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Tot nu toe circuleerden in beleidsnota's over externe veiligheid verschillende lijsten met (beperkt) kwetsbare objecten. Bijgaande lijst sluit zoveel mogelijk aan bij de lijst die is opgenomen in het BEVI.

I KWETSBAAR OBJECT

- a. woningen, niet zijnde woningen als bedoeld in categorie II onder a 1;
- b. gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, zoals:
1. ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;
 2. scholen;
 3. gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
- c. gebouwen waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, zoals:
1. kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m² per object;
 2. complexen, waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt, en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² per object, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- d. kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen.

Toelichting I:

Om te bepalen of een object als kwetsbaar, beperkt kwetsbaar of niet kwetsbaar beschouwd moet worden, gaat u uit van de hoofdfunctie van het object. In veel gevallen zullen in een gebouwencomplex of op een terrein meerdere activiteiten worden uitgeoefend. Als het om diverse als zelfstandig te beoordelen activiteiten gaat, moet voor de bepaling van de kwetsbaarheid worden uitgegaan van de meest kwetsbare functie in dat gebouw of op dat terrein. Als een (beperkt) kwetsbaar object slechts gedeeltelijk in het gebied ligt waarin het plaatsgebonden risico groter is dan 10⁻⁶ of 10⁻⁵ dan wordt dit object geacht in zijn geheel in dit gebied te liggen. Onder een woning wordt verstaan een verblijfsruimte van een gebouw of een deel van een gebouw dat voor permanente bewoning is bestemd. Dus ook met woningen vergelijkbare objecten zoals asielzoekerscentra, woonboten, penitentiaire inrichtingen, gevangnissen en andere verblijfsinstellingen vallen hieronder. Een vakantiewoning die vrijwel het hele jaar in gebruik is, wordt tevens aan een woning gelijk gesteld. Overigens dient het wel steeds om ruimten te gaan die ook daadwerkelijk voor bewoning bedoeld zijn. Het illegaal gebruik van bijvoorbeeld bedrijfspanden voor woningdoeleinden valt niet hieronder. Bij de interpretatie van het begrip onderwijsinstelling moet u denken aan instellingen voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Niet alle objecten met een (gedeeltelijke) onderwijsfunctie vallen echter onder het begrip onderwijsinstelling. Denkt u bijvoorbeeld aan centra voor educatie en cursussen of voor instellingen voor alleen beroeps- of volwassenenonderwijs. Gebouwen zoals kantoorpanden, waarin zich gewoonlijk gedurende een groot deel van de dag veel personen bevinden, worden als kwetsbaar bestempeld. Daarbij wordt in beginsel uitgegaan van het bruto vloeroppervlak. Showrooms vallen hier niet onder.

II BEPERKT KWETSBAAR OBJECT

- a. 1. verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare;
2. dienst- en bedrijfswoningen van derden en
3. lintbebouwing, voor zover deze loodrecht of nagenoeg loodrecht is gelegen op de contouren van het plaatsgebonden risico van een route of tracé;
- b. kantoorgebouwen, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- c. hotels en restaurants, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- d. winkels, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- e. sporthallen, zwembaden en speeltuinen;
- f. sport- en kampeertreinen en terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voor zover zij niet in categorie I onder d vallen;
- g. bedrijfsgebouwen, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- h. objecten die met de onder a tot en met e en g genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag dat personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voor zover die objecten geen kwetsbare objecten zijn;
- i. objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voorzover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval;
- j. objecten, zoals wegrestaurants over of naast een weg of passagiersstations, die een functionele binding hebben met de risico opleverende activiteit.

Toelichting II:

Infrastructurele objecten met een voor de samenleving vitale waarde worden als beperkt kwetsbaar beschouwd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij telefooncentrales, vluchtleidingscentra of centra voor essentiële datacommunicatie. Deze objecten verdienen uit hoofde van deze circulaire alleen bescherming als zij in zekere mate kwetsbaar zijn vanwege de bij een mogelijk ongeval vrijkomende gevaarlijke stoffen. Zo kunnen deze objecten vooral gevaar lopen bij een explosie en niet per se bij het vrijkomen van giftige stoffen. De beoordeling daarvan moet per geval plaatsvinden. Deze circulaire geeft ook een oplossing voor objecten die niet direct beschreven staan in de categorieën I of II. Zo kunt u voorkomen dat bepaalde objecten ten onrechte niet als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar worden aangeduid, zoals bijvoorbeeld jeugdherbergen, conferentieoord en buurthuizen. De mate van kwetsbaarheid van deze objecten moet worden bepaald aan de hand van de gemiddelde verblijfstijd en de aanwezige personen in het object. Als dit overeenkomt met een van de objecten in categorie I of II, dan moet het betreffende object worden ingedeeld in dezelfde categorie als het object waarmee dit overeenkomt. Zo moet een object waarin zich bijvoorbeeld hoofdzakelijk kwetsbare groepen als minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten bevinden, worden aangeduid als een kwetsbaar object. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van een ijsbaan of een bioscoop door minderjarigen. Als (beperkt) kwetsbaar moeten niet alleen de reeds aanwezige objecten worden beschouwd, maar ook de zogenaamde geprojecteerde objecten. Dit zijn objecten die nog niet aanwezig zijn, maar waarvan de realisatie op grond van het bestemmingsplan wel aannemelijk is.

III OBJECTEN NOCH KWETSBAAR, NOCH BEPERKT KWETSBAAR:

Inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer waarin gevaarlijke stoffen in voor de externe veiligheid niet te verwaarlozen hoeveelheden aanwezig zijn of kunnen zijn. Het gaat daarbij in ieder geval om:

- a. een inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is;
- b. een inrichting die bestemd is voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen, al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten;
- c. een door de minister van VROM bij regeling aangewezen spoorweg-emplacement dat wordt gebruikt voor het rangeren van wagons met gevaarlijke stoffen;
- d. andere door de minister van VROM bij regeling aangewezen categorieën van inrichtingen dan inrichtingen als bedoeld onder a tot en met c, waarvan het plaatsgebonden risico hoger is of kan zijn dan 10^{-6} per jaar, niet zijnde inrichtingen waarvoor regels gelden krachtens artikel 8.40 van de Wet milieubeheer;
- e. een LPG-tankstation als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer;
- f. een inrichting waar gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen of bestrijdingsmiddelen in emballage worden opgeslagen in een hoeveelheid van meer dan 10.000 kg per opslaggebouw, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d;
- g. een inrichting waarin een koel- of vriesinstallatie aanwezig is met een inhoud van meer dan 400 kg ammoniak, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d;
- h. vervoersassen.

Objecten die tot de hierboven genoemde inrichtingen behoren of een functionele binding daarmee hebben, zoals een bedrijfskantoor, een kantine of een aan het bedrijf verbonden school, vallen niet in deze categorie.

Toelichting III:

Deze circulaire gaat ook in op bedrijventerreinen. Om de bereikbaarheid en bedrijvigheid in dit land niet te veel te verstoren zijn bedrijventerreinen met een bepaalde bestemming uitgezonderd van de werking van deze circulaire. Hierbij gaat het om gronden waaraan een bestemming is gegeven die de mogelijkheid van vestiging van inrichtingen als bedoeld in categorie III, onder f, insluit. Hierbij gaat het om inrichtingen waarin activiteiten met of opslag van gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Dit zijn bedrijven die zelf een bepaald risico met zich meebrengen. Het voorgaande geldt ook voor gronden die in een gemeentelijk structuurplan, een gemeentelijke verordening of een daarop gebaseerd Besluit voor de vestiging van dergelijke bedrijven zijn aangewezen. De circulaire biedt deze mogelijkheid omdat in de praktijk vaak geen (actueel) bestemmingsplan aanwezig is voor deze gronden. Voorwaarde om objecten op bedrijventerreinen niet als (beperkt) kwetsbaar te beschouwen, is dat in het Besluit op grond waarvan bovengenoemde bedrijven zijn toegelaten de mogelijkheid van vestiging van bepaalde ondernemingen wordt uitgesloten. Hierbij gaat het om ondernemingen op het gebied van horeca, post, telecommunicatie en zakelijke dienstverlening, maar ook financiële instellingen en instellingen op het gebied van onderwijs, zorg, cultuur, sport en recreatie. Een uitzondering hierop zijn ondernemingen en instellingen die een functionele binding hebben met een op diezelfde gronden gevestigde inrichting. In dat geval moeten deze ondernemingen en instellingen als onderdeel van die inrichting worden beschouwd. Een voorbeeld hiervan is een bedrijfsrestaurant dat alleen de op het terrein aanwezige bedrijven bedient of een school die aan een bedrijf verbonden is. Overigens geldt de eis van een functionele binding niet voor objecten die bestemd zijn voor bijvoorbeeld kinderopvang voor (onder andere) de werknemers van de betrokken bedrijven. Dergelijke objecten dienen als kwetsbaar object worden beschouwd. Dit betekent dat degenen die werkzaam zijn in de niet als kwetsbaar bestempelde bedrijven geen bescherming ontleen aan de normstelling voor het plaatsgebonden risico. Wel moet u rekening houden met hun aanwezigheid in verband met het groepsrisico en de voorbereiding op de ramp- en ongevalbestrijding. Dit geldt ook voor bedrijventerreinen waarvoor in het bestemmingsplan, een gemeentelijk structuurplan of krachtens een gemeentelijk verordening, een regeling is gegeven die de vestiging van dergelijke bedrijven insluit.

2.3 Op welke infrastructuur is de circulaire van toepassing?

In de circulaire wordt de risicobenadering uitgewerkt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het vervoer van gevaarlijke stoffen mag in principe over alle openbare vervoersmodaliteiten (weg, rail, water) plaatsvinden tenzij dit expliciet verboden is (bijvoorbeeld door met name genoemde tunnels). Als het gaat om binnenwateren is de circulaire van toepassing op die binnenwateren waarop ook de Binnenscheepwet of het Binnenvaart politiereglement van toepassing is.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen valt niet binnen het toepassingsbereik van de circulaire, maar het valt wel binnen het toepassingsbereik van het Besluit. Dit betekent dat de circulaire niet toeziet op bijvoorbeeld stuwadoorsinrichtingen, terminals of emplacementen. Evenmin is de circulaire niet van toepassing op het vervoer over de weg op andere dan openbare wegen.

2.3.1 Tunnels, overkappingen en overbouwingen

Tunnels

Er zijn in Nederland nogal wat verkeerstunnels. Voor de meeste tunnels geldt dat alleen die stoffen zijn toegelaten die niet op de lijst van de routeplichtige stoffen staan (de categorie 1 tunnel). Bij een tunnel is voor het vervoer van die stoffen een omleidingroute vereist. Een aantal tunnels is minder geschikt om vervoer van gevaarlijke stoffen toe te laten. Bij deze tunnels zijn daardoor extra beperkingen gesteld aan het vervoer en zijn veel brandbare en vrijwel alle giftige vloeistoffen verboden (zogenaamde categorie 2 tunnels).

Tunnels, zijnde geen oeververbinding, en evenzo overkappingen die gemaakt zijn voor afscherming van woonwijken en aquaducten, kennen geen beperkingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De Schipholtunnel is hier een voorbeeld van. Gesteld kan worden dat de risico's voor de verkeersdeelnemer door een tunnel of overkapping in termen de kans op een ramp altijd toenemen. Alle vrachtvervoer dat een brandbare lading heeft,

geeft in een tunnel kans op een potentiële ramp, zoals de ongevallen in de Alpentunnels van enkele jaren geleden. Voorts dient, als vervoer van stoffen vanwege een tunnel wordt omgeleid, rekening worden gehouden met het feit dat elders een extern veiligheidsprobleem kan ontstaan. Bij tunnels en overkappingen wordt, gelet op de mogelijke rampsituaties, veel aandacht besteed (en ook veel geld begroot) aan voorzieningen die nodig zijn om in het geval van een ongeval te vluchten en om hulp te verlenen. Zowel bij wegtunnels als bij spoorwegtunnels is een bouwvergunning vereist met daarin maatregelen en voorwaarden voor gebruik. De gemeente is hierbij de vergunningverlener en de brandweer heeft daarbij een belangrijke adviseursfunctie.

Overbouwingen

Een overbouwing is te beschouwen en onder dezelfde noemer te plaatsen als een kwetsbare bestemming / beperkt kwetsbare bestemming die langs een route staat. De overbouwing is daarbij gedefinieerd als niet beschermd.

Er is in de circulaire één specifiek object, het wegrestaurant, dat alhoewel deze langs een route een kwetsbare bestemming zou kunnen zijn, bij overbouwing altijd wordt beschouwd als minder kwetsbare bestemming. Soortgelijke aan de vervoersactiviteit gekoppelde bestemmingen zouden eveneens zo kunnen worden behandeld, bijvoorbeeld een stationslocatie waar een vrije baan onder doorloopt. Voor het overige worden deze mensen niet echt beschouwd als "derden" en vallen eerder onder de interne veiligheid.

Kortom, los van enkele uitzonderingen zijn overbouwingen onderhevig aan dezelfde externe veiligheidsregels als bestemmingen langs een route. Bij overbouwingen is er geen specifiek intern veiligheidsprobleem.

Overkappingen

Een overkapping is in eerste instantie een kap gericht op bescherming over een route. Deze bescherming is in de eerste plaats effectief voor giftige gas- of dampwolken en in de tweede plaats

voor brandscenario's. De overkapping zal nooit bestand zijn tegen explosies. Boven een dergelijke overkapping bestaat de mogelijkheid om te kunnen bouwen. Bij overkappingen is er ook een intern veiligheidsprobleem. Een gewenste overbouw is mogelijk door eerst een overkapping te realiseren.

Het verschil tussen overbouwen en overkappen is dat bij overbouwen er feitelijk geen bescherming ontstaat voor de aanwezigen in dat gebouw. Bij overkappen is, voor sommige ongevalsscenario's, zoals een giftige wolk en brand wellicht wel het geval (waarvoor wel specifiek gerekend moet worden om het effect daarvan op de risico's aan te tonen). Bij overbouw ontstaat een zuiver extern veiligheidsprobleem. Een probleem waarvan op voorhand gezegd kan worden dat, als er al een risiconiveau op de weg bestaat boven de gehanteerde veiligheidsnorm, overbouw niet mogelijk is.

2.3.2 Buisleidingen

De risicobenadering voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is beschreven in de door de minister van VROM vastgestelde circulaire voor het transport van aardgas onder hoge druk en brandbare vloeistoffen. Hierbij gaat het om de *Circulaire Zonering langs hogedruk aardgas-transportleidingen* van 26 november 1984 en de *Circulaire Bekendmaking van beleid ten behoeve van de zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie* van 24 april 1991. Deze circulaire blijven van toepassing. Hetzelfde geldt voor de veiligheidsafstanden die zijn opgenomen in deel E van het Structuurschema Buisleidingen (SBUI).

In het Structuurschema Buisleidingen uit 1985 worden tracés aangewezen waarin buisleidingen liggen, zoals hoge druk transportleidingen voor aardgas en brandbare vloeistoffen. De ruimtelijke doorvertaling van deze tracés vindt plaats in streek- en bestemmingsplannen. In het SBUI zijn aan weerszijden van de buisleidingen ook veiligheidsafstanden opgenomen. Deze zijn onderver-

deeld in bebouwings- en toetsingsafstand. Binnen de toetsingsafstand vindt de afweging plaats over de ligging van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zoals woningen en kantoren. In nieuwe situaties mogen geen nieuwe woningen binnen de bebouwingsafstand worden gesitueerd. Het SBUI heeft de status van een planologische kernbeslissing (Pkb) en wordt iedere vijf jaar verlengd.

Bij het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is de systematiek voor de toepassing van de risicobenadering wezenlijk anders dan die voor de andere vormen van vervoer. De systematiek bij buisleidingen is in belangrijke mate vergelijkbaar met die voor categoriale inrichtingen. Door vaste veiligheidsafstanden te koppelen aan het soort leiding en type maatregelen, is direct af te leiden welke scheiding tussen risicobron en kwetsbare objecten gewenst is.

In maart 2005 heeft de ministerraad besloten dat een interdepartementale taskforce het beleid voor buisleidingen (transportleidingen voor gas, olie en chemicaliën) op orde moet brengen en vernieuwen. VROM wordt eerstverantwoordelijke voor buisleidingen. De taskforce maakt onderdeel uit van de directie Externe Veiligheid van VROM. De werkgroep onder voorzitterschap van VROM gaat het beleid voor buisleidingen op orde brengen en vernieuwen. Het gaat daarbij onder meer om het beheer en toezicht op buisleidingen, veiligheid, registratie van essentiële gegevens, risicozonering en de doorwerking in ruimtelijke plannen.

2.4 Aan welke eisen moet worden voldaan?

De circulaire is 4 augustus 2004 in zijn geheel in werking getreden. De bepalingen uit de circulaire vervallen zodra de risiconormen een wettelijke verankering krijgen. Het streven is om deze wettelijke verankering binnen vier jaar te realiseren. Als dat niet lukt, dan zal de werkingsduur van deze circulaire worden verlengd.

Met de inwerkingtreding van de circulaire kan aan

het licht komen dat in het verleden een andere interpretatie van de risicobenadering is aangehouden, dan op grond van de circulaire wordt aanbevolen. Het is zelfs mogelijk dat de risicobenadering helemaal niet is toegepast. In dergelijke situaties dient alles wat redelijkerwijs mogelijk is, gedaan te worden om de ontstane situatie alsnog met de circulaire in overeenstemming te brengen. In ieder geval moet in overleg met alle betrokken bestuursorganen worden nagegaan op welke andere wijze de veiligheidssituatie geoptimaliseerd kan worden. Daarbij moet ook aandacht worden besteed aan de bestrijding van een onverhoopt incident en de mate waarin personen tijdig een veilig heenkomen kunnen zoeken.

2.4.1 Plaatsgebonden risico

Grenswaarden en richtwaarden

Zoals in de inleiding is aangegeven, sluit deze circulaire voor onder andere de aard van de normstelling aan bij de systematiek van het BEVI. In het besluit wordt voor de kwaliteitseisen voor het plaatsgebonden risico onderscheid gemaakt tussen grenswaarden en richtwaarden. De Wet milieubeheer definieert deze begrippen als volgt:

- Een grenswaarde geeft de kwaliteit aan die op het in de maatregel aangegeven tijdstip ten minste moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, ten minste moet worden in stand gehouden.
- Een richtwaarde geeft de kwaliteit aan die op het in de maatregel aangegeven tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk moet worden in stand gehouden.

Dit betekent dat grenswaarden bij de uitoefening van een aangewezen wettelijke bevoegdheid in acht moeten worden genomen, terwijl met richtwaarden zoveel mogelijk rekening moet worden gehouden. In deze circulaire wordt het onderscheid tussen grenswaarden en richtwaarden aangehouden met betrekking tot kwetsbare objecten enerzijds en beperkt kwetsbare objecten anderzijds.

Dit onderscheid tussen grens- en richtwaarden heeft betrekking op de geadviseerde 'hardheid' van de besluitvorming.

In de onderstaande tabel wordt weergegeven welke normen voor het plaatsgebonden risico op de verschillende situaties van toepassing zijn bij een besluit zoals omschreven in paragraaf 1.8.

<i>Bestaande situatie</i>		<i>Grenswaarde PR 10⁻⁵</i>
		<i>Streven naar PR 10⁻⁶</i>
<i>Nieuwe situatie</i>	<i>Kwetsbaar</i>	<i>Grenswaarde PR 10⁻⁶</i>
	<i>Beperkt</i>	
	<i>kwetsbaar</i>	<i>Richtwaarde PR 10⁻⁶</i>

Bestaande en nieuwe situaties

Er is niet alleen onderscheid tussen grenswaarden en richtwaarden, maar ook in de hoogte van de normen voor het plaatsgebonden risico tussen bestaande en nieuwe situaties. Op dit punt volgt de circulaire de nota RNVGS in plaats van het BEVI. Ook dit onderscheid heeft betrekking op de geadviseerde 'hardheid' van de besluitvorming.

Onder bestaande situaties wordt verstaan:

- voor de transportroute:
 - bestaande transportstroom.
- voor een ruimtelijk besluit:
 - vigerend bestemmingsplan dat de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten toelaat, ongeacht of die objecten reeds zijn gerealiseerd. Het bevoegd gezag kan conserverende bestemmingsplannen (een bestemmingsplan dat de bestaande situatie vastlegt) in het kader van mogelijke sanering als bestaande situatie beschouwen
 - als er geen vigerend bestemmingsplan is: fysiek aanwezige situatie
 - vervangende nieuwbouw.

Onder nieuwe situaties wordt verstaan:

- voor de transportroute:
 - een nieuwe route
 - een significante wijziging van de transportstroom op een bestaande route.
- voor een ruimtelijke besluit:
 - bij vigerend bestemmingsplan: ontwikkelingen waarin het plan niet voorziet
 - als er geen vigerend bestemmingsplan is: ieder nieuwbouwiniatief dat geen vervangende nieuwbouw is.

In bestaande situaties mag het plaatsgebonden risico nooit groter zijn dan 10^5 in het gebied rondom de infrastructuur, de buisleiding en de krachtens wettelijk voorschrift of zakelijk recht direct daaraan verbonden zone als daarin kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn. Als het plaatsgebonden risico in het gebied waarin een (geprojecteerd) kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object is gelegen, hoger is dan 10^6 , dan moet naar een vermindering van het risico te worden gestreefd. Dit kan tot uitdrukking worden gebracht in bijvoorbeeld strategische besluitvorming van vervoerseconomische of planologische aard.

Afwijken van grenswaarden

In navolging van de nota RNVGS kunnen er bijzondere omstandigheden zijn waarbij het bevoegd gezag op basis van een integrale belangenafweging van grenswaarden kan afwijken. Dit besluit moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan de betrokken ministers, zij zullen dit in overleg met betrokken partijen beoordelen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als:

- een voor een stad of regio zeer belangrijke ruimtelijke ontwikkeling;
- een situatie waarin er niet meer zou kunnen worden vervoerd;
- een situatie waarbij door toepassing van de normen de externe veiligheidsproblematiek elders (sterk) toeneemt.

Afwijken van richtwaarden

Afwijking van een richtwaarde is bij alle beperkt kwetsbare objecten mogelijk als er zwaarwegende

belangen op het gebied van vervoer, ruimtelijke ordening en economie (verder te noemen: gewichtige redenen) zijn. Afwijking is ook toegestaan bij het opvullen van kleine open gaten in bestaand stedelijk gebied of vervangende nieuwbouw in het kader van de herstructurering van stedelijk gebied. Afwijking is primair een verantwoordelijkheid van het aangewezen bevoegde gezag. Daarbij moet voorafgaand overleg met alle betrokken bestuursorganen plaats vinden. In de motivering bij het betrokken besluit moet worden aangegeven waarom wordt afgeweken van de norm.

Tijdelijk afwijken van de normen: anticipatieregel

Als op termijn door bepaalde ontwikkelingen de veiligheidssituatie zal verbeteren, is het mogelijk om af te wijken van de normen voor het plaatsgebonden risico. Het gaat dan om ontwikkelingen zoals verplaatsing of aanleg van infrastructuur of uit andere hoofde ingezette sanering van bebouwing. Het anticiperen op de verbetering van de veiligheidssituatie mag alleen plaatsvinden voor ontwikkelingen waarvan is vastgelegd en waarbij absoluut zeker is dat zij binnen vijf jaar worden gerealiseerd.

Overschrijding van een norm ten tijde van inwerkingtreding van deze circulaire

Als bij de inwerkingtreding van deze circulaire het vastgestelde plaatsgebonden risico groter is dan 10^6 , dient het stand-stillbeginsel worden toegepast. Dit betekent dat het plaatsgebonden risico in ieder geval niet verder mag toenemen en moet er naar een vermindering van het risico worden gestreefd.

Welke maatregelen kunnen worden getroffen

Risicoreducerende maatregelen zijn onder te verdelen in brongerichte- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij vervoersbesluiten moeten in beginsel maatregelen aan de bron worden getroffen. Daarbij kan het ook gaan om maatregelen die door aanpassingen in de omgeving de consequenties van een mogelijk ongeval beperken. (maatregelen in de sfeer van de overdracht).

Brongerichte maatregelen

Brongerichte maatregelen zijn maatregelen voor het vervoer los van de (inter)nationale specifieke regels die gelden voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij kan worden gedacht aan:

- een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de WVGs;
- verkeersmaatregelen zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur;
- maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing.

Beperkingen aan het treffen van brongerichte maatregelen

De regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen heeft een overwegend internationale grondslag. Dit kan de mogelijkheden tot het treffen van aanvullende maatregelen op nationaal niveau beperken. Dit geldt in het bijzonder voor de mogelijkheden tot het stellen van beperkingen of aanvullende eisen aan het vervoer van gevaarlijke stoffen. Ook bij het routeren van het vervoer van gevaarlijke stoffen dient het internationale aspect in de gaten te worden gehouden. De Centrale Commissie voor de Rijnvaart in Straatsburg neemt verkeersmaatregelen en maatregelen in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen voor het scheepvaartverkeer op de Rijn, de Lek en de Waal. Dit volgt uit de Akte van Mannheim die rechtstreeks doorwerkt in de Nederlandse rechtsorde. Ook op nationaal niveau kunnen beperkingen van juridische aard aan de orde zijn, bijvoorbeeld op grond van de Wegenverkeerswet. Aan een verkeersmaatregel zal in bepaalde gevallen naast een externe veiligheidsbelang, ook een verkeersveiligheidsbelang ten grondslag moeten liggen.

Maatregelen in de sfeer van de overdracht

Soms zijn ook maatregelen in de sfeer van de overdracht mogelijk zoals bepaalde overkapping- of tunnelconstructies of een verdiepte ligging. Deze

constructies moeten zo zijn uitgerust dat ze de omgeving bescherming bieden tegen bepaalde schadelijke effecten bij een ongeval. Bij dit type maatregelen moeten echter wel de gevolgen voor de veiligheid van verkeersdeelnemers (interne veiligheid) in acht genomen worden. Dit sluit aan bij het advies van Raad van Verkeer en Waterstaat en de VROM-Raad 'Verantwoorde risico's, veilige ruimte'.

2.4.2 Groepsrisico

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij het vervoer van gevaarlijke stoffen is per transportsegment (alle vervoer over dat segment) gemeten per kilometer en per jaar:

- 10^{-4} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-6} voor een ongeval met ten minste 100 slachtoffers;
- 10^{-8} voor een ongeval met ten minste 1000 slachtoffers;
- enz. (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

Bij de toetsing wordt gekeken of de kans per kilometer route of tracé op een bepaald aantal slachtoffers groter is dan bovengenoemde oriëntatiewaarden. Deze oriëntatiewaarden gelden in alle situaties, dus voor zowel bestaande als nieuwe situaties.

Bij een toename van het groepsrisico, moeten beslissingsbevoegde overheden het groepsrisico betrekken bij de vaststelling van besluit zoals vermeld in tabel I. Aspecten van zelfredzaamheid en hulpverlening dienen in dit geval extra worden uitgewerkt, ook al is deze niet van invloed op de omvang van het groepsrisico. Er moet altijd worden nagegaan of door het treffen van maatregelen niet alsnog aan de oriëntatiewaarde kan worden voldaan of dat de toename van het groepsrisico niet kan worden verminderd. Als dit niet mogelijk is, dan moet in overleg met betrokken overheden gestreefd worden naar een zo laag mogelijk risico uit hoofde van het ALARA beginsel (As Low As Reasonably Achievable). Over elke overschrijding

van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of toename van het groepsrisico moet verantwoording worden afgelegd. Het betrokken bestuursorgaan moet, al dan niet in verband met de totstandkoming van een besluit, expliciet aangeven hoe de diverse factoren zijn beoordeeld en eventuele in aanmerking komende maatregelen, zijn afgewogen. Daarbij wordt steeds overlegd met andere betrokken overheden over de te volgen aanpak. Het is raadzaam ook het bestuur van de regionale brandweer hierbij te consulteren. In de motivering bij het betrokken besluit moeten de volgende gegevens worden opgenomen:

- het groepsrisico;
- indien van toepassing: het eerder vastgestelde groepsrisico;
- een aanduiding van het invloedsgebied;
- de aanwezige dichtheid van personen en de in de toekomst redelijkerwijs voorzienbare dichtheid per hectare in dit invloedsgebied;
- een aanduiding van de vervoersstromen in termen van de aard en de omvang van gevaarlijke stoffen die specifiek bijdragen aan de overschrijding van de oriëntatiewaarde, en ook een aanduiding in hoofdlijnen van de bijdrage van de verschillende transportstromen aan het groepsrisico;
- een aanduiding van de redelijkerwijs voorzienbare vervoersstromen in de toekomst (periode van tien jaar) met in begrip van een aanduiding van de invloed daarvan op het groepsrisico;
- de bijdrage in hoofdlijnen van de aanwezige en van de redelijkerwijs voorzienbare toekomstige (periode van tien jaar) (beperkt) kwetsbare objecten aan de hoogte van het groepsrisico;
- de mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico, zowel nu als in de toekomst (periode van tien jaar), met betrekking tot het vervoer en de ruimtelijke ontwikkelingen en de voor- en nadelen hiervan;
- de mogelijkheden van de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval als bedoeld in artikel 1 van de Wet rampen en zware ongevallen;

- de mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de route of het tracé om zich in veiligheid te brengen als zich een ramp of zwaar ongeval voordoet.

Vanwege hun verantwoordelijkheid hebben de ministeries van BZK, VROM en van VenW in samenwerking met de medeoverheden een 'Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico' opgesteld, waarin ook de elementen zelfredzaamheid en hulpverlening zijn opgenomen.

2.5 Als niet aan de grenswaarden kan worden voldaan?

Als risicoreducerende maatregelen niet mogelijk zijn, dan moet in principe negatief worden beslist. Het is echter mogelijk om gemotiveerd af te wijken van de norm voor het PR (zie C2.4.1). Een voorbeeld van een gemotiveerde afwijking van het groepsrisico is het 'Toetsingskader externe veiligheid spoorzone Dordrecht – Zwijndrecht', maar het zou ook een hulpmiddel kunnen zijn voor een gemotiveerde afwijking van het PR.

TOETSINGSKADER EXTERNE VEILIGHEID SPOORZONE DORDRECHT – ZWIJNDRECHT

Dordrecht en Zwijndrecht willen de "Spoorzone", die dwars door de binnensteden van beide gemeentes loopt, veiliger maken. Daarom hebben ze het initiatief genomen om een veiligheidsstudie te laten uitvoeren. De veiligheidsstudie moet een antwoord geven op de vraag welke maatregelen mogelijk zijn om de kans op - en de gevolgen van - een ongeval op het spoor zo klein mogelijk te maken.

DE VEILIGHEIDSSTUDIE – UITGEVOERD DOOR TNO- HEEFT EEN MODEL OPGELEVERD, HET DRECHTS VEILIGHEIDSMODEL.

Dit Drechts model is een toetsingskader waarmee het mogelijk is op een expliciete en transparante manier de externe veiligheid te toetsen met eenduidige criteria.

Dit Drechts model – een landelijk pilot project - sluit aan bij de criteria van de ministeries van VROM en VenW en bevat twee elementen:

- vijf criteria om de externe veiligheidsrisico's te kunnen toetsen: het plaatsgebonden risico, het groepsrisico, de zelfredzaamheid van de aanwezigen, de beheersbaarheid van het incident door de hulpdiensten en het resteffect.
- een stappenplan in zeven stappen om het toetsingskader in te bedden in het bestuurlijke proces.

Dit model kan ook door andere gemeenten in het land gebruikt worden en na een lichte aanpassing is het Drechts model ook bruikbaar voor andere transportassen.

EXTRA MAATREGELEN

Met toepassing van het Drechts model, is het in een aantal gevallen mogelijk om de ruimte rond het spoor intensiever te benutten. Door extra maatregelen te nemen op het gebied van de toegankelijkheid van de hulpverlening, aanpassingen in het ontwerp of verandering van de bestemming, wordt de veiligheid groter.

LANGERE TERMIJN

Over de spoorlijn die dwars door Dordrecht en Zwijndrecht loopt, vinden de meeste transporten van gevaarlijke stoffen per spoor plaats in heel Nederland. Voor de langere termijn is dan ook een meer structurele oplossing nodig, die de reikwijdte en de financiën van de gemeenten te boven gaat. Rijk en gemeente hebben nu afgesproken om gezamenlijk te zoeken naar geld en oplossingen voor de langere termijn.

2.6 Circulaire in relatie tot wet- en regelgeving

In tabel I is een niet limitatieve opsomming gegeven van een aantal besluiten waarbij de relatie tussen wetgeving van het vervoer van gevaarlijke stoffen en milieu en ruimtelijke ordening is weergegeven. Ook bij andere vormen van besluitvorming, zoals de verkeersregelgeving, kan (een deel van) de risicobenadering worden toegepast. Daarnaast kunnen met de toepassing van de risicobenadering verkregen gegevens ook worden gebruikt om burgers te informeren. Deze informatieplicht van gemeenten is opgenomen in het Besluit informatie inzake rampen en zware ongevallen op grond van de Wet rampen en zware ongevallen.

Onderstaand volgt een toelichting op de samenhang van de circulaire met de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO), Wet milieubeheer (Wm, deelaspect externe veiligheid) en de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (WVGS).

2.6.1 Circulaire en ruimtelijke ordening

Bij een procedure ter voorbereiding van een besluit op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) wordt aan de risiconormen uit de circulaire getoetst. De circulaire schrijft niet direct voor dat u afstanden (of PR contouren) in het bestemmingsplan moet vastgeleggen. Indirect zal dit, in het kader van de toetsbaarheid en uitvoerbaarheid van de circulaire, wel de voorkeur hebben.

Voor een beschrijving van de wijze waarop met de verantwoording van het groepsrisico bij ruimtelijke planvorming kan worden omgegaan, wordt verwezen naar de *Handreiking verantwoording groepsrisico*.

Het doel van verankering in bestemmingsplannen van de risiconormen uit de circulaire is het scheiden van milieubelastende (risicovolle) en milieugevoelige (risicogevoelige) bestemmingen. Het is mogelijk dat een bepaalde bestemming op het eerste gezicht geen risicogevoelige bestemming bevat, maar bij nader inzien dit toch het geval is.

Een bedrijfswoning of een bedrijfsgebouw bijvoorbeeld is een risicogevoelige object en valt volgens de ruimtelijke ordening onder de bestemming bedrijven. Het is daarom van belang dat de huidige en toekomstige bestemmingsplannen worden afgestemd op deze problematiek.

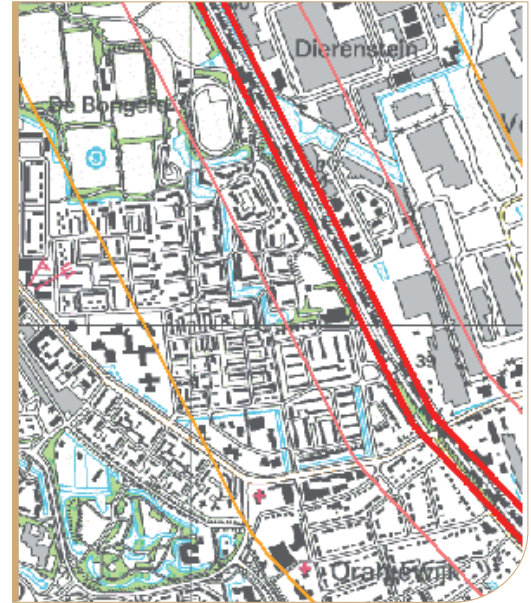
Risiconormen en contouren kunnen op verschillende manieren worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Dit kan bijvoorbeeld door weergave van risicocontouren op de plankaart, opname van risiconormen in het bestemmingsplan of door opname van risiconormen in uitwerkingsbepalingen.

Weergave van risicocontouren op de plankaart

Op de plankaart kunnen risicocontouren worden weergegeven. De voorschriften moeten vervolgens het doel van deze contouren weergeven. Voor de gebieden binnen deze contouren dient het plan tevens voorschriften te bevatten. Benadrukt wordt dat deze voorschriften wel bestemmingsoverschrijdend dienen te zijn. Dit betekent dat de voorschriften gelden, onafhankelijk van de bestemming die op de gronden binnen de contouren rust. Op deze wijze werken de contouren door bij de vestiging van zowel (beperkt) kwetsbare objecten als bij de aanleg of wijziging van transportroutes waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Een nadeel van het opnemen van risicocontouren in een bestemmingsplan is dat het plan flexibiliteit verliest: afwijking of wijziging van de risicocontour is alleen mogelijk na vrijstelling of bestemmingsplanherziening.

Het vastleggen van risicocontouren op de plankaart is zinvol als u de feitelijke situatie moet vastleggen en een wijziging van deze situatie in de nabije toekomst niet wordt verwacht of wanneer er voor de toekomst een claim op het gebied wordt gelegd.

WEERGAVE VAN RISICOCONTOUREN OP EEN PLANKAART

Opname van de normen in het bestemmingsplan

Op grond van jurisprudentie is directe doorwerking van risiconormen in het bestemmingsplan (opnemen van normen in de voorschriften) niet toegestaan. Het belangrijkste bezwaar is dat opname van risiconormen impliceert dat besluitvorming ten aanzien van die normen wordt uitgesteld tot op het moment van de verlening van de bouwvergunning. Dit is in strijd met het systeem van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. In een recente uitspraak lijkt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in een specifiek geval directe doorwerking wel toe te staan. In hoeverre de Afdeling deze lijn in de toekomst in algemene zin zal volgen, is niet geheel zeker. Als directe doorwerking mogelijk wordt, dient deze wel bestemmingsoverschrijdend te zijn, zodat de risiconormen onafhankelijk van de bestemming gelden. Directe doorwerking kan echter niet los worden gezien van indirecte doorwerking. Door het toekennen van bestemmingen aan gronden wordt vastgelegd welke activiteiten gewenst zijn en kunnen risiconormen ruimtelijk worden vertaald.

Indien de risiconormen de gemeentegrenzen overschrijden, dient de naburige gemeente in kennis gesteld te worden. Het is gewenst dat de naburige gemeente de normen ook in haar (van belang zijnde) bestemmingsplannen verankert.

Uitwerkingsbepalingen

Voor sommige gebieden binnen de gemeente is het nog niet geheel duidelijk wat de precieze inrichting zal zijn, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van een gebied waar (nog) geen bebouwing aanwezig is. In die gevallen kan de gemeenteraad een globaal bestemmingsplan vaststellen, waarin een globale visie op de inrichting van het plangebied wordt neergelegd door middel van bijvoorbeeld het aangeven van bestemmingsvlekken of het opnemen van een risiconormstelling. De gemeenteraad verbindt vervolgens aan het globale plan een uitwerkingsplicht voor Burgemeester en Wethouders. Door het opnemen van een uitwerkingsbepaling in dat plan wordt bewerkstelligd dat de beslissing omtrent de definitieve inrichting wordt uitgesteld. Om het gebrek aan rechtszekerheid te compenseren – het globale bestemmingsplan geeft immers niet exact aan wat wel en niet is toegestaan – is de totstandkoming van het uitwerkingsplan aan de procedurele waarborgen uit artikel 11 van de WRO onderworpen. De uitwerkingsbepaling bevat een programma van eisen waaraan het uitwerkingsplan van Burgemeester en Wethouders moet voldoen. In dit programma worden bouwhoogtes, woningdichtheden en bedrijfsoppervlakten neergelegd. Ook moet de uitwerkingsbepaling objectieve criteria aangeven waarbinnen uitwerking mogelijk wordt gemaakt. Burgemeester en Wethouders werken tenslotte het globale plan uit door een uitwerkingsplan vast te stellen. Dit uitwerkingsplan wordt vastgesteld binnen de kaders van het globale bestemmingsplan en daarmee binnen de uitwerkingsbepaling van dat plan. In het uitwerkingsplan zelf vindt de definitieve inrichting van het gebied plaats. Bij de totstandkoming van het uitwerkingsplan moeten de toepasselijke grenswaarden in acht worden genomen en moeten met de toepasselijke richtwaarden rekening worden gehouden.

Herziening Wet ruimtelijke ordening (WRO)

De WRO wordt herzien. De parlementaire behandeling is nog niet afgerond, daarom wordt in deze handleiding hier niet gedetailleerd op ingegaan.

Van belang is wel dat het wetsvoorstel voor de nieuwe WRO de mogelijkheid bevat om milieukwaliteitseisen op te nemen in algemene maatregelen van bestuur (amvb's). Dergelijke amvb's moeten in bestemmingsplannen worden verwerkt. Gebeurt dat om wat voor reden dan ook niet of niet correct, dan vormen deze amvb's een rechtstreeks toetsingskader voor aanvragen voor bouw-, aanleg- en sloopvergunningen.

Omdat de circulaire geen amvb is maar een beleidskader, geldt het bovenstaande niet voor de circulaire. Uiteraard moeten overheidsorganen in voorkomende gevallen wel rekening houden met de circulaire bij de vormgeving van het ruimtelijke beleid en bij de besluitvorming daarover. Mocht de inhoud van de circulaire later alsnog in een amvb worden opgenomen, dan komt deze alsnog onder het hiervoor beschreven juridische regime te vallen.

2.6.2 Circulaire en de Wet milieubeheer (externe veiligheid)

Het NMP4 stelt dat het externe veiligheidsbeleid zal worden versterkt zodra transportrisico's, waar deze zich in Nederland ook voordoen, een belangrijke rol spelen bij de vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer: Dit houdt in dat vanwege transportrisico's vergunningen kunnen worden geweigerd of alleen onder voorwaarden kunnen worden verstrekt. Deze voorwaarden kunnen betrekking hebben op de vervoerswijze en op de hoeveelheid te vervoeren gevaarlijke stoffen.

2.6.3 Circulaire en de Wet vervoer gevaarlijke stoffen

Anders dan bij de andere modaliteiten, wordt bij het wegvervoer routing toegepast. Dit houdt in dat bij routing met verkeersborden een select deel van het transport van gevaarlijke stoffen wordt omgeleid. Routing bij wegvervoer wordt toegepast, omdat een dicht wegennet de mogelijkheid biedt een zodanige alternatieve route te kiezen, dat het risico geminimaliseerd wordt. De voor routing aangewezen stoffen zijn explosieven, brandbare en giftige gassen en de meest gevaarlijke giftige vloeistoffen. Het gaat dan vooral

om het bulktransport in tankwagens, en het stukgoedvervoer van explosieven. Doel van routing is het bestemmingsverkeer binnen de gemeente dusdanig af te wikkelen dat de kwetsbare omgeving zoveel als mogelijk wordt vermeden en waar mogelijk ook de meer verkeersveilige wegen voor te schrijven.

De routing werkt als volgt: Provinciale staten stelt het provinciale wegennet vast. Deze sluit aan op het door de Minister aangewezen landelijk wegennet en op de vastgestelde wegennetten van de aangrenzende provincies. De Minister heeft hiertoe alle bij het Rijk in beheer zijnde wegen aangewezen. De gemeenteraad kan vervolgens op haar grondgebied wegen aanwijzen waarover routeplichtige stoffen bij uitsluiting mogen worden vervoerd. Als eenmaal een route gevaarlijke stoffen is aangewezen, zijn andere wegen door de gemeente automatisch voor de routeplichtige gevaarlijke stoffen verboden. Ontheffing van dit verbod kan worden aangevraagd als bijvoorbeeld een LPG-tankstation niet aan de aangewezen route ligt. Een LPG-tankwagen zal deze inrichting immers moeten bevoorraden.

TABEL 1: TRANSPORT VAN GEVAARLIJKE STOFFEN EN RO

Soort besluit	Wettelijke grondslag	Bevoegd gezag
Milieueffectrapportage in verband met de aanleg van bepaalde infrastructuur of buisleidingen	Hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994	De minister van Verkeer en Waterstaat, het provinciebestuur of het gemeentebestuur conform de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage 1994
Een besluit op grond van de Tracéwet	Artikel 2a Tracéwet	De minister van Verkeer en Waterstaat in overeenstemming met de minister van VROM
Wegaanpassingsbesluit	Spoedwet wegverbreding	De minister van Verkeer en Waterstaat
Vergunningverlening rijkswaterstaatswerken	Artikel 2 Wet beheer rijkswaterstaatswerken	De minister van Verkeer en Waterstaat
Vergunningverlening voor het naast of boven de hoofdspoorweg oprichten of aanbrengen van kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten zijnde bouwwerken, andere opstellen of werken	Artikel 19 van de Spoorwegwet	De minister van Verkeer en Waterstaat. Bevoegdheid is gemandateerd aan ProRail
Routing vervoer gevaarlijke stoffen	Artikelen 14, 16, 18, 26 en 30 Wet vervoer gevaarlijke stoffen	De minister van Verkeer en Waterstaat (Artikelen 14, 26 en 30), Provinciale Staten (artikel 16) of de gemeenteraad (artikel 18)
Aanleggen pijpleidingen	Artikel 94 Mijnbouwbesluit of artikelen 10.1 en 10.2 Mijnbouwregeling	De minister van Economische Zaken al dan niet in overeenstemming met de minister van Defensie of van Verkeer en Waterstaat
Opleggen gedoogplicht	Artikel 1 Belemmeringenwet privaatrecht en artikel 1 Belemmeringenwet verordeningen.	De Kroon
Milieuvergunning	Artikel 8.1 jo. 8.2 Wet milieubeheer	Burgemeester en Wethouders, behoudens de gevallen genoemd in hoofdstuk 3 van het Inrichtingen- en vergunningesluit milieubeheer. Dan beslissen Gedeputeerde Staten, de minister van VROM of de minister van V&W/EZ in overeenstemming met de minister van VROM
Vaststellen bestemmingsplan	Artikel 10, eerste en tweede lid, Wet op de Ruimtelijke Ordening	Gemeenteraad
Ontheffing verplichting vaststellen bestemmingsplan	Artikel 10, derde lid, Wet op de Ruimtelijke Ordening	Gedeputeerde Staten
Uitwerking of wijziging bestemmingsplan	Artikel 11, eerste en tweede lid, Wet op de Ruimtelijke Ordening	Burgemeester en Wethouders of de Gemeenteraad
Verlenen vrijstelling of stellen nadere eisen bestemmingsplan	Artikel 15, eerste lid, WRO	Burgemeester en Wethouders
Verlenen vrijstelling bestemmingsplan	Artikel 17, eerste lid, WRO	Burgemeester en Wethouders
Verlenen vrijstelling bestemmingsplan	Artikel 19, eerste lid, WRO	Gemeenteraad
Verlenen vrijstelling bestemmingsplan	Artikel 19, tweede lid en derde, WRO	Burgemeester en Wethouders
Verlenen verklaring geen bezwaar	Artikel 19 WRO	Gedeputeerde Staten
Goedkeuring bestemmingsplan	Artikel 28 WRO	Gedeputeerde Staten
Ingrijpen in gemeentelijke ruimtelijke ordening	Artikel 37 WRO	De minister van VROM of Gedeputeerde Staten
Verzoek aan burgemeester en wethouders tot het verlenen van vrijstelling van een bestemmingsplan	Artikel 40 WRO	Gedeputeerde Staten
Verlenen ontheffing van voorschriften in bouwverordeningen	Artikel 11 Woningwet	Burgemeester en Wethouders

3. Stappenplan

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen gaat uit van toepassing van de risicobenadering. Factoren die bijdragen aan de risico's zijn: de ligging en capaciteit van de infrastructuur, inrichting en uitvoering van de infrastructuur, aard en omvang van het vervoer, aard van de modaliteit, te volgen routes, veiligheid van het vervoermiddel en de verpakking, gedrag van de chauffeur, verkeersveiligheid en kwetsbaarheid van de omgeving. Door regelgeving en andere instrumenten zijn de risico's (gedeeltelijk) te verminderen en te beheersen.

STAPPEN BINNEN DE RISICOBENADERING VAN HET VERVOER VAN GEVAARLIJKE STOFFEN ZIJN:

- het verzamelen van informatie over de risico's: bijvoorbeeld door tellingen en op basis daarvan een risicoanalyse en een kwantificering van de risico's maken;
- toetsing: vervolgens worden de verkregen resultaten getoetst aan de normen voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico;
- inventarisatie mogelijke maatregelen: bij een (toekomstige) overschrijding van de gestelde normen of waarden moeten risicoreducerende maatregelen worden getroffen en/of zijn er randvoorwaarden voor de ruimtelijke inrichting in de directe omgeving van de route;
- risicoreductie kan vervolgens plaatsvinden door maatregelen te nemen aan de bron of aan de omgeving (zoning).

Dit hoofdstuk geeft een handvat hoe een gemeente, gebied of inrichting met de PR-normering uit de circulaire kan omgaan. Het groepsrisico komt slechts terloops ter sprake. Via een stappenplan wordt u door de circulaire geleid en krijgt u inzicht in de beperkingen en de mogelijkheden die de circulaire voor de desbetreffende gemeente, gebied of inrichting heeft.

Uit dit hoofdstuk blijkt uiteindelijk dat de circulaire een aantal harde normen hanteert, maar ook ruimte biedt voor eigen invulling, afwegingen en verantwoordelijkheden.

DOOR HET STAPPENPLAN ONTSTAAT:

- inzicht in de relevante (toekomstige) transportroutes waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd;
- bekendheid van de directe omgeving van de transportroutes door geografische weergave op kaart;
- inzicht in huidige en toekomstige risicoknelpunten;
- basismateriaal voor integraal externe veiligheidsbeleid, milieu en ruimtelijke ordening.

3.1 Stap 1: Is er sprake van een transportroute die valt onder de circulaire?

In principe vallen alle openbare wegen, spoorwegen en binnenwateren waarop ook de Binnenschepenwet of het Binnenvaart politiereglement van toepassing is, onder het toepassingsbereik van de circulaire tenzij het vervoer van gevaarlijke stoffen verboden is. Stuwadoorninrichtingen, terminals of emplacementen vallen dus niet onder het toepassingsbereik van de circulaire.

Heeft het vervoer van gevaarlijke stoffen uitsluitend betrekking op de aanleg van een nieuwe dan wel wijziging van een bestaande buisleiding? Dan is het beleid van de *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen* uitgewerkt in de VROM circulaire *Zoning langs hogedruk aardgastransportleidingen en Bekendmaking van beleid ten behoeve van de zoning langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2-, en K3-categorie* van toepassing.

3.2 Stap 2: Is er sprake van een 'relevante transportroute' bij de huidige vervoersomvang en huidige RO-situatie?

- BEPAAL DE RELEVANTE TRANSPORT-ROUTES IN DE HUIDIGE SITUATIE.
- ZET DE RELEVANTE TRANSPORT-ROUTES OP EEN PLATTEGROND UIT EN GEEF PR-CONTOUREN 10^{-5} EN 10^{-6} AAN.

Eerste indruk van de risico's

Een eerste indruk van de risico's wordt verkregen aan de hand van de risicoatlassen die in opdracht van het ministerie van VenW zijn opgesteld en verwerkt zullen worden in het RRGs. Als er geen actuele risicoatlas beschikbaar is, dan kan een algemeen beeld van de risico's worden verkregen door vervoersstromen te vergelijken met de zogenaamde vuistregels. Deze vuistregels zijn vastgelegd in deel 2, hoofdstuk 1, van de *Guidelines for quantitative risk assessment*, het zogenaamde *Paarse Boek* (SDU Uitgeverij). De vuistregels vinden hun oorsprong in (bijlage 3 van) de *Handreiking externe veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen* die in opdracht van onder andere de ministeries van VROM en VenW door de VNG is uitgegeven in 1998.

Om de vuistregels te kunnen toepassen zijn gegevens over aard en omvang van de vervoersstromen nodig. Deze zijn in principe verkrijgbaar bij de in de tabel II genoemde instanties. Als het (geprognosticeerde) aantal transportbewegingen per jaar op een route lager is dan de in het *Paarse Boek* vermelde drempelwaarden, is het niet noodzakelijk het externe veiligheidsrisico te kwantificeren. In die gevallen bestaat er formeel gezien geen extern veiligheidsprobleem, hoewel altijd de kans aanwezig is dat er ongevallen plaatsvinden waarbij gevaarlijke stoffen vrijkomen. Als de drempelwaarden worden overschreden of in de specifieke situatie niet van toepassing zijn, dient het risico te worden gekwantificeerd. In de volgende paragraaf wordt nader hierop ingegaan.

WAT TE DOEN ALS ER GEEN VERVOERSGEGEVENS BESCHIKBAAR ZIJN?

Voor de rijkswegen en andere belangrijke verkeersaders is de omvang van het vervoer gevaarlijke stoffen meestal wel beschikbaar. Moeilijker wordt het voor provinciale wegen en meer lokale wegen. Bruikbare gegevens voor die wegen blijven maar zelden voorhanden. Er zijn twee procedures denkbaar om de benodigde gegevens te verkrijgen:

1. Zelf tellingen (laten) uitvoeren

In het [AVV rapport "Telmethode voor het vervoer van gevaarlijke stoffen op de weg"](#) van 23 augustus 2005 (www.rws-avv.nl dan naar ['facetten verkeer en vervoer'](#) en vervolgens ['vervoer gevaarlijke stoffen'](#)) staat beschreven hoe tellingen van het vervoer van gevaarlijke stoffen in bulk kan (laten) uitgevoerd. In 2006 wordt de telmethode naar aanleiding van tellingen die AVV laat uitvoeren nog nader aangepast. Om tot een voldoende hoge betrouwbaarheid van de tellingen te komen, worden de tellingen langdurig en geautomatiseerd (met behulp van videocamera's) uitgevoerd. Op wegen waarover meer dan 5.000 transporten beladen met gevaarlijke stoffen plaatsvinden moeten de tellingen gedurende 1 week (dus 7 dagen 24 uur per dag) worden uitgevoerd; op wegen met minder transporten dient gedurende 2 weken (14 dagen 24 uur per dag) geteld te worden. De tellingen dienen in beide rijrichtingen apart te worden uitgevoerd. Hierbij is het in het algemeen voldoende om alleen de meest rechter rijstrook te tellen; alleen op zeer drukke wegen (meer dan 50.000 transporten van gevaarlijke stoffen in beide rijrichtingen) zal het soms nodig zijn om ook een inschatting van het vervoer van gevaarlijke stoffen op de 2e rijstrook te verkrijgen.

2. Inschatten met “best qualified guess”

De gedachte achter deze methode is met de lokale kennis van wegstructuur, ontsluiting en aanwezige bedrijven binnen relatief korte tijd een bruikbare schatting te maken van de omvang van het vervoer gevaarlijke stoffen. Een aantal personen met de benodigde kennis (verkeersmensen van gemeente, vertegenwoordigers van bedrijven die gevaarlijke stoffen transporteren, verladen of verwerken, vergunningverleners/handhavers, wegbeheerder etc.) worden voor een sessie van een paar uur met kaartmateriaal en andere relevante gegevens bij elkaar gezet met de opdracht om een zo goed mogelijke schatting te maken van het vervoer.

Voordeel van deze aanpak is dat ook gelijk een beeld wordt gevormd over het toekomstige vervoer (bijvoorbeeld na de realisatie van de rondweg of vestiging van het nieuwe bedrijf).

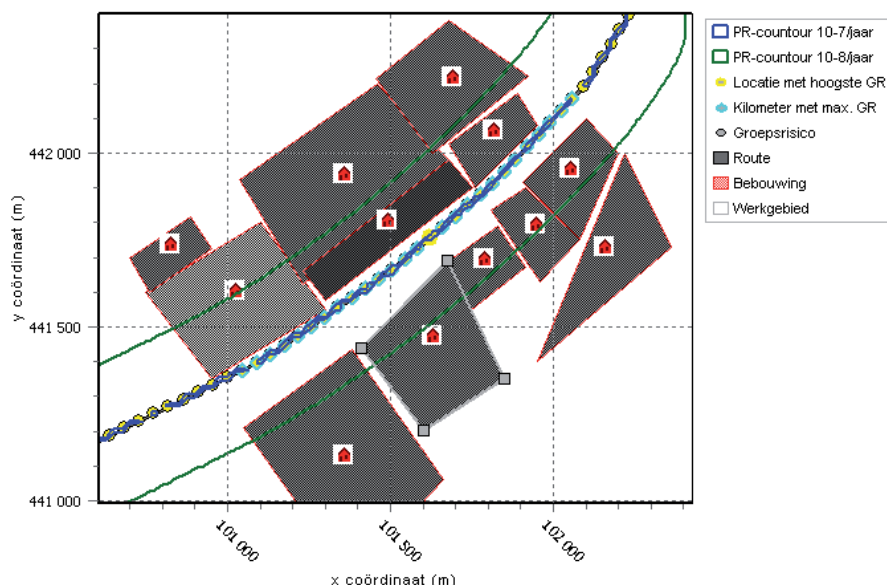
Het is wel nodig om de uitkomst van dit overleg vast te laten stellen door de wegbeheerder, om te voorkomen dat in het vervolg van de onderzoeken de uitgangspunten weer ter discussie worden gesteld.

Gestandaardiseerde risicoberekeingsmethodiek RBMII

Als de gegevens in de risicoatlassen of de toepassing van de vuistregels leiden tot een vermoeden van een situatie waarbij de externe veiligheidsnormen worden overschreden, dient de initiatiefnemer het risico met behulp van een specifiek rekenprogramma te kwantificeren. In beginsel moet hiervoor het zogenaamde RBMII rekenprogramma gebruikt worden. Het is mogelijk dat een project zich in een dusdanige fase bevindt dat er al eerder berekeningen hebben plaatsgevonden met behulp van IPO-RBM. Aangezien de noodzaak om de oude berekeningen met RBMII over te doen (om zo in lijn te blijven met de nieuwe berekeningen) per project verschilt, wordt aangeraden om de al gemaakte berekeningen en een beschrijving van de nieuwe situatie te sturen naar de helpdesk van RBMII (www.rbmii.nl). De helpdesk zal dan vervolgens een onafhankelijk advies geven over hoe hiermee om te gaan.

Voor meer voorbeelden www.rbmii.nl

VISUEEL RESULTAAT VAN HET GEBRUIK VAN RBMII.

Specifieke risicoanalyse

De gestandaardiseerde risicoberekeningmethodiek RBMII is voor bepaalde specifieke situaties niet toepasbaar. Bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld van plaatselijke aard, kunnen naast andere overwegingen aanleiding zijn voor het uitvoeren van een specifieke risicoanalyse die meer op de situatie is toegesneden. Hierbij kan gedacht worden aan een verdiepte wegligging of een overkapping van een weg die geen absolute, maar wel enigszins, bescherming biedt voor de omgeving. De helpdesk van de RBMII (www.rbmii.nl) kan u helpen bepalen of een situatie al dan niet door de RBMII berekend behoort te worden of dat er een andere risicoanalyse (QRA) moet worden gemaakt. Bij deze risicoanalyses moet gebruik worden gemaakt van het *Paarse Boek* (PGS3).

Alvorens over te gaan op een specifieke risicoanalyse dient overleg plaats te vinden met de andere betrokken bestuursorganen waaronder de beheerders van infrastructuur zoals Rijkswaterstaat en ProRail. Als de gestandaardiseerde risicoberekeningmethodiek niet toereikend is, kunnen ook de kennisinstututen op het gebied van externe veiligheid geraadpleegd worden. Hierbij gaat het om het Centrum voor Externe Veiligheid en Vuurwerk (CEV) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de Bouwdienst (BWD) en de Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) van Rijkswaterstaat.

TABEL II: VOOR WELKE GEGEVENS KUNT U WAAR TERECHT

Voor gegevens over:

De aard en omvang van huidige en toekomstige vervoersstromen (risicoatlassen)

Rijksinfrastructuur

Vervoer per spoor

Overige infrastructuur

De aard van de in de buisleidingen vervoerd gevaarlijke stoffen en de daaraan verbonden risico's

De omgeving: (beperkt) kwetsbare objecten, ruimtelijke ontwikkelingen en bevolkingsdichtheden

Kunt u terecht bij:

Adviesdienst Verkeer en Vervoer (www.rws-avv.nl), provincies, RIVM (www.rivm.nl)

Regionale directies en de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat (www.rws-avv.nl)

Prorail (www.prorail.nl)

De desbetreffende infrabeheerder

De beheerder/ eigenaar van de buisleiding (www.klic.nl)

gemeenten

Vragen over:

Te gebruiken modellen over berekening van de effecten en de schade

Wetenschappelijke onderwerpen of complexe situaties

Vervoersspecifieke kansschattingen

Kunt u terecht bij:

Bouwdienst (www.rijkswaterstaat.nl), Centrum voor Externe Veiligheid (www.rivm.nl)

Centrum voor Externe Veiligheid (www.rivm.nl)

Adviesdienst Verkeer en Vervoer (www.rws-avv.nl)

3.3 Stap 3: Wat is de RO-situatie rondom de transportroute in de huidige situatie?

De omgeving van de geïnventariseerde transportroute is van belang voor het toetsen aan de grens-c.q. richtwaarden voor plaatsgebonden risico en het afwegen van het groepsrisico. Het bestemmingsplan en de werkelijke situatie zijn hiervoor belangrijke informatiebronnen. Op basis van het bestemmingsplan en de plankaarten kunnen de volgende vragen het inzicht vergroten:

- Welke bestemmingen hebben de gebieden?
- Waar zijn objecten aanwezig of geprojecteerd?
- Welke functies hebben de (geprojecteerde) objecten?

De werkelijke situatie moet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan. Bij afwijkingen moet het bestemmingsplan worden aangepast of worden gehandhaafd. Een actueel bestemmingsplan is een voorwaarde voor ruimtelijk veiligheidsbeleid. Verleende vrijstellingen in het kader van artikel 19 procedures dienen hierbij ook meegenomen te worden! Bestemmingen als woongebied, agrarisch gebied en bedrijventerrein hebben ieder eigen gevolgen voor de toetsing aan de grens- en richtwaarden uit het besluit. Het type objecten dat binnen een gebied aanwezig is (kwetsbaar of beperkt kwetsbaar) is van invloed op het plaatsgebonden risico. Het totaal aantal aanwezige personen in een gebied is van invloed op het groepsrisico.

- **VERZAMEL INFORMATIE OVER BESTEMMINGEN VAN HET GEBIED ROND DE GEÏNVENTARISEERDE TRANSPORTROUTES. DIT KUNNEN BESTEMMINGSPLANKAARTEN, GEBIEDSVISIES ENZOVOORTS ZIJN.**
- **VERGELIJK OF DE GEGEVENS UIT PLANNEN OVEREENKOMEN MET DE WERKELIJKE SITUATIE.**
- **GEEF DE GEVONDEN BESTEMMINGEN WEER OP DE KAART UIT STAP 2 (PARAGRAAF 3.2).**

3.4 Stap 4: Zijn er (beperkt) kwetsbare objecten binnen de berekende afstanden van de veiligheidsnormen?

In hoofdstuk C2.2 is beschreven wat er onder een beperkt kwetsbaar en een kwetsbaar object wordt verstaan. Als er geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen de berekende afstanden van de veiligheidsnormen aanwezig zijn, voldoet het vervoer van gevaarlijke stoffen over een bepaalde route. Er wordt dan voldaan aan het beleid zoals dat in de circulaire is geformuleerd en hoeven er geen maatregelen te worden getroffen.

Bij overschrijding van de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico zijn in beginsel altijd risicoreducerende maatregelen nodig, net als bij overschrijding van de richtwaarden voor het plaatsgebonden risico. Hier is echter geen sprake van een resultaatsverplichting. Ook bij overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of een toename van het groepsrisico moet worden nagegaan of risicoreducerende maatregelen genomen kunnen worden. Bij het nemen van maatregelen voor het verminderen van het groepsrisico moet worden uitgegaan van een integrale benadering van de problematiek van externe veiligheid. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de diverse factoren die bijdragen aan een geconstateerde overschrijding van de normen van het groepsrisico. Dit houdt in dat niet alleen moet worden gekeken naar het vervoer, het verkeer, de infrastructuur of de ruimtelijke ordening, maar ook naar de mogelijkheden voor hulpverlening en zelfredzaamheid. Vooral in verband met de zelfredzaamheid en de hulpverlening kan het van belang zijn de secundaire effecten (bijvoorbeeld gevaar van instorting) en de potentiële aard en omvang van de effecten (aantal gewonden en aard van de verwondingen) van een ongeval te overwegen. Ook de beoordeling of en zo ja, welke groepsrisicoverminderende maatregelen moeten worden getroffen, moet integraal plaatsvinden. Daarbij moet niet alleen rekening worden gehouden met de kosten van die maatregelen, maar ook met de maatschappelijke baten van die maatregelen. Dit betekent

dat er niet alleen gekeken moet worden naar met de bijdrage van de activiteit aan de Nederlandse economie, maar ook de voordelen die verbonden zijn aan het treffen van maatregelen, zoals een vergroting van de mogelijkheden van het ruimtegebruik. Bij de maatschappelijke kosten gaat het om de kosten van het indirect ruimtegebruik en de maatregelen die op kosten van de overheid moeten worden gerealiseerd om dat ruimtegebruik te minimaliseren. Bij de afweging kan gebruik worden gemaakt van een leidraad voor de toepassing van het beleid voor het groepsrisico die in interdepartementaal verband onder coördinatie van het ministerie van VROM tot stand zal worden gebracht. Als het niet mogelijk blijkt te zijn risico-reducerende maatregelen te treffen, dan dient te worden gestreefd naar een zo laag mogelijk risico uit hoofde van het ALARA beginsel (As Low As Reasonably Achievable). Over elke overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of toename van het groepsrisico moet verantwoording worden afgelegd.

• GEEF OP DE PLATTEGROND VAN STAP 2 (PARAGRAAF 3.2) AAN OF DE AANWEZIGE EN GEPROJECTEERDE OBJECTEN RONDOM DE RELEVANTE TRANSPORTROUTES, ALS BEPERKT KWETSBAAR, KWETSBAAR OF GEEN VAN BEIDEN WORDEN BESCHOUWD.

3.5 Stap 5: Zijn er plannen bekend over de transportroute of ruimtelijke ordening?

Prognoses van infrabeheerders en plannen op het RO-gebied van gemeenten kunnen (in de toekomst) invloed hebben op de externe veiligheid. Het doel van deze stap is het inventariseren van de gevolgen voor de toetsing van het PR waarbij de RO-situatie en/of transportsituatie als variabele wordt genomen.

3.5.1 Stap 5a: Is er sprake van een relevante transportroute bij de huidige vervoersomvang en een in de toekomst veranderde RO-situatie?

Bij RO gaat het om plannen die nog niet concreet zijn vastgelegd in het bestemmingsplan. Denk daarbij aan ruimtelijk beleid in de vorm van een structuurplan of een gebiedsvisie. Deze plannen kunnen gevolgen hebben voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over een transportroute en voor het voor dat gebied geldende bestemmingsplan.

De plannen kunnen onderverdeeld worden in korte termijn en lange termijn plannen. De korte termijn plannen betreffen bijvoorbeeld een in voorbereiding zijnde aanleg van een transportroute of een actualisatie van het bestemmingsplan. De lange termijn plannen zijn ideeën die leven bij infrabeheerders of het bevoegd gezag, maar deze zijn nog niet concreet en aan discussies onderhevig. Bijvoorbeeld gebiedsvisies of structuurplannen die nog niet ontwikkeld zijn, maar waarmee wel op korte termijn gestart wordt. De plannen van het bevoegd gezag voor de ruimtelijke inrichting van het gebied rondom transportroutes kunnen gevolgen hebben voor de haalbaarheid van de PR-norm. Het toevoegen van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten in een bestemmingsplan kan in conflict zijn met de PR-norm. Het bevoegd gezag verwerkt de nieuwe ontwikkelingen in de kaart met de bekende afstanden van de transportroutes.

3.5.2 Stap 5b: Is er sprake van een relevante transportroute bij een geprognostiseerde vervoersomvang (anders dan de huidige) en de huidige RO-situatie?

De plannen voor een transportroute kunnen gevolgen hebben voor de afstand tot (beperkt) kwetsbare objecten. Door uitbreiding (of afname) van het vervoer van de hoeveelheid en aard van de gevaarlijke stoffen over een transportroute kan de afstand toenemen (of afnemen). Door risicoreducerende maatregelen te treffen, kan de afstand afnemen. Deze veranderingen leveren daardoor een nieuwe afstand op. Deze nieuwe afstand kan opnieuw worden berekend met het RBMII rekenprogramma.

3.5.3 Stap 5c: Is er sprake van een relevante transportroute bij een geprognoseerde vervoersomvang (anders dan de huidige) en toekomstige RO-situatie, anders dan de huidige?

Het is mogelijk dat er zowel plannen zijn voor een transportroute als de ruimte er omheen. In dit geval betekent dit dat RO niet kan uitgaan van een vastgestelde transportstroom of route en andersom. RO en de (beheerder of aanlegger) van de transportroute moeten in een vroeg stadium met elkaar concrete afspraken maken.

VOORKOMEN VAN KNELPUNTEN TUSSEN RUIMTELIJKE ORDENING EN VERVOER VAN GEVAARLIJKE STOFFEN

De inventarisatie en tellingen brengen de "huidige" situatie in kaart. Dit is echter een tijdelijke situatie, een momentopname. Op basis van deze situatie neemt u wel beslissingen die de komende tientallen jaren gevolgen hebben, zoals bouwen of handhaven van kwetsbare bestemmingen.

Hoewel ook de regelgeving (op dit moment) gericht is op de huidige vervoersomvang, zou nagedacht kunnen worden over de waarde van prognoses (voor bijvoorbeeld 10 jaar) te gebruiken voor de risicoberekeningen. Prognoses, die wel een zeker predikaat hebben en waaraan de beheerder zich ook mee verbonden voelt.

Vervolgens kan er een afweging worden gemaakt en een besluit worden genomen over de te respecteren risicoruimte (gevaarlijke stoffen er binnen en de kwetsbare bestemmingen er buiten) waar conflicterende ruimtegebruikers mee verder kunnen. Wanneer de risicoruimte vol dreigt te raken, is er meer tijd om na te denken over een aanpak die dit zal voorkomen. Het hoeft niet te betekenen dat het vervoer niet meer kan, maar dat er maatregelen moeten worden genomen om het vervoer te accommoderen binnen de afgesproken risicoruimte.

Die risicoruimte hoeft niet heel gedetailleerd te zijn, waardoor ook de vervoerprognose wat meer het karakter van een reservering (globaler) kan hebben. Ook de prognoses voor de (toekomstige) bevolkingsdichtheden hebben uiteraard nog niet het gewenste detailniveau. Voordeel hiervan is, voor een dergelijke prognose is een heel grote nauwkeurigheid van de tellingen van de huidige situatie niet nodig.

CONCLUSIES:

- Uitgaan van een prognose vervoer gevaarlijke stoffen
- Zorgen dat de beheerder van de infrastructuur zich verantwoordelijk voelt om binnen die prognose te blijven (en dat kan ingewikkeld zijn, omdat die beheerder weinig of geen instrumenten heeft om vervoer te weren)
- Zorgen dat de beheerder van de ruimte er om heen (meestal gemeente) de risicoruimte respecteert.

ACTIES:

- STEL EEN MATRIX OP MET KORTE EN LANGE TERMIJN PLANNEN VOOR TRANSPORTROUTES EN RUIMTELIJKE ORDENING.
- GEEF DE AFGESPROKEN RISICORUIMTE AAN OP DE KAART UIT STAP 2.

4. Standaardsituaties

Dit hoofdstuk beschrijft verschillende situaties waarop de circulaire van toepassing is. De situaties zijn schematisch in onderstaande tabel weergegeven. Op deze manier herkent u uw specifieke situatie (bestaande of nieuwe RO-situatie, bestaande of nieuwe situatie transportroute en de aard van het kwetsbare object) snel en kunt u zich specifiek op deze situaties richten. Uiteindelijk moet elke situatie die u in de praktijk kunt tegenkomen overeenkomen met één van de standaardsituaties.

Per situatie wordt een situatiebeschrijving gegeven, in hoeverre de beschreven situatie aan de circulaire voldoet en mogelijke oplossingen om aan de circulaire te voldoen. Indien relevant, wordt de situatie nog vergeleken met het BEVI.

Voor een toelichting op de begrippen 'kwetsbaar en beperkt kwetsbaar object' en 'bestaand en nieuw' wordt verwezen naar respectievelijk hoofdstuk C2.2 en C2.4.1.

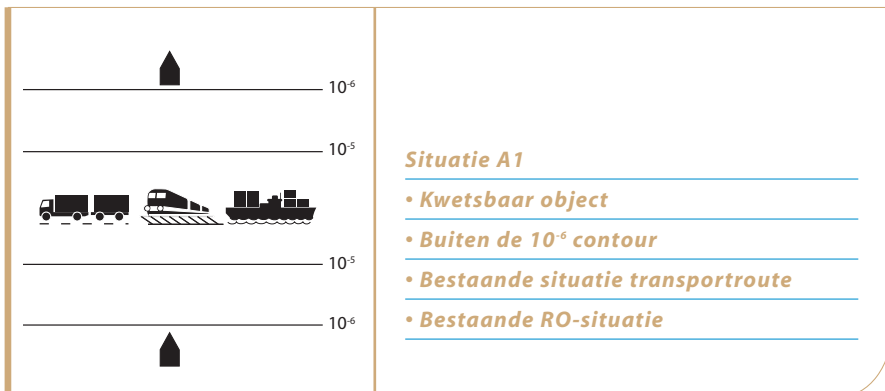
Algemene aandachtspunten bij de beschreven situaties:

Toepassing van de risicobenadering voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in de bestuurlijk-juridische praktijk is in vergelijking met die voor inrichtingen een stuk complexer. Deze complexiteit hangt vooral samen met de volgende factoren:

- Vervoer vindt in beginsel 'overall' en vooral in de publieke ruimte plaats (geografische spreiding van vervoer);
- Er is sprake van vervoersvrijheid, die in internationale verdragen is vastgelegd. Dit houdt in dat iedereen die aan de internationale regels voldoet, mag vervoeren. Een toename van een vervoersstroom op een bepaalde route is hierdoor ook moeilijk te weigeren;
- Er is een grote spreiding van bevoegdheden en procedures. Dit hangt samen met de genoemde geografische spreiding;
- Beslissingen die worden genomen voor een bepaald tracé, kunnen risico's op heel andere plaats beïnvloeden.

			Aard van het object					
			kwetsbaar object			beperkt kwetsbaar object		
			buiten de 10 ⁻⁶ contour	binnen de 10 ⁻⁶ contour; buiten de 10 ⁻⁵ contour;	binnen de 10 ⁻⁵ contour	buiten de 10 ⁻⁶ contour	binnen de 10 ⁻⁵ contour; buiten de 10 ⁻⁶ contour	binnen de 10 ⁻⁵ contour
RO-situatie	Wm-situatie		A	B	C	D	E	F
Bestaand	Bestaand	1	A1	B1	C1	D1	E1	F1
Bestaand	Nieuw	2	A2	B2	C2	D2	E2	F2
Nieuw	Bestaand	3	A3	B3	C3	D3	E3	F3
Nieuw	Nieuw	4	A4	B4	C4	D4	E4	F4

- Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt tot buiten de 10⁶ contour. Als aan de PR-contouren wordt voldaan, wil dit niet zeggen dat ook aan het groepsrisico wordt voldaan! De toetsing van het groepsrisico wordt in de *Handreiking verantwoording groepsrisico* verder uitgewerkt;
 - Geadviseerd wordt om een beschreven situatie altijd in het bestemmingsplan te verankeren volgens het stappenplan uit hoofdstuk C3;
 - Zowel het besluit als de circulaire kennen de zogenaamde anticipatieregel: als op termijn door bepaalde ontwikkelingen de veiligheids-situatie verbetert, kan tijdelijk worden afgeweken van de normen voor het plaatsgebonden risico. Het gaat dan om ontwikkelingen zoals:
 - verplaatsing van infrastructuur of een BEVI inrichting
 - sanering van bebouwing.
- Volgens de circulaire mag alleen worden geanticipeerd op de verbetering van de veiligheids-situatie voor ontwikkelingen waarvan is vastgelegd dat zij binnen vijf jaar worden gerealiseerd. In het besluit is deze termijn op 3 jaar gesteld;
- De circulaire kent twee aanvullende categorieën van beperkt kwetsbare objecten, namelijk:
 - lintbebouwing, voor zover deze loodrecht of nagenoeg loodrecht ligt op de contouren van het plaatsgebonden risico van een route of tracé en objecten, zoals wegrestaurants over of naast een weg of;
 - passagiersstations, die een functionele binding hebben met de risico opleverende activiteit.
 - Een bijzondere situatie bij de toepassing van de tabel is het 10 jaarlijks actualiseren van een bestemmingsplan. Als er sprake is van het opnieuw beschrijven van een bestaande situatie is de rij bestaand-bestaand van toepassing. Als het bestemmingsplan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt is de rij nieuw-bestaand van toepassing.

Situatie A1

- Kwetsbaar object
- Buiten de 10^{-6} contour
- Bestaande situatie transportroute
- Bestaande RO-situatie

Situatiebeschrijving

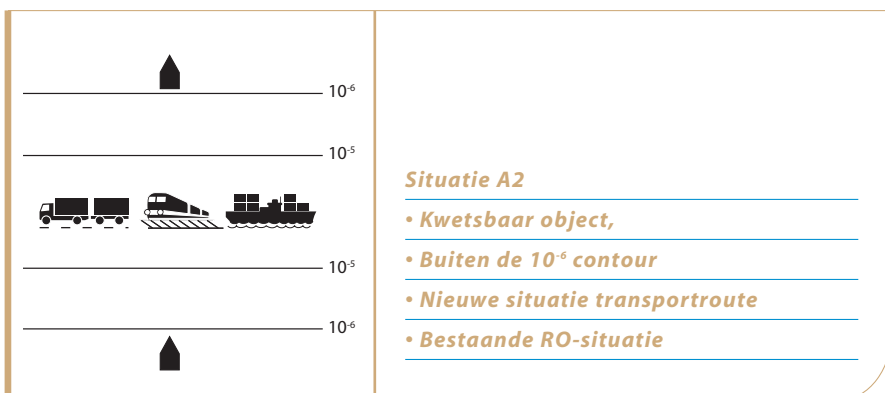
Een kwetsbaar object bevindt zich buiten de 10^{-6} contour van de transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie is geen sprake van een nieuwe transportroute of een significante toename van de transportstroom op een bestaande route. Er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO.

Voor deze (bestaande) situatie is de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ van belang voor kwetsbare objecten. In bestaande situaties mag het plaatsgebonden risico nooit groter zijn dan 10^{-5} in het gebied rondom de infrastructuur als daarin kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn.

Aangezien het kwetsbare object zich in deze situatie buiten de 10^{-6} contour bevindt, bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen geen probleem

Situatie A2

- Kwetsbaar object,
- Buiten de 10^{-6} contour
- Nieuwe situatie transportroute
- Bestaande RO-situatie

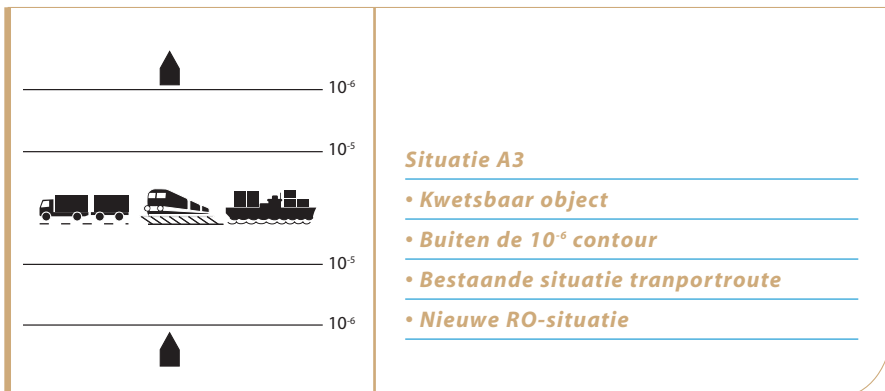
Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich buiten de $PR < 10^{-6}$ contour van een nieuw aan te leggen transportroute of een toename van de transportstroom op een bestaande transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie is sprake van een nieuwe transportroute of een significante toename van de bestaande transportstroom. Er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO.

Voor deze situatie is de grenswaarde $PR < 10^{-6}$ van belang voor kwetsbare objecten. Aangezien het kwetsbare object zich in deze situatie buiten de 10^{-6} contour bevindt, bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen geen probleem

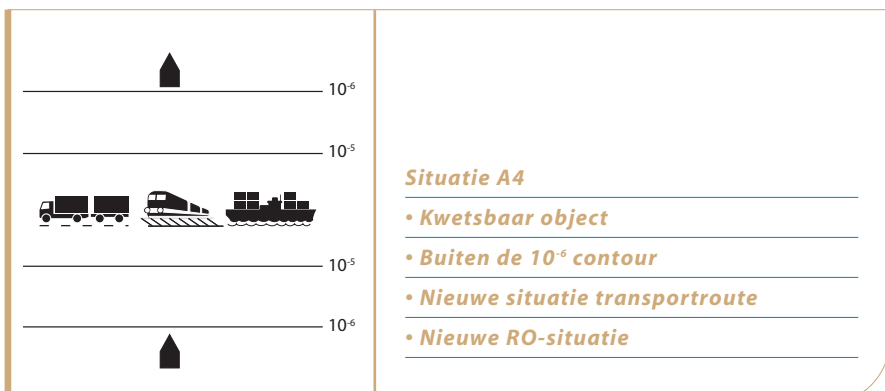

Situatiebeschrijving

De vestiging van een kwetsbaar object buiten de 10^{-6} contour van de transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. In situaties waarin kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle transportroutes worden toegelaten, moet aan de $PR < 10^{-6}$ grenswaarde worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10^{-6} contour geen kwetsbaar object mag worden toegelaten. De situering van het kwetsbare object is in deze situatie planologisch toelaatbaar.

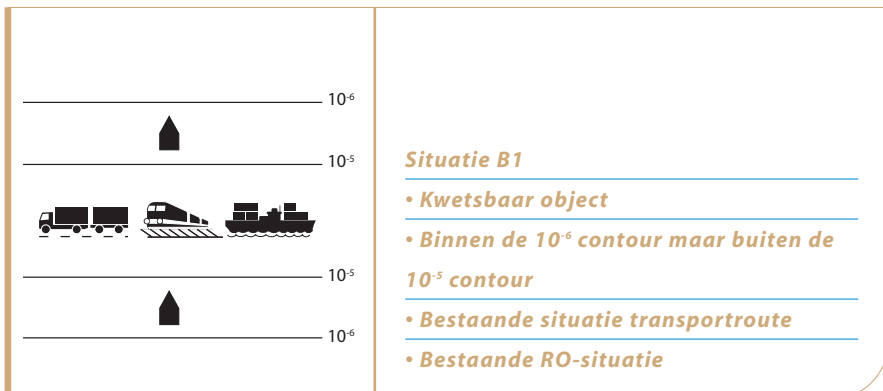

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object buiten de 10^{-6} contour van een nieuwe transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

Als zowel sprake is van een nieuwe situatie bij de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom als een kwetsbaar object dat planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$ worden getoetst uit de circulaire. Aangezien het kwetsbare object zich in de nieuwe situaties buiten de $PR < 10^{-6}$ contour bevindt, is deze in overeenstemming met de grenswaarden uit de circulaire.

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10^{-6} contour, maar buiten de 10^{-5} contour van een bestaande transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie is geen sprake van een nieuwe transportroute of een significante toename van de transportstroom op een bestaande route. Er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO.

Voor deze (bestaande) situatie is de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ van belang voor kwetsbare objecten. In bestaande situaties mag het plaatsgebonden risico nooit groter zijn dan 10^{-5} in het gebied rondom de infrastructuur als daarin kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn.

Verder moet er gestreefd worden naar een situatie waarin kwetsbare objecten buiten de $PR < 10^{-6}$ contour komen te liggen. Voor geprojecteerde kwetsbare objecten geldt de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden.

Aangezien het kwetsbare object zich in deze situatie binnen de 10^{-6} contour bevindt, maar buiten de 10^{-5} contour, bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen in de huidige situatie geen probleem. De situering van het kwetsbare object voldoet immers in de huidige situatie aan de geldende risiconorm. Voor deze situatie geldt echter wel dat er gestreefd moet worden naar het voldoen aan de $PR < 10^{-6}$ contour door risicoreducerende maatregelen.

Oplossing

Er moet worden gestreefd naar een $PR < 10^{-6}$ voor het kwetsbare object. Dit kan door risicoreducerende maatregelen. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:

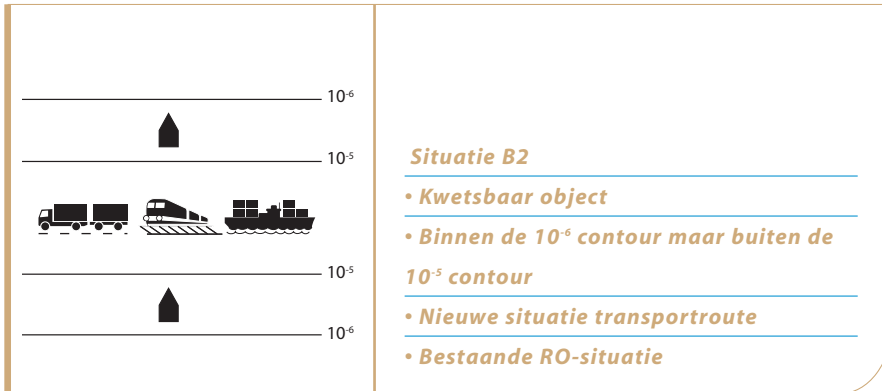
- Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
- Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het niet toestaan van geprojecteerde objecten.

Als zowel brongerichte als effectgerichte maatregelen niet het gewenste resultaat geven, kan door een integrale belangenafweging de keus gemaakt worden om geen maatregelen te treffen.

Vergelijking met BEVI

Op grond van het BEVI geldt dat per 1-1-2010 alle kwetsbare objecten in bestaande situaties zich buiten de 10^{-6} contour moeten bevinden (of 5 jaar nadat de saneringsregeling voor die categorie van BEVI-inrichtingen in werking is getreden), terwijl in de circulaire over "streven" naar buiten de 10^{-6} contour wordt gesproken, zonder dat daarbij een termijn wordt genoemd (zie hoofdstuk C2.4.1).

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10^{-6} contour, maar buiten de 10^{-5} contour van een nieuwe transportroute of een bestaande transportroute. Op deze transportroute gaat een significante toename van de transportstroom plaatsvinden.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties is sprake van een nieuwe situatie voor de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom. In deze situatie dient de toepasselijke grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Dit houdt in dat voor kwetsbare objecten de grenswaarde $PR < 10^{-6}$ van toepassing is.

De situering van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat de nieuwe transportroute in de weg, omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^{-6}$ grenswaarde.

Oplossing

- De nieuwe transportroute niet toestaan.
- Door het treffen van risicoreducerende maatregelen voldoen aan de grenswaarde. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:
 - Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
 - Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding,

railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur

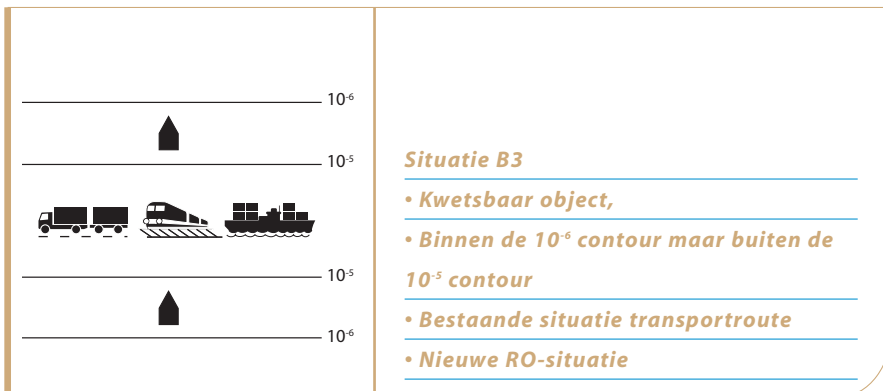
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
- Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

c) Door een integrale belangenafweging afwijken van de grenswaarde.

Vergelijking met BEVI

De circulaire in situatie B2 komt overeen met het BEVI. In het BEVI geldt dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting voor kwetsbare objecten meteen moet worden voldaan aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$. De circulaire biedt echter de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden af te wijken van grenswaarden (zie hoofdstuk C2.4.1).

Situatiebeschrijving

De vestiging van een nieuw kwetsbaar object binnen de 10^{-6} contour, maar buiten de 10^{-5} contour van een bestaande transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan de grenswaarde voor een omgevingsbesluit voor nieuwe situaties van de circulaire.

In situaties waarin kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle transportroutes worden toegelaten, moet aan de $PR < 10^{-6}$ grenswaarde worden getoetst. Dit betekent dat binnen de $PR < 10^{-6}$ contour geen kwetsbaar object mag worden toegelaten op grond van de circulaire. De situering van het kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch niet toelaatbaar.

Oplossing

- De nieuwe vestiging van het kwetsbare object niet toestaan.
- Door het treffen van risicoreducerende maatregelen voldoen aan de grenswaarde. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:
 - Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen;
 - Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding,

railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur;

- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing.

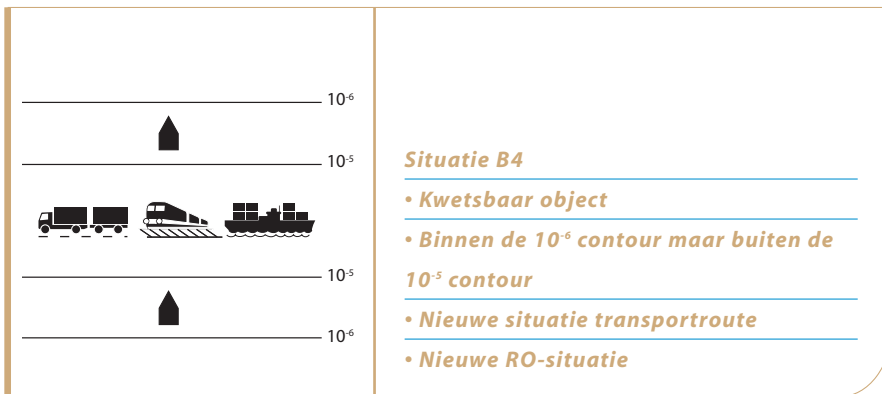
Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen of beschermende maatregelen zoals muren, dijken enzovoorts.

c) Door een integrale belangenafweging afwijken van de grenswaarde.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI waar ook geldt dat bij vestiging van nieuwe kwetsbare objecten meteen moet worden voldaan aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$. De circulaire biedt echter wel de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden af te wijken van grenswaarden (zie C2.4.1).

- Bij het BEVI speelt bij bestaande situaties de discussie of een bouwvergunning van een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object mag worden geweigerd als dit op grond van een -verouderd- bestemmingsplan is toegestaan en daarmee binnen de 10^{-6} contour van een BEVI-inrichting wordt gebouwd. Een bouwvergunning mag in dat geval niet geweigerd worden. Dit gaat veranderen met de herziening van de WRO (planning januari 2007) waardoor een bouwvergunning aan het BEVI getoetst moet worden.

- de beheerder van de ruimte er om heen (meestal gemeente) de risicoruimte respecteert.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI. In het BEVI geldt dat bij vestiging van nieuwe kwetsbare objecten meteen moet worden voldaan aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$. De circulaire biedt echter wel de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden af te wijken van grenswaarden (zie hoofdstuk C2.4.1).

Situatiebeschrijving

Er wordt de vestiging van een nieuw kwetsbaar object binnen de 10^{-6} contour, maar buiten de 10^{-5} contour van een nieuwe transportroute planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

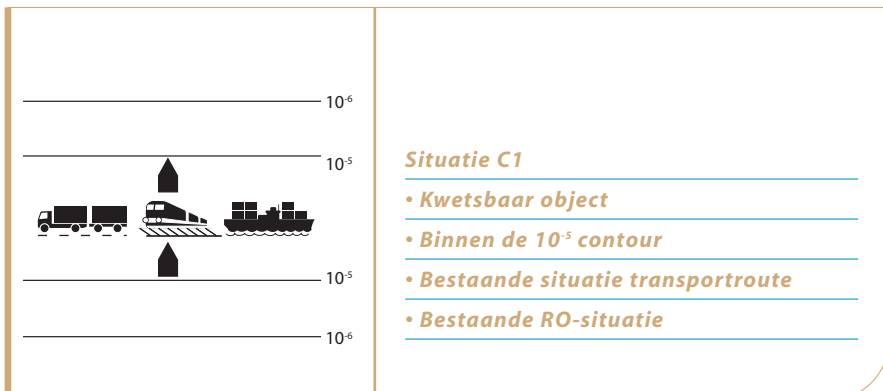
Als zowel sprake is van een nieuwe situatie bij de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom en een kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$ voor nieuwe situaties worden getoetst uit de circulaire.

Aangezien het kwetsbaar object zich in de nieuwe situaties binnen de nieuwe 10^{-6} contour, maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour zou bevinden, is deze niet in overeenstemming met de hoofdregel uit de circulaire: geen kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} contour.

Oplossing

De beheerder van de infrastructuur en de beheerder van de ruimte er om heen gaan in een vroeg stadium rond de tafel zitten. Doelen:

- afspraken maken over de prognose (omvang en soort) van het vervoer van gevaarlijke stoffen en de plek van de nieuw te bouwen kwetsbare bestemming zodat er geen kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} contour zijn;
- de beheerder van de infrastructuur zich verantwoordelijk voelt om binnen die prognose te blijven (en dat kan ingewikkeld zijn, omdat die beheerder weinig of geen instrumenten heeft om vervoer te weren);

Situatiebeschrijving

Een kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10^{-5} contour van een transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie is geen sprake van een nieuwe transportroute of een significante toename van de transportstroom op een bestaande route. Er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO.

Voor deze (bestaande) situatie is de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ van belang voor kwetsbare objecten. In bestaande situaties mag het plaatsgebonden risico nooit groter zijn dan 10^{-5} in het gebied rondom de infrastructuur als daarin kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn.

Verder moet er gestreefd worden naar een situatie waarin kwetsbare objecten buiten de $PR < 10^{-6}$ contour komen te liggen. Voor geprojecteerde kwetsbare objecten geldt de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden.

Aangezien het kwetsbare object zich in deze situatie binnen de 10^{-5} contour bevindt, bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen in de huidige situatie een probleem. De situering van het kwetsbare object voldoet immers in de huidige situatie niet aan de geldende risiconorm. Door het treffen van risicoreducerende maatregelen zal ervoor gezorgd moeten worden dat aan de grenswaarde 10^{-5} wordt voldaan.

Oplossing

a) Er moet worden voldaan aan een grenswaarde $PR < 10^{-5}$ en gestreefd naar een $PR < 10^{-6}$ voor het kwetsbare object. Dit kan door risicoreducerende maatregelen. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:

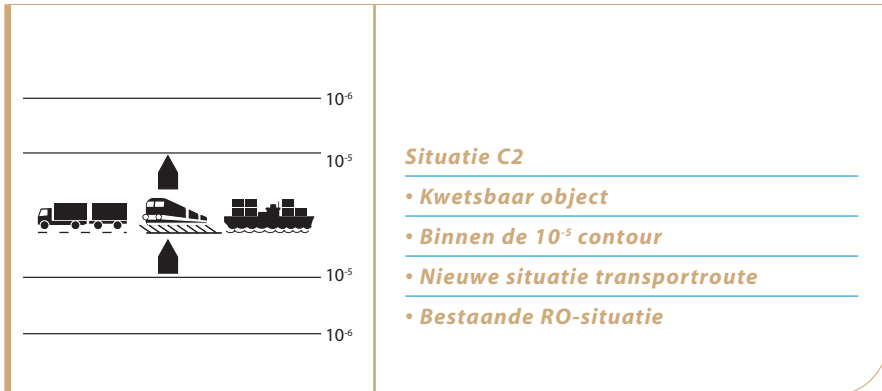
- Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
- Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

b) Gemotiveerd afwijken van de grenswaarde. Zie hiervoor hoofdstuk C2.5 (als niet aan de grenswaarden kan worden voldaan)

Vergelijking met BEVI:

- Volgens de circulaire moet direct aan de 10^{-5} grenswaarde worden voldaan. Volgens het BEVI moet dit pas binnen 3 jaar na inwerkingtreding van het BEVI.
- Op grond van het BEVI geldt dat per 1-1-2010 alle kwetsbare objecten in bestaande situaties zich buiten de 10^{-6} contour moeten bevinden (of 5 jaar nadat de saneringsregeling voor die categorie van BEVI-inrichtingen in werking is getreden). In de circulaire wordt gesproken over het streven dat buiten de 10^{-6} contour, geen termijn wordt genoemd (zie hoofdstuk C2.4.1)
- Het BEVI biedt in tegenstelling tot de circulaire geen mogelijkheid om af te wijken van grenswaarden.

Situatiebeschrijving

De $PR < 10^5$ contour van een nieuwe transportroute ligt over een kwetsbaar object heen.

Toetsing plaatsgebonden risico

In deze situatie is sprake van een nieuwe situatie voor de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom. In deze situatie dient de toepasselijke grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen. Dit houdt in dat voor kwetsbare objecten de grenswaarde $PR < 10^6$ van toepassing is. De positie van het kwetsbare object in de beschreven situatie staat een nieuwe transportroute in de weg, omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^6$ grenswaarde.

Oplossing

- a) Er moet worden voldaan aan de grenswaarde $PR < 10^5$ en gestreefd naar een $PR < 10^6$ voor het kwetsbare object. Dit kan door risicoreducerende maatregelen. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:
- Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
 - Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur

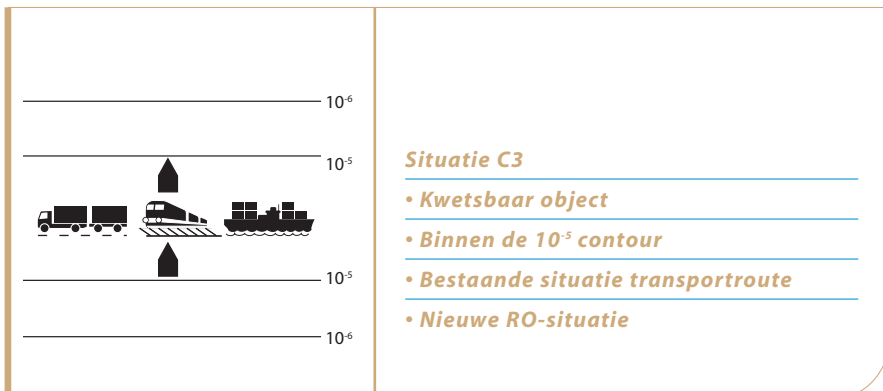
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
- Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

b) Gemotiveerd afwijken van de grenswaarde. Zie hiervoor hoofdstuk C2.5 (als niet aan de grenswaarden kan worden voldaan)

Vergelijking met BEVI

- De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting voor kwetsbare objecten meteen moet worden voldaan aan de grenswaarde $PR < 10^6$
- Het BEVI biedt in tegenstelling tot de circulaire geen mogelijkheid om af te wijken van grenswaarden (zie hoofdstuk C2.4.1).

Situatiebeschrijving

De vestiging van een kwetsbaar object binnen de 10^5 contour van een risicovolle transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan de grenswaarde voor een omgevingsbesluit voor nieuwe situaties van de circulaire. In situaties waar kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle transportroutes worden toegelaten, moet aan de $PR < 10^{-6}$ grenswaarde worden getoetst. Dit betekent dat binnen de $PR < 10^{-6}$ contour geen kwetsbaar object mag worden toegelaten op grond van de circulaire. De situering van het kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch niet toelaatbaar.

Oplossing

- De nieuwe vestiging van het kwetsbare object niet toestaan.
- Door het treffen van risicoreducerende maatregelen voldoen aan de grenswaarde. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:
 - Besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
 - Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging

van kruisingen en verbetering van infrastructuur

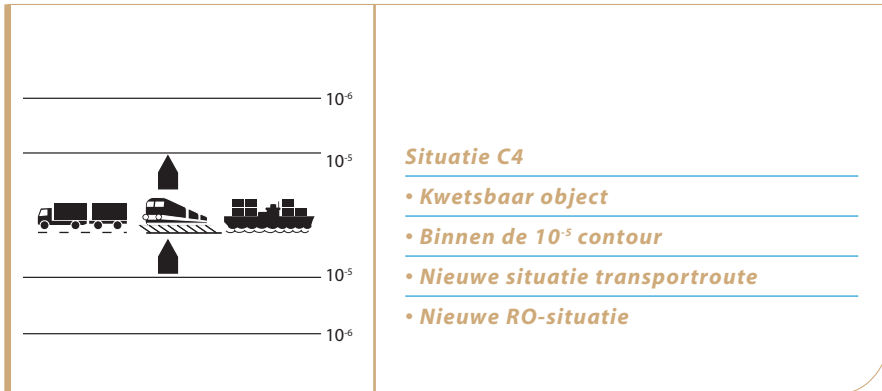
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

- Door een integrale belangenafweging afwijken van de grenswaarde. Zie hiervoor hoofdstuk C2.5 (als niet aan de grenswaarden kan worden voldaan).

Vergelijking met BEVI

- De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting voor kwetsbare objecten meteen moet worden voldaan aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$
- Het BEVI biedt in tegenstelling tot de circulaire geen mogelijkheid om af te wijken van grenswaarden.
- Bij het BEVI speelt bij bestaande situaties de discussie of je een bouwvergunning van een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object mag weigeren als dit op grond van een –verouderd– bestemmingsplan is toegestaan en daarmee binnen de 10^6 contour van een BEVI-inrichting wordt gebouwd. Een bouwvergunning mag in dat geval niet geweigerd worden. Dit gaat veranderen met de herziening van de WRO (planning januari 2007) waardoor een bouwvergunning aan het BEVI getoetst moet worden.

Situatiebeschrijving

De vestiging van een kwetsbaar object binnen de nieuwe 10^{-5} contour van een risicovolle transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt, waarbij een nieuwe transportroute wordt aangelegd, of voor een bestaande transportroute een significante wijziging van de transportstroom plaatsvindt.

Toetsing plaatsgebonden risico

Als er zowel sprake is van een nieuwe situatie bij de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom en een kwetsbaar object planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$ voor nieuwe situaties worden getoetst uit de circulaire.

Aangezien het kwetsbaar object zich in de nieuwe situaties binnen de nieuwe 10^{-5} contour bevindt (En andersom: de 10^{-5} contour van de transportroute gaat over het toekomstige kwetsbare object heen). De situatie is daarom niet in overeenstemming met de hoofdregel uit de circulaire voor nieuwe situaties: geen kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} contour.

Oplossing

De beheerder van de infrastructuur en de beheerder van de ruimte er om heen gaan in een vroeg stadium rond de tafel zitten. Doelen:

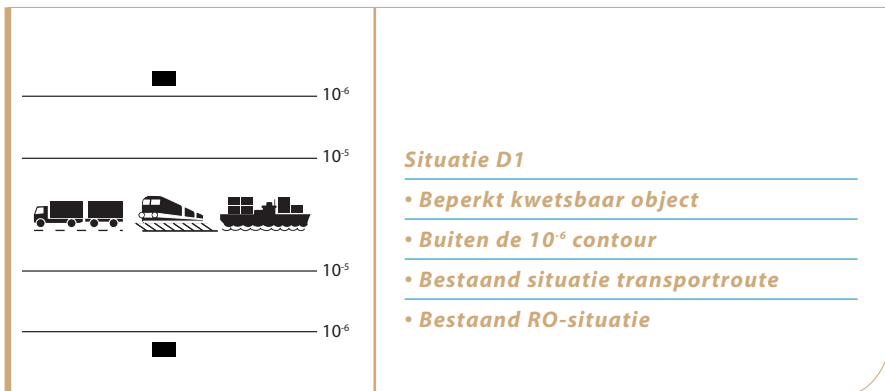
- afspraken maken over de prognose (omvang en soort) van het vervoer van gevaarlijke stoffen en evenzo de plek van de nieuw te bouwen kwetsbare bestemming, zodat er geen kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} contour zijn;
- de beheerder van de infrastructuur zich verant-

woordelijk voelt om binnen die prognose te blijven (en dat kan ingewikkeld zijn, omdat die beheerder weinig of geen instrumenten heeft om vervoer te weren);

- de beheerder van de ruimte er om heen (meestal gemeente) de risicoruimte respecteert.

Vergelijking met BEVI

- De circulaire komt overeen met het BEVI. In het BEVI geldt dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting voor kwetsbare objecten meteen moet worden voldaan aan de grenswaarde $PR < 10^{-6}$.
- Het BEVI biedt in tegenstelling tot de circulaire geen mogelijkheid om af te wijken van grenswaarden.

Situatie D1

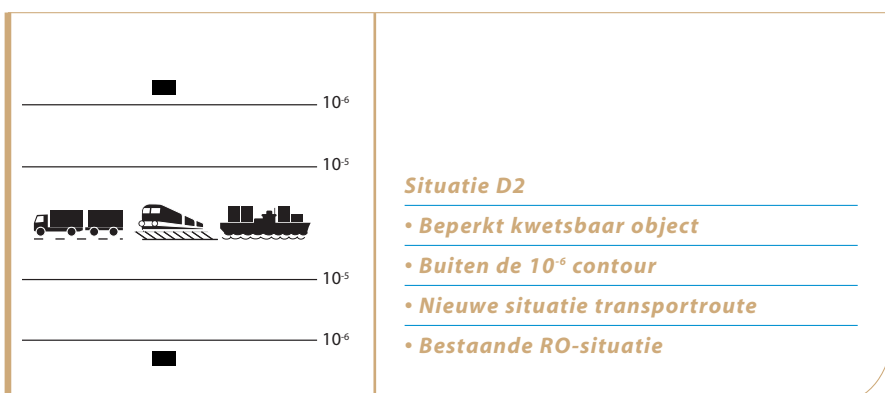
- **Beperkt kwetsbaar object**
- **Buiten de 10^{-6} contour**
- **Bestaand situatie transportroute**
- **Bestaand RO-situatie**

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich buiten de 10^{-6} contour van de transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In deze situatie is geen sprake van een nieuwe transportroute of een significante toename van de transportstroom op een bestaande route en wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO. Voor deze (bestaande) situatie is daarom de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ van belang voor beperkt kwetsbare objecten. In bestaande situaties mag het plaatsgebonden risico nooit groter zijn dan 10^{-5} in het gebied rondom de infrastructuur als daarin kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn. Aangezien het kwetsbare object zich in deze situatie buiten de 10^{-6} contour bevindt, bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen geen probleem.

Situatie D2

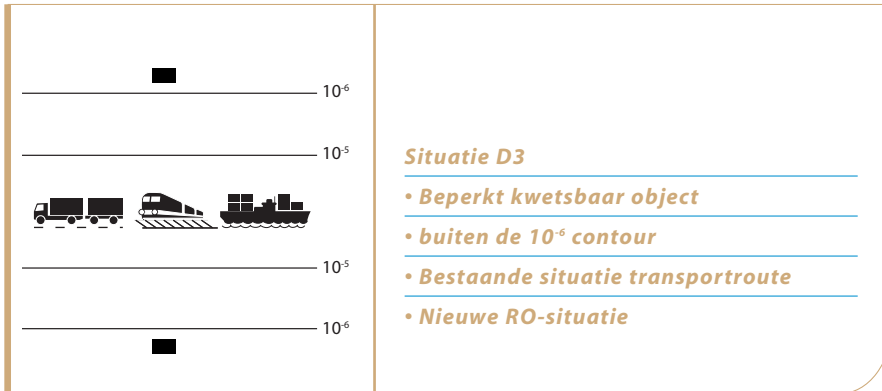
- **Beperkt kwetsbaar object**
- **Buiten de 10^{-6} contour**
- **Nieuwe situatie transportroute**
- **Bestaande RO-situatie**

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich buiten de $PR < 10^{-6}$ contour van een nieuw aan te leggen transportroute of een toename van de transportstroom op een bestaande transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie is sprake van een nieuwe transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom en wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO. Voor deze situatie is de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ van belang voor beperkt kwetsbare objecten. Aangezien het beperkt kwetsbare object zich in deze situatie buiten de 10^{-6} contour bevindt, bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen geen probleem.

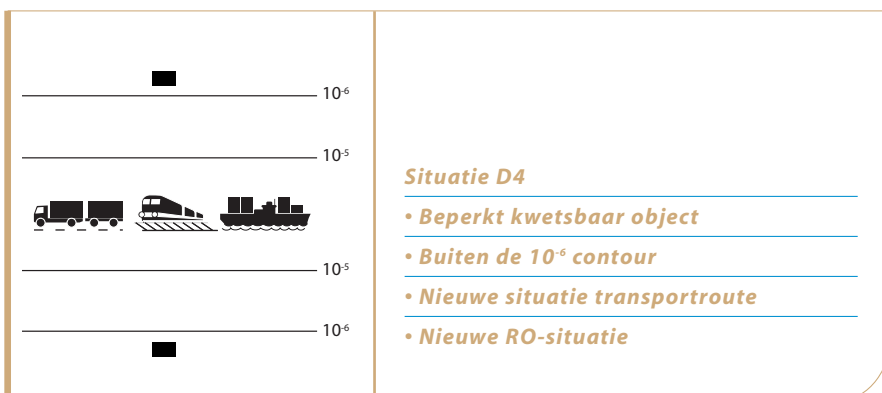

Situatiebeschrijving

De vestiging van een beperkt kwetsbaar object buiten de 10^{-6} contour van de transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. In situaties waar beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle transportroutes worden toegelaten, dient aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde te worden getoetst. Dit betekent dat binnen de 10^{-6} contour geen beperkt kwetsbaar object mag worden toegelaten. De situering van het beperkt kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch toelaatbaar.

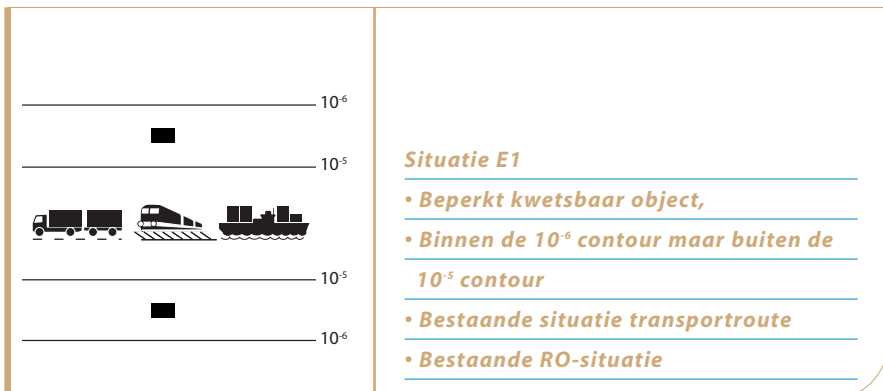

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object buiten de 10^{-6} contour van een nieuwe transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

Als er zowel sprake is van een nieuwe situatie bij de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom als een kwetsbaar object dat planologisch mogelijk wordt gemaakt, moet aan de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ worden getoetst uit de circulaire. Aangezien het kwetsbare object zich in de nieuwe situaties buiten de $PR < 10^{-6}$ contour bevindt, is deze in overeenstemming met de richtwaarde uit de circulaire.

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10⁻⁶ contour, maar buiten de 10⁻⁵ contour van een bestaande transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In deze situatie is geen sprake van een nieuwe transportroute of een significante toename van de transportstroom op een bestaande route. Er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO. Voor deze (bestaande) situatie is de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ van belang voor beperkt kwetsbare objecten. In bestaande situaties mag het plaatsgebonden risico nooit groter zijn dan 10⁻⁵ in het gebied rondom de infrastructuur als daarin kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn. Verder moet er gestreefd worden naar een situatie waarbij beperkt kwetsbare objecten buiten de $PR < 10^{-6}$ contour komen te liggen. Voor geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten geldt de grenswaarde $PR < 10^{-5}$ op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden.

Aangezien het beperkt kwetsbare object zich in deze situatie binnen de 10⁻⁶ contour bevindt, maar buiten de 10⁻⁵ contour bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen in de huidige situatie geen probleem. De situering van het beperkt kwetsbare object voldoet immers in de huidige situatie aan de geldende risiconorm. Voor de toekomstige situatie geldt dat er gestreefd moet worden naar het voldoen aan de $PR < 10^{-6}$ contour door risicoreducerende maatregelen te treffen.

Oplossing

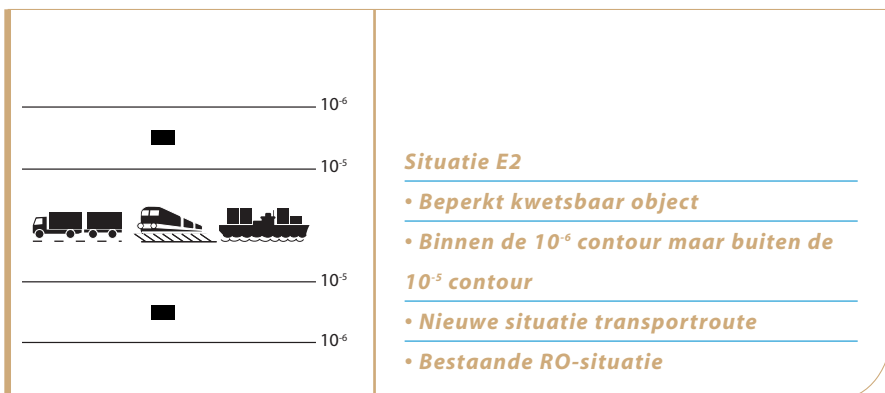
Er moet worden gestreefd naar een $PR < 10^{-6}$ voor het kwetsbare object. Dit kan door risicoreducerende maatregelen. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:

- Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
- Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het niet toestaan van geprojecteerde objecten.

Vergelijking met BEVI

In de circulaire staat dat gestreefd moet worden om te voldoen aan 10⁻⁶. In het BEVI moet de situatie voldoen aan 10⁻⁶.

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe 10^{-6} contour maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour van

- een nieuwe transportroute of;
- een bestaande transportroute waar een significante toename van de transportstroom gaat plaatsvinden.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties is sprake van een nieuwe situatie voor de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom.

Ad a. In deze situatie dient de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Dit houdt in dat voor beperkt kwetsbare objecten de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ van toepassing is. De aanleg van een nieuwe transportroute is in principe niet toegestaan omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde.

Ad b. In deze situatie moet eveneens de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen. Dit houdt in dat voor beperkt kwetsbare objecten de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ van toepassing is. De toename van de transportstroom zou in principe niet mogen plaatsvinden omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde.

Oplossing

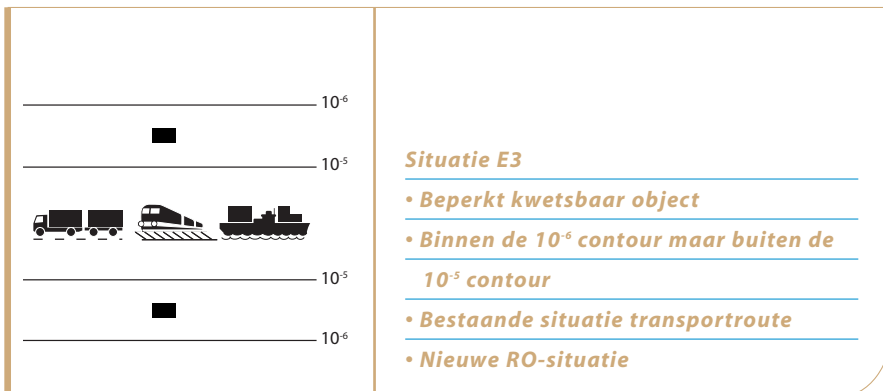
- De nieuwe transportroute of toename van de transportstroom niet toestaan. Dit laatste is vrij lastig omdat het wettelijk instrumentarium hier voor ontbreekt.
- Door risicoreducerende maatregelen te treffen voldoen aan de richtwaarde. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:
 - Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
 - Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
 - Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
 - Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

c) Door een integrale belangenafweging afwijken van de richtwaarde.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt dat bij een nieuwe milieuv vergunning voor een BEVI-inrichting beperkt kwetsbare objecten in beginsel moeten voldoen aan de richtwaarde $PR < 10^{-6}$, maar dat (indien goed gemotiveerd) eventueel hiervan kan worden afgeweken.

Situatiebeschrijving

De vestiging van een beperkt kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵-contour maar buiten de 10⁻⁶-contour van een risicovolle transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan de richtwaarde voor een omgevingsbesluit voor nieuwe situaties van de circulaire.

In situaties waar beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle transportroutes worden toegelaten, moet aan de PR < 10⁻⁶ richtwaarde worden getoetst. Dit betekent dat binnen de PR < 10⁻⁶ contour in beginsel geen beperkt kwetsbaar object mag worden toegelaten op grond van de circulaire. De situering van het beperkt kwetsbare object is in deze situatie planologisch daarom niet toelaatbaar.

Oplossing

a) Het beperkt kwetsbare object niet toestaan.

Dit laatste is vrij lastig omdat het wettelijk instrumentarium hiervoor ontbreekt.

b) Door risicoreducerende maatregelen te treffen voldoen aan de richtwaarde. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:

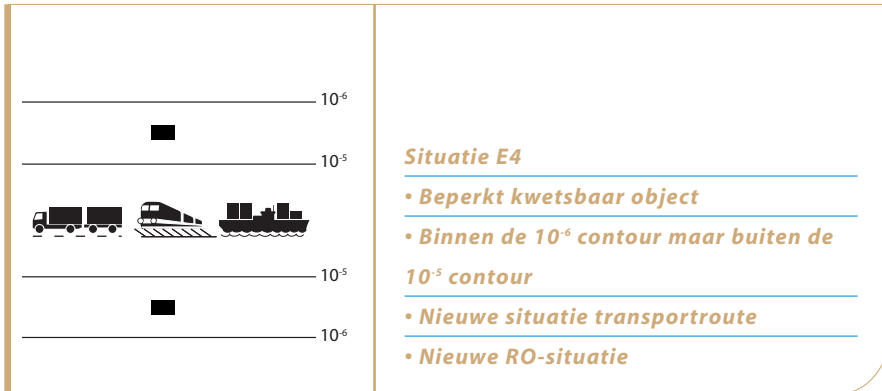
- Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transport besparing.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

c) Door een integrale belangenafweging afwijken van de richtwaarde.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt dat bij een nieuwe milieuv vergunning voor een BEVI-inrichting beperkt kwetsbare objecten in beginsel moeten voldoen aan de richtwaarde PR < 10⁻⁶, maar dat (indien goed gemotiveerd) eventueel hiervan kan worden afgeweken.

Situatiebeschrijving

Een nieuw beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe 10^{-6} contour maar buiten de nieuwe 10^{-5} contour van:

- een nieuwe transportroute of;
- een bestaande transportroute waar een significante toename van de transportstroom gaat plaatsvinden.

Toetsing plaatsgebonden risico

In deze situatie is sprake van een nieuwe situatie voor zowel de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom als het nieuw te bouwen beperkt kwetsbare object. In deze situatie dient de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen. Dit houdt in dat voor beperkt kwetsbare objecten de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ van toepassing is. De aanleg van een nieuwe transportroute (of toename van de transportstroom) en het nieuwe beperkt kwetsbare object kunnen niet beide worden toegestaan, omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde.

Oplossing

De beheerder van de infrastructuur en de beheerder van de ruimte er om heen, moeten in een vroeg stadium rond de tafel zitten. Doelen:

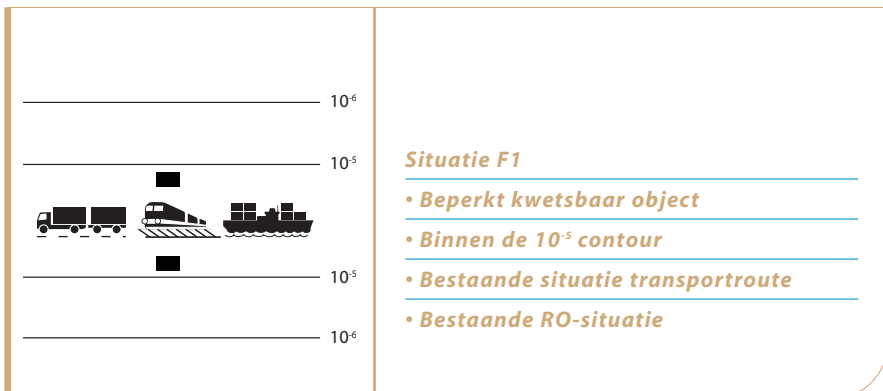
- afspraken maken over de prognose (omvang en soort) van het vervoer van gevaarlijke stoffen en evenzo de plek van de nieuw te bouwen kwetsbare bestemming zodat er geen kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} contour zijn
- de beheerder van de infrastructuur zich verant-

woordelijk voelt om binnen die prognose blijven (en dat kan ingewikkeld zijn, omdat die beheerder weinig of geen instrumenten heeft om vervoer te weren)

- de beheerder van de ruimte er om heen (meestal gemeente) de risicoruimte respecteert.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting beperkt kwetsbare objecten in beginsel moeten voldoen aan de richtwaarde $PR < 10^{-6}$, maar dat indien goed gemotiveerd hier eventueel van kan worden afgeweken.

Situatie F1

- **Beperkt kwetsbaar object**
- **Binnen de 10^5 contour**
- **Bestaande situatie transportroute**
- **Bestaande RO-situatie**

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de 10^5 contour van een transportroute.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situatie is geen sprake van een nieuwe transportroute of een significante toename van de transportstroom op een bestaande route. Er wordt geen procedure gevolgd op grond van de WRO.

Voor deze (bestaande) situatie is de grenswaarde $PR < 10^5$ van belang voor beperkt kwetsbare objecten. In bestaande situaties mag het plaatsgebonden risico nooit groter zijn dan 10^5 in het gebied rondom de infrastructuur als daarin kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn.

Verder moet er volgens de circulaire gestreefd worden naar een situatie waarbij beperkt kwetsbare objecten buiten de $PR < 10^6$ contour komen te liggen. Voor geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten geldt de grenswaarde $PR < 10^5$ op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden.

Aangezien het beperkt kwetsbare object zich in deze situatie binnen de 10^5 contour bevindt, bestaat er voor de naleving van de verplichting om aan de grenswaarde te voldoen in de huidige situatie een probleem. De situering van het beperkt kwetsbare object voldoet immers in de huidige situatie niet aan de geldende risiconorm. Door risicoreducerende maatregelen te treffen, wordt ervoor gezorgd dat de grenswaarde 10^5 gehaald wordt.

Oplossing

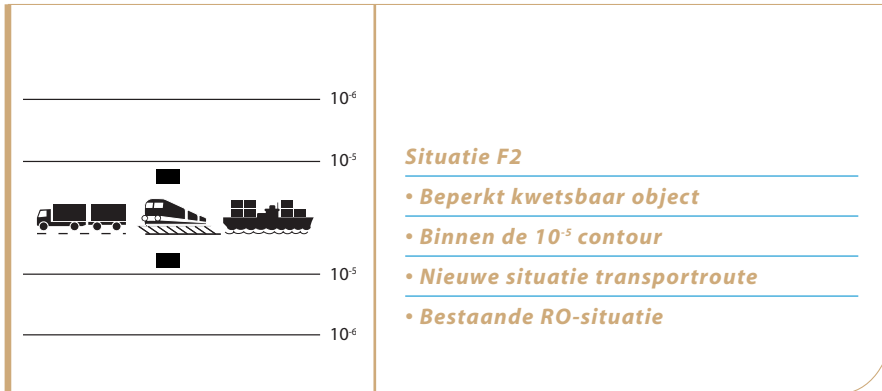
Er moet worden gestreefd naar een $PR < 10^6$ voor het kwetsbare object. Dit kan door risicoreducerende maatregelen te treffen. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:

- Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
- Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

Vergelijking met BEVI

Voor beperkt kwetsbare objecten komt de circulaire in deze situatie niet overeen met het BEVI door de verplichting te "streven naar voldoen aan $PR < 10^6$ " en een grenswaarde van $PR < 10^5$. In het BEVI is geen grenswaarde, streven naar $PR < 10^6$ of een verplichting voor het bereiken van de $PR < 10^6$ contour opgenomen voor beperkt kwetsbare objecten in een bestaande situatie.

Situatiebeschrijving

Een beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe $PR < 10^{-5}$ contour van een transportroute:

- die een nieuwe route betreft of;
- een bestaande transportroute waar een significante toename van de transportstroom gaat plaatsvinden.

Toetsing plaatsgebonden risico

In deze situatie is sprake van een nieuwe situatie voor de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom.

Ad a. In deze situatie dient de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen.

Dit houdt in dat voor beperkt kwetsbare objecten de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ van toepassing is. De aanleg van een nieuwe transportroute is in principe niet toegestaan, omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde.

Ad b. In deze situatie moet eveneens de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen. Dit houdt in dat voor beperkt kwetsbare objecten de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ van toepassing is. De toename van de transportstroom zou in principe niet mogen plaatsvinden, omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde.

Oplossing

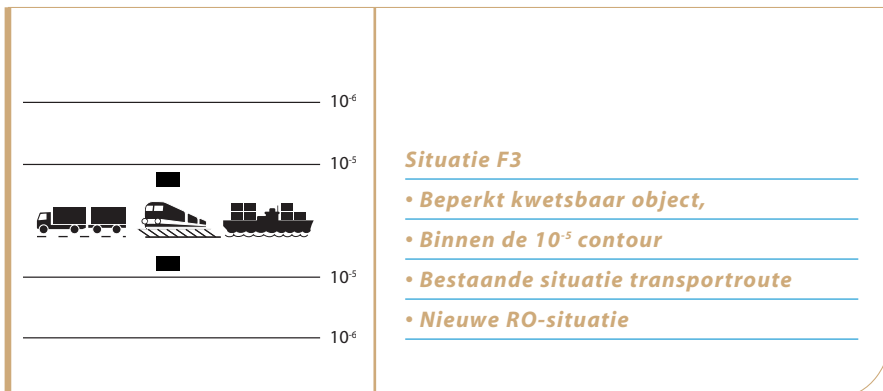
- De nieuwe transportroute of toename van de transportstroom niet toestaan. Dit laatste is vrij lastig, omdat het wettelijk instrumentarium hier voor ontbreekt.
- Door risicoreducerende maatregelen te treffen voldoen aan de richtwaarde. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:
 - Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
 - Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
 - Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing
 - Verplaatsen van het object.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

c) Door een integrale belangenafweging afwijken van de richtwaarde.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting beperkt kwetsbare objecten in beginsel moeten voldoen aan de richtwaarde $PR < 10^{-6}$, maar dat (indien goed gemotiveerd) hier eventueel van kan worden afgeweken.

Situatiebeschrijving

De vestiging van een beperkt kwetsbaar object binnen de 10^{-5} contour van een risicovolle transportroute wordt planologisch mogelijk gemaakt.

Toetsing plaatsgebonden risico

In deze situatie wordt een procedure gevolgd op grond van de WRO of de Woningwet. Daarom moet worden getoetst aan de richtwaarde voor een omgevingsbesluit voor nieuwe situaties van de circulaire.

In situaties waarin beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle transportroutes worden toegelaten, moet de situatie aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde worden getoetst. Dit betekent dat binnen de $PR < 10^{-6}$ contour in beginsel geen beperkt kwetsbaar object mag worden toegelaten op grond van de circulaire. De situering van het kwetsbare object is in de onderhavige situatie planologisch niet toelaatbaar.

Oplossing

a) Het beperkt kwetsbare object niet toestaan.

Dit laatste is vrij lastig, omdat het wettelijk instrumentarium hiervoor ontbreekt.

b) Door het treffen van risicoreducerende maatregelen voldoen aan de richtwaarde. Deze zijn onder te verdelen in bron- en effectgerichte maatregelen of een combinatie daarvan. Bij bronmaatregelen kan worden gedacht aan:

- Een besluit tot vaststelling van een route voor gevaarlijke stoffen op grond van hoofdstuk III van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen

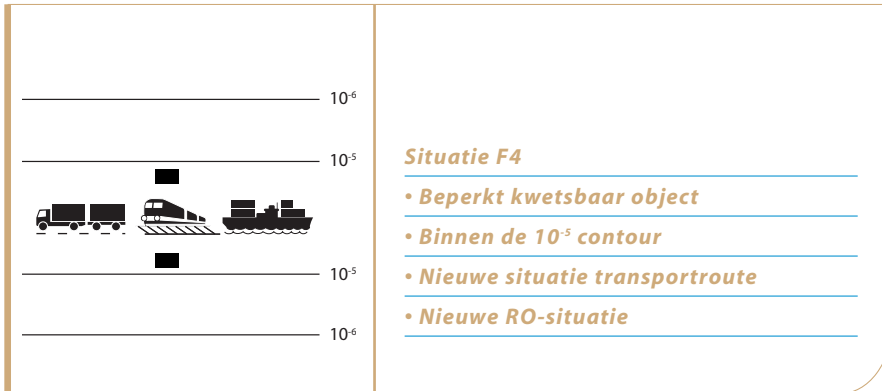
- Verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, verkeersbegeleiding, railgeleiding, scheiding van verkeersstromen, beveiliging van kruisingen en verbetering van infrastructuur
- Maatregelen in de sfeer van het vestigingsbeleid, veiligheidsmanagement en transportbesparing.

Bij effectgerichte maatregelen gaat het onder andere om beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van een bestaande transportroute voor gevaarlijke stoffen.

c) Door een integrale belangenafweging afwijken van de richtwaarde.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting beperkt kwetsbare objecten in beginsel moeten voldoen aan de richtwaarde $PR < 10^{-6}$, maar dat indien goed gemotiveerd hiervan eventueel kan worden afgeweken.

Situatiebeschrijving

Een nieuw beperkt kwetsbaar object bevindt zich binnen de nieuwe 10^{-5} contour van een nieuwe transportroute of een bestaande transportroute waar een significante toename van de transportstroom gaat plaatsvinden.

Toetsing plaatsgebonden risico

In de beschreven situaties is sprake van een nieuwe situatie voor zowel de transportroute of significante toename van de bestaande transportstroom als het nieuw te bouwen beperkt kwetsbare object. In beide situaties dient de toepasselijke richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen. Dit houdt in dat voor beperkt kwetsbare objecten de richtwaarde $PR < 10^{-6}$ van toepassing is. De aanleg van een nieuwe transportroute (of toename van de transportstroom) en het nieuwe beperkt kwetsbare object kunnen niet beiden worden toegestaan omdat niet kan worden voldaan aan de $PR < 10^{-6}$ richtwaarde.

Oplossing

De beheerder van de infrastructuur en de beheerder van de ruimte er om heen gaan in een vroeg stadium rond de tafel zitten om:

- Afspraken maken over de prognose (omvang en soort) van het vervoer van gevaarlijke stoffen en evenzo de plek van de nieuw te bouwen kwetsbare bestemming zodat er geen kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} contour zijn
- De beheerder van de infrastructuur zich verantwoordelijk voelt om binnen die prognose te blijven (en dat kan ingewikkeld zijn, omdat die

beheerder weinig of geen instrumenten heeft om vervoer te weren)

- Af te spreken dat de beheerder van de ruimte er om heen (meestal gemeente) de risicoruimte respecteert.

Vergelijking met BEVI

De circulaire komt overeen met het BEVI. In beide geldt ook dat bij een nieuwe milieuvergunning voor een BEVI-inrichting beperkt kwetsbare objecten in beginsel moeten voldoen aan de richtwaarde $PR < 10^{-6}$, maar bij goede motivatie eventueel hiervan kan worden afgeweken.

5 Praktijkvoorbeeld

Nieuw ruimtelijk plan nabij bestaande infrastructuur

Situatie

Een bestaand stadsdeel naast een spoorbaan wordt herontwikkeld. Hiervoor worden gebouwen gesloopt en herbouwd. In het ruimtelijk plan zijn scholen, kantoren, bedrijfsgebouwen en woningen gepland.

Als eerste is van belang dat u vanaf het begin betrokken bent bij het tot stand komen van het project.

HOE MOET U OMGAAN MET HET PLAATSGEBONDEN RISICO?

Stap 1	Bepaal de hoeveelheid gevaarlijke stoffen die over de spoorbaan worden getransporteerd. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de prognose vervoer gevaarlijke stoffen van ProRail.
Stap 2	Bepaal de huidige ligging van de 10^{-6} contour voor het plaatsgebonden risico. Gebruik hiervoor RBMII of als de situatie zeer complex is, gebruikt u een specifieke QRA (zie paragraaf 3.2).
Stap 3	Bepaal op dezelfde manier de toekomstige ligging van de 10^{-6} contour.
Stap 4	Zijn er bestaande kwetsbare bestemmingen binnen de huidige en toekomstige 10^{-6} contour gesitueerd en blijven deze gehandhaafd? Ja: In de eindsituatie is een kwetsbare bestemming op deze locatie niet toegestaan. Dit kan door sloop of het wijzigen van de functie van de bestemming (kwetsbaar wordt niet kwetsbaar).
Stap 5	Zijn er kwetsbare bestemmingen binnen de huidige/toekomstige 10^{-6} contour gepland? Ja: Dit is niet toegestaan. Stel functiewijziging voor of verplaats de geplande bestemming tot buiten de 10^{-6} contour.
Stap 6	Zijn er bestaande beperkt kwetsbare bestemmingen binnen de huidige en toekomstige 10^{-6} contour gesitueerd en blijven deze gehandhaafd? Ja: Is het handhaven van de bebouwing echt noodzakelijk? Ja: Bebouwing handhaven: In deze situatie moet extra aandacht besteden aan beheersbaarheid- en zelfredzaamheidsmaatregelen. Nee: Bebouwing slopen.
Stap 7	Zijn er beperkt kwetsbare bestemmingen binnen de huidige/toekomstige 10^{-6} contour gepland? Ja: Is het mogelijk deze tot buiten de 10^{-6} te verplaatsen? Ja: Verplaats de kwetsbare bestemming zo snel mogelijk. Nee: Bebouwing handhaven: In deze situatie moet u extra aandacht besteden aan beheersbaarheid- en zelfredzaamheidsmaatregelen.

Opmerking:

De beoordeling van het groepsrisico is in deze situatie van even groot of misschien wel van groter belang. Het kan zijn dat door situering van beperkt kwetsbare bestemmingen binnen de 10^{-6} contour van het plaatsgebonden risico het groepsrisico sterk op loopt. Het streven moet er daarom op gericht zijn zo min mogelijk bebouwing binnen de betreffende contour te realiseren.

InfoMil is een initiatief van de Ministeries van VROM en Economische Zaken in samenspraak met Interprovinciaal Overleg (IPO), Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen. InfoMil is een opdracht van het Ministerie van VROM en onderdeel van SenterNovem.

InfoMil

Juliana van Stolberglaan 3

Postbus 93144

2509 AC Den Haag

Telefoon 070 373 50 00

Telefax 070 373 51 00

info@infomil.nl

www.infomil.nl

Publicatie van InfoMil november 2006

3IMV0605

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan SenterNovem geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten. Bij publicaties van SenterNovem die informeren over subsidieregelingen geldt dat de beoordeling van subsidieaanvragen uitsluitend plaatsvindt aan de hand van de officiële publicatie van het besluit in de Staatscourant.

The logo for SenterNovem features the company name in a bold, sans-serif font. A blue curved line arches over the text, starting under 'Senter' and ending under 'Novem'. The word 'Senter' is underlined with a blue horizontal line.

SenterNovem